

Cserhátszentiván 2020-2022

**A Cserhátszentivániak 12. Világtalálkozója
2022. június 25-én,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 263-ik,
az új templom felszentelésének 80.
és a falu írásos említésének 757. évfordulóján

CSERHÁTSZENTIVÁN

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Tartalomjegyzék	Oldal
Belső borító	1
Tartalomjegyzék	2
Előszó	5
Dr. Marton Zsolt váci megyéspüspök köszöntő levele.....	8
Elválasztó oldal. 2019 év eseményei.....	9
Úrnapi körmenet 2019. június 20	10
A 11. Világtalálkozó 2019.június 29.....	16
VT 11. Előkészületek.....	16
VT 11. Regisztráció	18
VT 11. Szentmise a templomban.....	20
VT 11. A szentmise után.....	27
VT 11. Megemlékezések a temetőkbén	29
VT 11. Megemlékezés a hősök és áldozatok emlékművénél.....	35
VT 11. Gyermekekrajz kiállítás és Babiák képek	39
VT 11. Ebéd	53
VT 11 Programok a művelődési házban.....	54
VT 11. Csoport- és pillanatképek	60
VT 11. Gyerekek és felnőttek	62
VT 11. Esküvő.....	63
Falunap 2019. augusztus 8.	
Falunap. Motoros bemutató	65
Falunap Ebéd.....	67
ABBA Singers	70
Jeles vendégek	72

Bakancsos hittantábor Cserhátszentivánon	74
Urus Attila plébános születésnapjára köszöntése. 2019.09.08.	78
Túra a Tepke kilátójához 2019 október 26.	79
Bokros Levente Cserhátszentiván új plébániai kormányzója	86
Családi Nógrád totó, avagy kvíz	95
Elválasztó oldal, 2020 és 2021 év eseményei, ekkor kelt írások	98
Úrnapi szentmise és körmenet 2020.június 14.....	99
Egy szentiványi zsidó család története	102
Látogatás Szentiványon	104
A cserkészközpont újraállítása	106
Forrás piknik meghívója 2021 július 25.	115
Megújult a Hármaskör környéke. Forrás piknik	116
Murányi Gyula felvételei a Hármaskör piknikről	121
Cserhátszentiván, mint cserkésztelephely, 1938-as újságcikk	124
Cserhátszentiványi képeslapok és postai küldemények	134
Bakallár József festőművész kiállítása	149
A Babos sportpálya.....	165
A híres nevezetes Toldi Miklósról.....	168
Az angyali kert. Az Angyalkert Cserhátszentivánon	173
Madarak Cserhátszentivánon	178
Betlehemek Alsótoldon és Cserhátszentivánon	190
Betlehemi királyok. József Attila verse 1929	200
A falu útjainak felújítása.....	201
Útmenti korlátok lefestése	206
„Szerelmes földrajz” Rosivall László professzorral a TV-ben	207

Táncetek Cserhátszentivánon	208
Színházi előadás, vígjáték a művelődési házban.....	210
Cserhátszentivánért Alapítvány.....	212
Élhető Cserhát Világa Alapítvány	214
Köszönetnyilvánítás.....	216
Meghívó a 13. Világtalálkozóra	217
Jegyzet, impresszum	218

Előszó

A COVID világjárvány miatt két évi szünet után, most jelenik meg sorozatban immár a tizenkettedik „sárga könyv”, ami mindig június utolsó szombatján, a falu védőszentjének és névadójának, Keresztelő Szent Jánosnak az ünnepén, a török hódoltság után az ő tiszteletére újjáépített templom 1759. évi felszentelésének évfordulóján, a Cserhátszentivániai Világtalálkozója alkalmából kerül kiadásra. A borítón szereplő

2022 évszám most is a megjelenés évét jelöli, de a tartalom a legutóbbi személyes találkozó, a 2019 június óta eltelt időszakot öleli fel.

Belső elválasztó lapok mutatják, hogy melyik időszak, 2019, 2020, 2021 és 2022 eseményei következnek. Ezután jönnek az „időtlen” írások.

A tartalom most is igen színes és gazdag. Beszámolunk a fontosabb eseményekről, a 11. Világtalálkozóról és a 2019 augusztusában tartott Falunapról.

A Cserhát legmagasabb hegyére, a Tepkére és tepkei kilátóhoz tett őszi kirándulásról Bocsor Ede és felesége, Magdi küldtek kedvcsináló beszámolót.

Jóleső érzés Lancz Edina írását olvasni izraelita felmenőiről, a világtalálkozó emlékéről, arról, hogy milyen örömet okozott édesanyjának, aki meglátogathatta a nagyszülőt, az 1904-ben született Rosenfeld Mária gyermekkorának helyét, aki a falu iránt érzett szeretete jeleként vette fel a Szentiványi nevet.

Bemutatjuk a falu új plébániai kormányzóját, Bokros Levente atyát, aki a hét éven át itt szolgált Urus Attila plébánost váltotta a falu 55-ik papjaként.

A falu egyik hírességének, Bakallár József festőművésznek képeiből készült kiállítás megnyitójáról beszámoló olvasható és a vendégkönyv beírásait is közreadjuk fakszimile formában.

Öröm olvasni, hogy a Turcsányi család saját telkén, de közjót szolgáló sportpályát alakított ki a Babosban.

Legutóbb a vadvirágok, most a cserhátszentiváni madarokról szóló fejezet idézi a környező természet szépségét.

Beszámolunk a cserkészkereszt újra állításáról és a sikeres és emlékezetes Hármasforrás piknikről.

Kultúrtörténeti írást adunk közre a cserhátszentiváni képeslapokról és postai küldeményekről. Sajnos az egyik gyűjtő és az írás társszerzője már nincs közöttünk, de a néhai Kassay Árpád emlékét őrzi ez a könyv is.

Fényképeken mutatjuk be az Alsótoldon minden évben életnagyságú alakokkal felállított betlehemet, valamint a cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom kerámia alakos betlehemét.

Murányi Gyula a Toldi család történetéről, Toldi Miklósról és az ő helyi emlékéiről küldött írást.

Örömmel számolunk be a falu útjainak felújításáról, bár némi üröm is vegyül az örömbé. Mindenesetre előrelépés, a falusi túrizmus lehetőségét is növeli az utak felújítása, ami reményeink szerint folytatódik. A Rákóczi út mentén a korlátok lefestése, javítása alapítványi támogatással történt.

Az angykert minden évben hoz valami újat. Most két visszaemlékezést, köztük egy tizedik osztályos tanuló írását adjuk közre.

A híres „cserhátszentivániak” sorában, a korábbi könyvekben bemutatott olimpiai bajnok labdarúgó, a válogatott jégkorongozók, a kitüntetett színésznő, a tudós orvosprofesszor, a jeles festőművész után most csak idézzük, hogy a televízió egyik csatornája bemutatta Rosivall László Szécsényi díjas orvosprofesszort.

A faluban működő két alapítvány beszámolóját is közreadjuk.

A képek az emlékezet mankói. Most is sok színes fénykép került a könyvbe, amelyeken sokan fedezhetik fel saját magukat, rokonaikat, ismerőseiket. A könyveket összehasonlítva jól láthatjuk a gyermekek növekedését, s a felnőtteken az idő múlását.

Beszámolót kaptam a táncestekről és a színházi előadásról, egy nagy sikerű vígjátékról, ami a művelődési házban volt.

Megerősítem korábbi tapasztalatomat, hogy a könyveknek nem csak a terjedelme, hanem a sikere is egyre nagyobb. Még a találkozó után is sokan kérnek könyvet rokonaik, barátaik részére. Sokaktól hallom, hogy alig várják, hogy olvashassák, de később is kedves olvasmányuk, főleg a hosszú téli estéken.

Arra biztatok mindenkit, hogy ha van olyan élménye, története, dokumentuma, ami közérdeklődésre tarthat számot, juttassa el hozzám, hogy a következő kiadványba beszerkesztve közkinccsé tehessük. Újdonság, hogy ez a könyv a világhálón is olvasható.

Itt is, de a könyv végén külön is, köszönetet mondok mindazoknak, akik közvetlenül, vagy közvetve hozzájárultak e könyv megjelenéséhez.

Kellemes időtöltést, jó szórakozást, pozitív gondolatokat és cselekvésre buzdító ösztönzést, sikeres tetteket kívánok minden kedves olvasónak.

Cserhátszentiván, 2022. június 10.

Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
szalay.ferenc@med.semmelweis-univ.hu

Marton Zsolt

Váci megyéspüspök köszöntő levele 2020

Amikor még nem lehetett tudni, hogy COVID járvány miatt elmarad a tervezett találkozó.

Kedves cserhátszentiváni ünneplő közösség!

Kedves közel és távol élők!

Szeretettel és örömmel köszöntöm a Cserhátszentivániaiak 12. Világtalálkozójaára összegyűlt kedves vendégeket.

Tiszteletreméltónak tartom azt a lelkesedést és erőt, amely arra ösztönzi Önöket, hogy évről-évre, június végén összegyűljenek, visszatérjenek, akár országhatáron kívülről is, és együtt ünnepeljenek azon a földön, ahonnan származnak.

Mindannyiunk életében fontosak az ünnepek, az emberi kapcsolatok, a találkozások. Ezeken az alkalmakon felidézhetjük emlékeinket, újrafűzhetjük megkopott kapcsolatainkat, amelyekben éltünk, felnőttünk és élünk.

Az író Fekete István írja:

„A szülőföld szálai örök összekötők a tájjal és a földdel, amiből az ember lett, és amivé lesz, és nem szakadhatnak el soha”.

Kívánom, hogy Találkozásuk öröm és ajándék legyen kicsiknek és nagyoknak egyaránt!

Én, mint a Váci Egyházmegye püspöke kérem a jó Istent, hogy őrizze és áldja meg a Találkozó szervezőit, a résztvevőket és családtagjaikat.

Vác, 2020. január 28-án, Aquinói Szent Tamás ünnepén.

Marton Zsolt
váci megyéspüspök

2019

Úrnapi körmenet 2019. június 20-án, ami a világtalálkozó előtt, de a 2019 évi könyv nyomdába adása után volt, ezért most számolunk be.

XI. Világtalálkozó 2019. június 29.

Falunap 2019. augusztus 8.

Bakancsos hittantábor 2019-ben

Urus Attila plébános köszöntése

Túra a Tepke kilátóhoz 2019.október 26.

Bokros Levente új plébániai kormányzó

Családi Nógrád totó, avagy kvíz
2019. december 31.

Úrnapi körmenet 2019. június 20.

Több évi szünet után, 2012-ben Urus Attila plébános idején újból lett úrnapi körmenet, amit azóta minden évben megtartanak a hívek. A korábbi könyvekben fényképekkel beszámoltunk az eseményről. A négy égtáj felé felállított „gulipkák” mint az oltárok házai, mint jelképes templomok fém vázát rendszerint Balás István szerelte össze, s a fehér borítást, valamint a belső berendezést, az oltárokat, az oltárképeket, a gyertyákat, a szőnyeget és a virágdíszítést külön-külön családok, csapatok készítették el.

A résztvevők számát illetően kiemelkedett a 2017. évi körmenet. A templomban gyülekező huszonöt cserhátszentiváni és alsótoldi hívó szíve megdobbant, amikor 56 gyermek tódult be tanáraik vezetésével. Budapestről az V. kerületből, a Szent István Iskola, egytől nyolcadik osztályos, tanulói Cserhátszentivánon, az Angyalkertben táboroztak. Littay Zsolt, az Angyalkert egyik tulajdonosa és üzemeltetője kísérté le a templomba a népes csapatot.

A szentmise keretében két gyönyörű, többszólamú éneket adtak elő, az egyiket latinul. A tiszta gyermekhangok úgy szóltak, mint az angyalok kórusa. Sokaknak könny szökött a szemébe.

Bár 2019-ben a körmenet a 11. Világtalálkozó előtt, de a nyomdai zárás után volt, ezért a mostani könyvben tudunk beszámolni az eseményről.

Ebben az évben részben a rossz idő, részben az erő fogyatkozása miatt a körmenet rövidített útvonalon, gulipkák állítása nélkül zajlott. Úgy, mint korábban, a keresztet Balás István, a füstölőt Noskó Pál, a könyvet Murányi Gyula, a monstranciát, az oltári szentséget Urus Attila plébános vitte. A virágszirmokat Lord Angus és kis húga Lord Fiona szórták.

A körmenet jellemzője a közös éneklés és imádkozás, a négy égtáj felé elhelyezett oltároknál a füstölés, felolvasás az evangéliumból és az oltáriszentség felmutatása. Ezek a hagyományos értékek megmaradtak, s reméljük, hogy a körmenetek továbbra is jeles eseményei lesznek Cserhátszentivánnak.

Ebben az évben gulipkák állítása nélkül, a négy égtáj felé négy asztal jelképezte az oltárokat. Mindegyiken szép virágok és feszület.

Érkezés a templomba. A bal oldali képen elől Bakayné Noskó Gizella, aki templom sekrestyési teendőit is ellátja.

Balra: A templom oltáránál. Elöl Noskó Pál a füstölővel, középén Urus Attila plébános vállán a vélummal, hátul Murányi Gyula.
Jobbra: Indul a körmenet. Elöl Balás István a kereszttel

A zászlóvivők Feketéné Éva és Sándor Magdolna?

Az első állomás.

A második jelképes oltár a sekrestye bejárat előtti sarokban volt.
Úrfelmutatás.

Indulás a harmadik oltárhoz, ami a plébánia épület sarkán volt.

Az ősi hagyomány, a füstölés szerves része a szertartásnak.

Indulás és érkezés a negyedik, az utolsó oltárhoz

A negyedik oltárnál. Urus Attila plébános az evangéliumot olvassa

A körmenet véget ért. Vissza a templomba.

A 11. Világtalálkozó (VT11) 2019. június 29.
A hagyományoknak megfelelően június utolsó szombatján került sor a falu jeles eseményére

VT11. Előkészületek

Reggel hét óra. Baros Erzsébet falugondnok és Cservölgyi Zoltán önkormányzati tag elhelyezik a köszöntő táblát.

Szorgos kezek készítik elő az ebédhez a zöldségeket

A falu polgármestere, Siraky Attila, balra fent, fekete pólóban, is részt vett az előkészületekben

A bal oldali képen Murányi Gyula, a világtalálkozó kezdeményezője és motorja, immár tizenegyedik alkalommal, meglelégedve nézi a készülődést

A jobb oldali képen Szebellédi Veronika Bokorról mutatja a sztrapacska készítéshez szükséges burgonya reszelőt, aminek segítségével a kézi eszközhöz képest rövidebb idő alatt lehetett nagy mennyiséget lereszelni

VT11. Regisztráció 2020. június 29.

Az érkezők a korábbi évekhez hasonlóan először a művelődési háznál jelentkeztek, ahol adataikat egyeztették, magkapták a nyakba akasztható névtáblát, s egy textúrárt szatytorban az előző év eseményeit és sok más értékes információt tartalmazó sárga könyvet.

A regisztrációt végzők vidám csapatának tagjai kedvesen, fogadták az érkezőket, tájékoztatták őket a programról, elbeszélgettek a visszatérő és az új vendégekkel.

A csapatot most is Dr. Boruzs Marianna bírónő irányította. Ő és két leánya, Petra és Maya Budapestről jöttek, s a faluból Cservölgyi Csilla és Hegyi Zsanett végezték lelkiismeretesen a munkát egész nap, mert még késő délután is érkeztek a találkozóra. Összesen 270 vendéget regisztráltak.

*A csinos regisztrálók vidám csapata: Cservölgyi Csilla, Hegyi Zsanett a faluból, Pummer Maya és Pummer Petra Budapestről.
Valamennyien középiskolások*

Pummerné Dr. Boruzs Mariann bírónő (szemüvegben) és leánya Maya évek óta visszatérnek a világtalálkozóra. A kép bal oldalán a széken láthatók a zöld textúrás szatyrok és a sárga könyvek.

Balra: Zajlik a regisztráció. Jobbra: Az előtérben kézműves ajándéktárgyak, amelyeknek ára a Cserhátszentivánért Alapítvány javára került. ezen a képen Krichta Gabriella tanárnő Budapestről (nyakában a névtáblával) és Gyürky Mária.

A nyílászárók körül látszik, hogy az épület felújítása még nincs kész.

VT11. Szentmise a templomban

Mint mindig, a regisztrációt követően, most is a Kisboldogasszony templomban szentmisével kezdődött a hivatalos program. A szentmisét Urus Attila plébános mutatta be.

A templom zsúfolásig megtelt

Sokan felismerhetik magukat.
A többség évek óta részt vesz a
találkozókon, de van, aki először,
s reméljük, nem utoljára van itt.

Jobb oldalon felülről a második képen Fodor László és felesége Enikő Zagyvaszántóról, akik minden évben a zöldárút adományozzák az ebédhez

Urus Attila plébánosnak ministránsa is volt Pálmai András tanuló személyében

A bal oldali képen Zeller Beatrix, aki sok fényképet készített, s amelyek közül sok jelenik meg ebben a könyvben.
Lent középen Dr. Thuránszky István evangélikus tiszteletes, aki később a temetőben tartott megemlékezést és evangélikus áhítatot.

Bakainé Noskó Gizella hozza a Siraki Attila polgármester úr által rendelt kalácsot, amit oltár asztalon Urus Attila áldott meg, s amiből mindenki részesült az ebéd után.

Urus Attila plébános megáldja a kalácsot, az együvé tartozás szimbólumát. Balra Pálmai András ministráns.

Dr. Szalay Ferenc felolvassa Beer Miklós váci megyéspüspök köszöntő levelét, aki más hivatalos kötelezettsége miatt személyesen nem jöhetett el.

A szentmise után

Többen be se fértek, hátul is álltak.

A mise után többen megtekintették a parókián Bakallár József festőművész kiállítását. Ezután indult a menet a temetői megemlékezésekre.

VT11. A szentmise után

*Mintha egy
film kockáit
látnánk.*

VT11. Megemlékezések a temetőben

A katolikus temetőben és az evangélikus síroknál

Megemlékezés a temetőben. Az első világtalálkozó alkalmával elhelyezett emléktábla megkoszorúzására most 11-ik alkalommal került sor. A koszorút Bercsényi Zoltán helyezte el. A jobb oldali képen Fodor László zöldséges Zagyvaszántóról, aki a gyümölcsöket hozta a találkozóra, bal oldalán karba font kézzel Bakay József

A hársfa árnyékában a megemlékezők

*Balra: Thuránszky István
evangélikus lelkész áhitatot tart*

A résztvevők egy csoportja a katolikus temetőben a több, mint 200 éves, tölgyfából készült feszület körül.

Balra a régi templom megmaradt tornya, háttérben a ravatalozó, elől a virágok

A megemlékezés koszorúja az 1759 ben felszentelt templom megmaradt tornyának falán az első világtalálkozó alkalmával elhelyezett emléktábla alatt

Dr. Szalay Ferenc megöntözi a 11 évvel korábban általa ültetett vadgesztenyefát, amit a szarvasok megkárosítottak, de az erős növény szerencsésen túlélte.

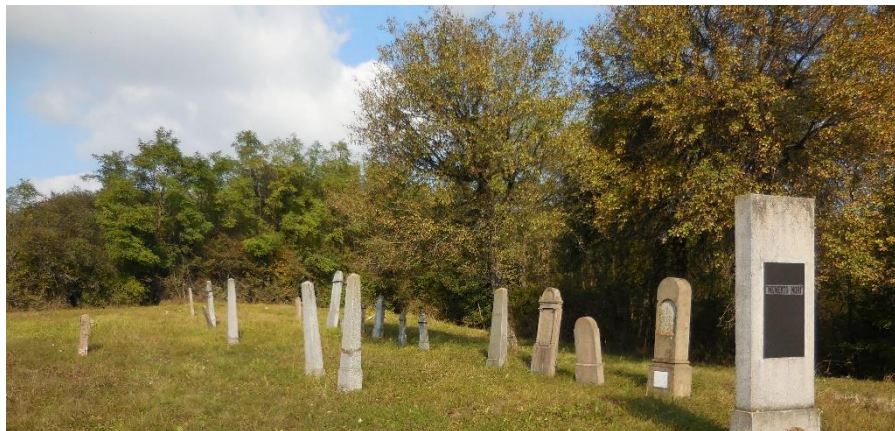
Az izraelita temetőben

A résztvevők átsétáltak a katolikus temetőtől néhány száz méterrel keletre lévő zsidó temetőhöz, ahol Szalay Ferenc beszédet tartott a temető történetéről, ismertette sírköveken lévő feliratok változását és megemlékezett a vészkorszak idején elhurcolt családokról, akik mindig békében, megbecsülésben éltek a falu lakóival.

A legrégebbi sírköveken csak héber betűs feliratok vannak. A későbbiek egyik oldalán héber, a másikon német, a még későbbiekén héber és magyar felirat, majd csak magyar felirat látszik. Ez jól mutatta az izraelita közösség beilleszkedését. Természetesen a zsidó szimbólumok mindvégig megmaradtak, világosan jelezve a hovatartozást.

Ismertette azt is, hogy ez a temető a faluhoz, a faluban élő izraelita hitűek számához képest azért nagyobb, mert máshonnak, az egész sziráki járásból is ide temették az elhunytakat. A falu felé eső sorban néhány sírnak csak a helye látszik. Kivételes engedéllyel, rabbinikus jóváhagyással a csontokat Izraelbe vitték.

A Memento Mori emlékműnél, tiszteletben tartva zsidó hagyományt, nem virágot, hanem csak egy nemzeti színű szalaggal jelölt koszorút, és zsidó szokás szerint kavicsokat, köveket helyeztünk el.

*Jellegzetes sírkövek héber és magyar nyelvű feliratokkal.
Piros felsőben Lancz Edina, aki elhozta édesanyját, s akinek a
nagyanyja a falu iránti szeretet jeléül a Rosenfeld nevet
Szentiványira magyarosította.*

*A sírok között. A megemlékezők a Memento Mori emlékmű előtt.
Külön köszönet a temető gondozásáért és az odavezető út
rendbetételéért.*

*A Memento Mori emlékműnél.
Indulás vissza a faluba. A jobb oldali alsó képen középen látszik a
régí templom tornya a katolikus temetőben és a háttérben a bokri
dombok és a Veres hegy.*

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
a fényképeket készítette Andorkó Ferenc*

VT11. Megemlékezés a hősök és áldozatok emlékművénél

Elénekeltük a himnuszt. Zenei erősítést a Kalász Máté, Kalász Tamás és zenekara adta.

A művelődési ház rekonstrukció miatt beállványozva.

A kép jobb oldalán, a nyakában névkitűzővel Murányi Gyula a világtalálkozók ötletgazdája és a megvalósítás motorja áll.

*Dr. Forrási Ottokár a falu körzeti
orvosa videón rögzíti az
eseményeket.*

*A megemlékezés koszorúját
Bercsényi Zoltán és Siraky Attila
polgármester helyezték el*

*Érik a meggy. A madarak is
észrevették, sok szemet
megcsíptek.*

A Sándor Olivér által tervezett emlékmű északi oldala.

Az emlékmű tetején fent a három szikla a magyar címerben szereplő három halmot jelképezi.

A II. Világháború hősi halottainak neve alatt a vészkorszak idején elhurcolt hat zsidó család – Braum, Haupth, Hevesi, Klein, Klärk és Leopold - neve olvasható.

VT11. Gyermekrajzok és Babiák képek a művelődési házban

A korábbi évekhez hasonlóan, ebben az évben is volt gyermekrajz kiállítás a kultúrház nagytermében. A gyermekek alkotásai igényes, fehér háttérrel adó múzeumi poszter-állványokon kerültek elhelyezésre. A rajzokat reggel helyeztük el, s egész nap megtekinthetők voltak.

Igazi öröm a gyermekek rajzait látni, amelyek a lélek tükrői, amelyeken a gyermek sajátos látásmódja, gondolat- és érzelemvilága, érdeklődése, vágyai is kiolvashatók. A kicsik rajzai főleg a közvetlen környezet, a családtagokat, saját magukat és a mesék világát idézik, a nagyobbak alkotásain megjelennek a hajók, autók, a televízióban látott hallott események és a fantázia világa.

Az évről évre megrendezett kiállításon jól nyomon követhető az egyes gyermekek rajzkészségének fejlődése. A lentebb bemutatott rajzokat ebéd és a színpadi események után közösen elemeztük a gyermekekkel, akik elmondták, hogy miért választották az adott témát és hogy mit akartak kifejezni.

A szülők, nagyszülők és az érdeklődők élvezettel hallgatták a gyermekek válaszait, kommentárját. A tárlatvezetés és megbeszélés után különlegesen finom, erre az alkalomra Vidó Nikolett a cukrászmester által készített tortából nem csak a gyermekeknek, hanem a felnőtteknek is jutott.

A kiállító paravánra az idén felkerült a falu egykori cipésmesterének, az autodidakta Babiák Jánosnak négy olajfestménye is.

Reméljük, hogy a gyermekrajz kiállítás a szép és hasznos hagyománya folytatódik, s lesznek gyermekek is, akiknek az alkotásait élvezhetjük a világtalálkozók alkalmával.

A gyermekrajz kiállítás képei a művelődési házban

Cservölgyi Urbán Nándor 4 éves rajzai

A bal oldali képen a toronydaru lényege remekül megragadva. Látszik a gém, a felvonó kámpó és a darukezelő fülkéje. A jobb oldalt házikó, a mennyezetről lógó csillárral, a ház előtt autó megkülönböztető jelzésekkel és a mosolygó napocska

Lent bal oldalon: Zeneiskolai élmény a tuba látványa, mert testvére, Szabolcs zeneiskolába jár, fűvös hangszerezen tanul.

Lent jobb oldalon: Vár. Várkapu, lőrések, jobbra és balra lakótorony nemzeti színű zászlóval.

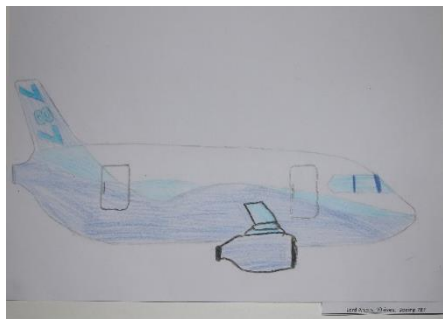
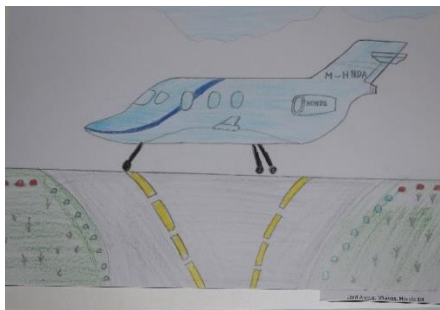
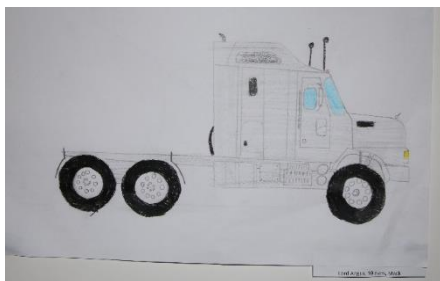

*Cservölgyi-Urbán Nándor 4 éves, a rajzai előtt áll és Dr. Szalay Ferenc kérdéseire elmondja, hogy mit látunk a képeken, noha a rajzok önmagukért beszélnek.
A jobb oldali képen, aki nem jönne rá, a kék égen egy repülőt látunk.*

Lord Fiona 7 éves, rajzai.

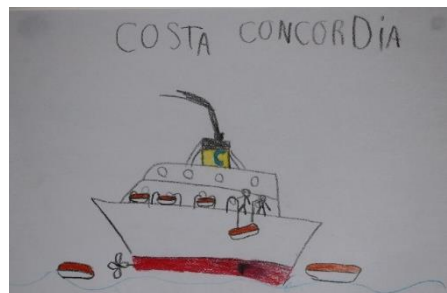
Fiona csillogó szemekkel beszél a képein megörökített nyári élményeiről. A kerti virágok, a répasor és lent a megálmodott vár. A jobb felső sarokban minden képen ott ragyog a sugárzó nap.

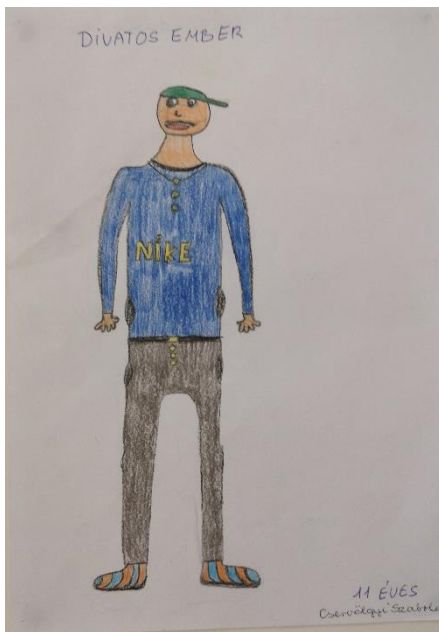

Lord Angus 10 éves rajzain közlekedési eszközök. Nyerges vontató, elegáns személyautók és sugárhajtású repülőgépek. Láthatjuk a Boeing 737 és a Boeing 777 repülőgépeket is

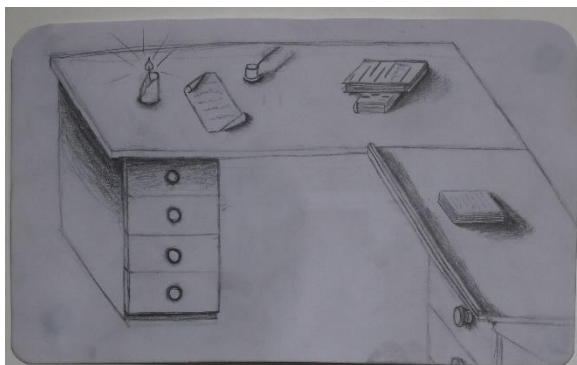

Andorkó Ferenc, 7 éves iskolás, lelkesen mutatja a hajókat ábrázoló rajzait. A Titanic tragédiáját és a Costa Concordia balesetét is szépen elmondta. Jól ábrázolta, hogy a Titanic 4-ik kéménye csak díszlet volt.

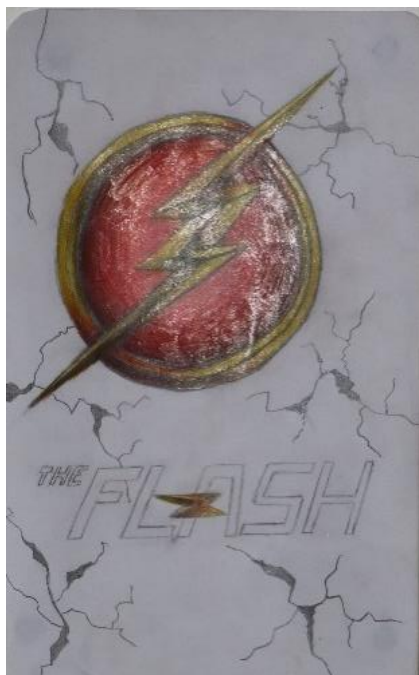
Cservölgyi Szabolcs 11 éves, minden évben érdekes képeket hoz a kiállításra. A gombaváros fantázia rajz a mesék világát idézi, de a két figurális rajz már karakterábrázolásnak felel meg.

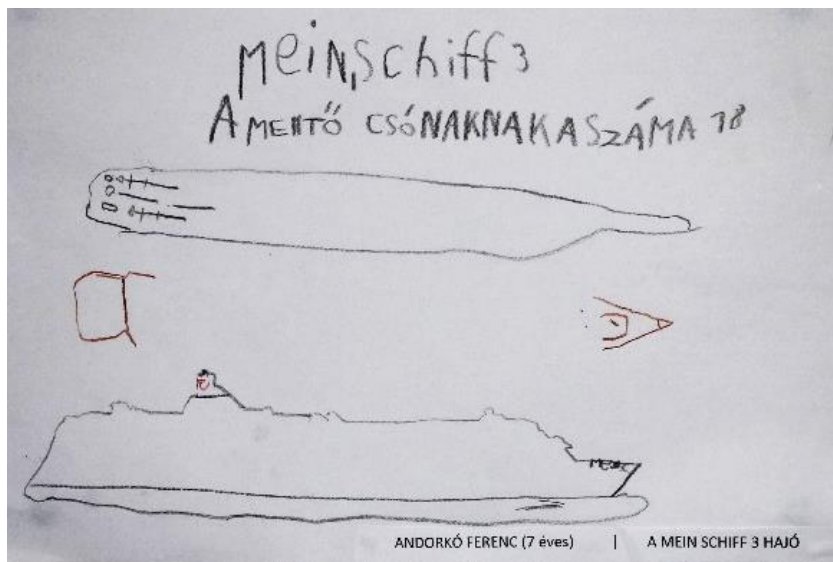
Zagyi Csenge 18 éves, művei komolyabb rajztudást, az íróasztal ábrázolásakor a perspektíva alkalmazását mutatja.

FÜRI BOTOND
(BOKOR)

Füri Botond (Bokor) rajzai

A Vidó Nikolett cukrász mester által készített torta, amiből nem csak a rajzokat készítő gyermekek, hanem a felnőttek is kaptak

Babiák József

1896-1988

A falu szeretett cipészeként dolgozott.

Autodidakta festő volt.

Képzőművészeti őstehetségnek tartották.

A falut ábrázoló és bibliai vonatkozású
olajfestményei számos szentiványi szobát
díszítenek.

Megörökített több olyan épületet, amelyek
ma már nem is láthatók.

A kiállításon most négy festményét láthattuk

Ezek a cserhátszentiváni házak, köztük a malom, ma már nem láthatók.

Babiák József (1896-1988)
egy korabeli levelezőlapról készített olajfestmény másolata.

Anya gyermekével a Babiák képek előtt.

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus
A fényképeket készítette Andorkó Ferenc és Zeller Bea*

VT11. Az ebéd 2019. június 29-én

A menü most is változatos volt. Bográcsban készült sertéspörkölt, gulyásleves, és a nagy sikerű sztrapacska mellett Alsótoldról Kustos Károly által hozott, kemencében sült kacsacombok is voltak. Ez utóbbi hamar elfogyott, de a kacsazsíros tunkolt kenyér is finom volt. Savanyúságot és a gyermekeknek banánt ez alkalommal is Fodor László hozott Zagyvaszántóról. Sokféle süteményből lehetett válogatni, amit az asszonyok otthonról hoztak. Alkoholmentes sör, ásványvíz és üdítő italok és jégkrém is volt

Mindenki türelemmel várt a sorára.

Bal oldali képen Kustos Károly adagolja az általa, Alsótoldról hozott, kemencében sült kacsacombokat, aminek igen nagy sikere volt.

VT11. Programok a művelődési házban

Siraky Attila polgármester megnyitja a délutáni programot és átadja Dr. Szalay Ferencnek a Cserhátszentiván Díszpolgára oklevelet

Boros Erzsébet falugondnok kezében az alkalomra készített, az összefogást jelképező kaláccsal. Mellette Siraky Attila polgármester

Az ifjú
citeraművész
palánták Lord
Angus és Lord
Fiona pásztói
zenetanárakkal

Az ecsegi Vidám Fiúk és Vidám Csajok a színpadon

Balra Bagyinszki József, aki az ecsegi fiatalok programját szervezte és konferálta. Jobbra az egyik humoros szám előadója.

Balra: Cserhátszentiván feliratú pólóban Mezibroczyk József az életútjáról beszél. Jobbra Fekete Sándorné Éva kötényben, aki sokat dolgozott az ebéd készítésében és a vendégek kiszolgálásában

*Az ebéd után a résztvevők élvezettel hallgatják a színpadi műsort.
Hátul a fehér poszter állványokon a gyermekrajzok és néhány Babiák
János festmény.*

Figyelem és vidámság az arcokon.

Fent ifjabb Andorkó Ferenc, akinek több rajza is szerepelt a kiállításon. Lent Szalayné Pintér Margit és Boruzs Mariann bírónő.

Az ecsegi gyerekek bátran és ügyesen szerepeltek a színpadon

A Kalász fivérek, Kalász Máté, Tamás és zenekara autentikus népzenet játszottak. Jó hangulatot teremtettek. A hallgatóság még sokáig élvezte játékukat.

VT11. Csoport- és pillanatképek a találkozón

A Cserhátszentivánon a Vörösmarty utca 3 szám alatt házzal rendelkező Neumann család tagjai, rokonok, vendégek és barátok a 11. világtalálkozón a művelődési ház kertjében.

A Cserhátszentivániai Emlékkönyvébe most is sokan írtak be.

A beírások elismerést és köszönetet fejeznek ki, valamint azt a reményt, hogy a találkozók sora folytatódik. Akkor még nem lehetett tudni, hogy a COVID járvány miatt csak két év szünet után lesz a következő találkozó.

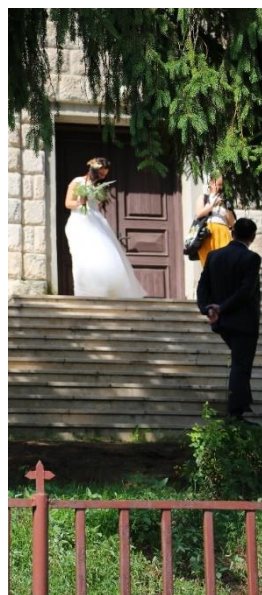
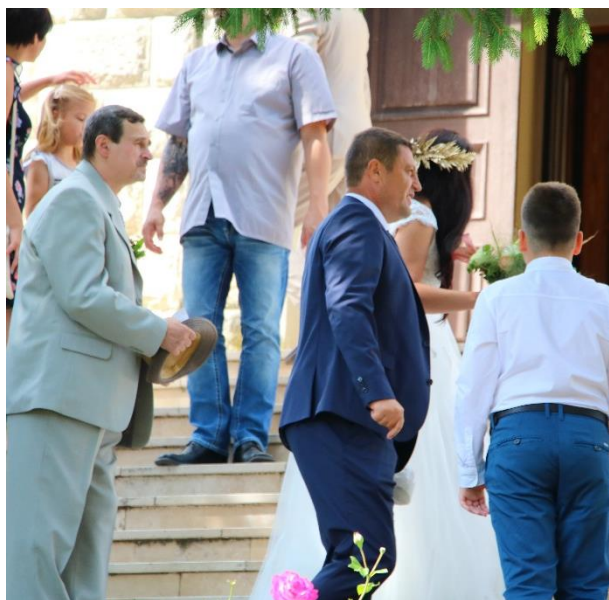
VT11. Gyerekek és felnőttek

VT11. Esküvő

Szerencsére egyre több fiatal dönt úgy, hogy esküvőjüket Cserhátszentivánon, a Kisboldogasszony templomban tartják.

Mintha csak meg lett volna rendezve a világtalálkozótól független esküvő. Néhány pillanatkép. Nem tudjuk, hogy honnan jöttek.

Falunap 2019. augusztus 8. Akrobatikus motoros bemutató

Szerencsére baleset nélkül zajlott le az akrobatikus elemekkel színesített motoros bemutató, amit a közönség elismerő tapsal jutalmazott

Ekkor még sok kátyú nehezítette a bemutatót. Azóta megtörtént a Kossuth Lajos utca felújítása. Az aszfalt most már sima

Falunap 2019. augusztus 8. Az ebéd

Szorgos kezek készítették a finom ételleket.

Kedvelt specialitás a tarkedli vagy talkedli vagy Dalken, azaz cseh fánk, ami kelt tészta kiszaggatva, olajban kisütve. Mákkal, dióval vagy kakaóval meghintve. Nagy sikere volt.

Bal oldali képen a szomszédból, Bokor községből érkezett asszonyok.

A kötényükön látszik Bokor falu címere.

Az arcokon látszik az öröm, a jókedv.

A bogrács, a főző legények és az eredmény az asztalon.

Falunap 2019. ABBA Singers

Magyarországon 1999-ben alakult meg az ABBA Singers együttes. A több éve fellépő ABBA formáció, 4 tagú tribute zenekar.

Az eredeti hangszerelésben és hangnemben éneklik a híres ABBA slágereket.

A Cserhátszentivánon is fellépő formáció tagja: Agnetha - R Carolina, Björn – H Zsolt, Benny – B Fery, Anny Frid – V Beáta.

Az ismert számok előadásával szép sikert arattak.

Aki a zenét biztosította.

A koncert hallgatói a művelődési házban.

Falunap 2019. augusztus 8. Jeles vendégek

A 2019-ben tartott falunapi ünnepséget több jeles vendég tisztelte meg jelenlétével. Becsó Zsolt és Becsó Károly Nógrád megyei országgyűlési képviselőket, valamint a Nógrád megyei Közgyűlés elnökét, Skuczi Nándort is köszönthettük.

A találkozó alkalmat adott, hogy Siraky Attila Cserhátszentiván polgármesere, valamint Sándor Szandra Alsótold polgármestere a jó hangulatú falunap alkalmával, a hivatalos csatornákon túl személyesen is beszéljenek a falvak gondjairól, bajáról.

Becsó Zsolt Nórád megyei országgyűlési képviselő, aki igen sokat tett a megye és Cserhátszentiván életének javításáért.

Nem véletlen, hogy 2022 április 3-án, a parlamenti választás alkalmával ismét bizalmat kapott

Ők nem vendégek. Ők itthon vannak. Lord Eszter és gyermekei, Lord Fiona és Lord Angus.

A családi és keresztnévek nem véletlenül, mert a férj, az apa, Lord Martin az Egyesült Királyságból jött Magyarországra, itt talált második hazára.

A felvételeken látszik, hogy a művelődési ház felújítása még nincsen kész. Ott vannak az állványok, a külső vakolás még nincs befejezve.

A kerítés kész, virágzik a muskátli

Azóta befejeződtek a munkálatok.

Bakancsos hittan tábor Cserhátszentivánon

Sárközi Kitti 10. osztályos tanuló írása

Idén újra, **2019-ben**, már hetedik éve került megszervezésre a nagy sikerű Bakancsos Hittan tábor, amelynek most egy cserháti kis falu Cserhátszentiván és az ott lévő Angyalkert tábor adott otthont. Hagyományainkhoz hűen is Földes Rita és Kántorné Pataki Erika tanárnők, valamint új tagként iskolánk lelkésze Czókoly Sándor atya szervezték meg nekünk a programokat. Sándor atya gondoskodott a táborozók lelki gondozásáról, tartott nekünk kisebb elmélkedéseket, közösen imádkoztunk és sokat énekeltünk.

Mint minden évben, idén is négy csapatra voltunk osztva, amelyeknek vezetői, Nagy Barbara, Báthor Dia, Borbáth Lili és jómagam voltunk. Az őrangyalok idén is szorgosan dolgoztak minden nap. Vasárnap, mielőtt elindultunk volna, részt vettünk Jászapátin a 10 órakor kezdődő Úrnap szentmisén, ami nekünk egyben a tábor nyitó miséje is volt. Az első állomásunk a feldebrői ezeréves altemplom volt, ami mindenki számára nagyon érdekes volt.

A következő megállónk a kispánai vár volt, ahol az ország legnagyobb obszidiánján (vulkáni üveg) kívül, a vár tetejéről megcsodálhattuk a gyönyörű kilátást. A következő megállónk a sástói libegő volt, amely sokaknak új volt, de annál emlékezetesebb. Útközben megnéztük a verpeléti vulkánkúpot is, de sajnos a rossz idő miatt nem tudtuk közelebbről is megnézni.

Mindezek után fáradtan, de annál izgatottabban indultunk Cserhátszentivánra. Amikor megérkeztünk a mesés Angyalkertbe Zsolt és Andrea, a tábor tulajdonosai nagyon barátságosan köszöntöttek minket, és elmondták a legfőbb tudnivalókat, majd fél 7-kor meleg vacsorát kaptunk. Kipakoltunk a bőröndökből, elmentünk fürdeni és mindenki álomba merült. Hétfőn volt a legnehezebb napunk, ugyanis reggel elindultunk gyalog Hollókőre, ami 9 km hosszú túra volt. Ott először a várat néztük meg, ahonnan gyönyörű panoráma nyílt a környező tájra, majd szabad program keretében megismerkedhetünk Hollókő Ófalu részével, ahol megnéztük a régi,

de annál szebb házakat. Innen 5 órakor busszal mentünk vissza a szállásra.

Ezen a napon húzta ki a 4 csapatvezető, hogy melyik Bibliai részt fogjuk eljátszani szerda este. Kedden a faluban tettünk egy kisebb túrát Zsolt vezetésével, mely során megismerkedhettünk falubéli legendákkal, érdekességekkel, majd egy kis ösvényen elmentünk az erdőbe a Hármass forráshoz, ahol tudtunk számháborúzni is. A délután folyamán meglátogatott minket az igazgatónő a férjével. Este egy másik közeli erdőben próbára tehetjük magunkat, és azt is megnézhetjük, mennyire tudunk csapatban dolgozni. Bátorságpróba volt, miközben különböző kérdésekre kellett választ adnunk. A feladatot mind a 4 csapat sikeresen teljesítette. Ezután házigazdánk, Zsolt jóvoltából megtanultuk, hogy a csillagos égbolton melyik csillagkép hol található meg.

Szerdán délelőtt egy úgynevezett parasztolimpián vettünk részt, ahol szintén a 4 csapat versenyzett egymással. Délután minden csapat készített magának egy menlevelet és csapatonként, egy-egy térképpel indultak el a faluba, ahol különböző állomásokon, különböző feladatok vártak minket. Este paprikás krumplit készítettünk bográcsban, majd előadtuk a Bibliai részleteket és a tanárnőék kiosztották a nyereményeket a csapatverseny végén. Ez volt az utolsó este együtt.

Csütörtökön reggeli után elmentünk a helyi Kisboldogasszony templomba, ahol részt vettünk egy táborzáró Szentmisén. Ezek után elmentünk a bujáki várromot megnézni, amiről a kilátás csodálatos volt, majd Hatvanban a vadászmuzeumba mentünk be, ahol sok érdekesség ismeretével gazdagodtunk. Mint minden évben, idén is a tábor elsődleges célja az, hogy segítsen bennünket a lelki, hitbéli megerősödésben és az összetartozás élményének megélésében. Átértékelhettük mindennapi cselekedeteinket, el tudtunk gondolkodni magunkon és másokhoz való viszonyainkon. Úgy gondolom, hogy minden táborozó szép emlékekkel és lelki gyarapodással tért haza!

*Jászapáti Gróf Széchenyi István
Katolikus Középiskola és Kollégium
Sárközi Kitti 10.b. osztály.*

A Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium tanulói, mint a bakancsos hittantábor résztvevői
Cserhátszentivánon.

Fent: Az Angyalkert bejárata előtt.

Lent: A Kisboldogasszony templom lépcsőjén 2019-ben.

Szentmisén a Kisboldogasszony templomban. A kép jobb oldalán Littai Zsolt az angyalkert egyik tulajdonosa, a táborozó tanulók vendéglátója.

Vidám arcok.

Körben a tűz körül.

Fárasztó túra, háttérben a nógrádi hegyek

Dr Urus Attila plébános 47 éves

Születésnap i köszöntése 2019. szeptember 8-án
7 éve szolgál Cserhátszentivánon

Képek a plébánián. A j.o. képen balról Bakayné Noskó Gizella, Siraky Attila polgármester és az ünnepelt, Urus Attila plébános.

Képek a szentmiséről. B.o.a templomépítő Bándi Tibor fényképe.

Túra a Tepke kilátójához

2019. október 26.

Az Élhető Cserhát Világa Alapítvány 2019. október 26-án, szombaton, gyalogtúrát szervezett a Tepke kilátójához. A Tepke a Cserhát egyik szép hegye, 567 méter magas. Elnevezése egy régi árpád-kori falu, a Tepka nevéből ered.

A túrára eljöttek Cserhátszentivánról, Alsótoldról, Kozádról és Mátraszőlősről, sőt még szigethalmi résztvevő is volt. Napsütéses délelőtt, 10 órakor gyülekeztünk a garábi templom előtt. Az éppen megnyíló Ambrus Apát Fogadó elől indultunk. Az új fogadó elnevezése utal arra, hogy a községben 1171-ben premontrei apátság működött. Az oklevelek tanúsága szerint a falu 1265-ben a Szent Hubertusz-ról elnevezett helybeli premontrei monostor birtoka volt, 1436-ban azonban megszűnt az itteni rendház, és az ipolysági premontrei monostor tulajdona lett. A törökök kiűzése után, 1688-ban a besztercebányai jezsuiták birtoka lett a község, és a településen található barokk stílusban épült római katolikus templomot 1797-ben ők építették a régi templom helyén. A fogadó udvarán két szerzetes bronz szobra is utal Garáb múltjára.

A falu neve az oklevelek szerint 1179-ben Grabensia, 1181-ben Gravia, 1265-ben Grab, és 1281-től pedig a jelenleg is használatos Garáb.

Húsz felnőtt és gyermek, valamint egy kutya vágott neki a kb. 8 km-es sétának.

Csodaszép őszi időben kapaszkodtunk fel a Garábi-nyeregbe, majd onnan – az országos kék túrajelet követve – a Macska-hegy (574 m), a Purga (575 m) és a Tepke csúcsára. Többször megálltunk, hogy megcsodálhassuk az elénk táruló tájat. Láttuk Garábot, Hollóköt a várral, a Sasbérci-kilátót és a környező hegyeket.

A Tepkén az 1960-as évek óta, olajfűró tornyot idéző, több szintes acél kilátó torony áll, amely további 22 méterrel toldja meg a hegy magasságát. Sokan fel is mentek a kilátóba, hogy egy szinte teljes

körpanorámában gyönyörködhessenek. Ezt követően a kilátó mellett kialakított erdei pihenőnél elfogyasztottuk az elcsomagolt szendvicseinket, beírtunk a kilátó vendégkönyvébe és elindultunk visszafelé. Hogy „több oldalról” is megismerhessük a Garáb feletti hegyeket, a visszaúton letértünk a jelzett útról, és erdészeti földutakon közelítettük meg a falut.

Az oda-vissza úton jókat beszélgettünk, nevetgélünk, és sok mindent megtudtunk egymásról, hiszen nem mindenkit ismertünk. Garábra visszaérkezve megpihentünk az újonnan megnyílt sörözőben. A lenti fényképek visszaadják a szép túra hangulatát.

A túrákat az alapítvány facebook oldalán hirdetjük meg. A megosztásoknak köszönhetően sokakhoz elér az információ. Az idén nyomtatott formában is kitettük a túratervet a szentiváni buszmegálló hirdetőtáblájára, gondolva azokra is, akik nem facebookoznak.

Az Élhető Cserhát Világa Alapítvány kiemelt céljának tekinti a helyi értékek megismertetését, ezért minden évben kétszer, tavasszal és ősszel túrákat szervez a környéken található célpontokhoz. Szeretnénk, ha egyre többekhez eljutna ennek a híre, és minél többen csatlakoznának.

A túrán készült fényképfelvételek a következő oldalakon láthatók.

*Bocsor Magdolna és Bocsor Ede
Hódmezővásárhely- Cserhátszentiván*

Indulásra készen az Ambrus Apát Fogadó előtt.

A fogadó belső udvara az egyik szerzetesi szoborral

*A Cservölgyi fiúk megszállták a Purga 575 méter magas csúcsát.
Balról Cs. Szabolcs, Cs. Nándor és édesapjuk, Cservölgyi Zoltán.*

A Tepkén a legfinomabb a zserbó. Persze más harapnivaló is volt.

A Tepke a maga 567 méterével nem a legmagasabb hegy, de a kilátó ide épült, s innen legszebb a panoráma.

A felvételek jól mutatják az arányokat.

Az 1960-as években épült, 22 méter magas acél kilátótorony egy olajfűró torony alakját idézi.

Fentről csodás látványt nyújtott a körpanoráma.

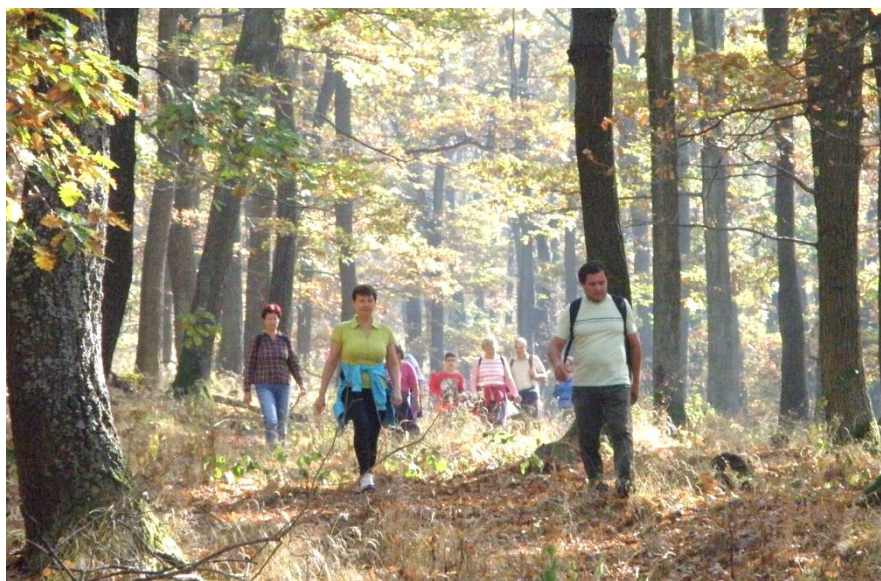
A fákon még levelek, de az ősz színei láthatók

Túrázó csapatunknak jól esett megpihenni a torony tövében.

Kilátás a Purga (575 méter) oldaláról Hollókőre és a Szár-hegyre.

*Hegynek fel és hegynek le. Közel a cél, mégis erős a tempó.
Lefelé azért már könnyebb.*

*A gyerekek is nagyszerűen bírták, jól teljesítették a túrát.
Visszatértünk a garábi templomhoz.*

Túra teljesítve, a férfiak már isszák a Csiki Sört! A kép jobb oldalán a másik szerzetes szobra, jobb kezében vándorbottal.

Cserhátszentiván új plébániai kormányzója 2019- től Bokros Levente, aki a falu 55-ik papja

A falu román stílusú templomát a törökök 1542-43-ban lerombolták. A törökök kiűzése után 1752-ben kezdtek építeni az új, barokk stílusú templomot, amit 1759-ben szenteltek fel. A II. világháború alatt, nehéz körülmények között Bándi Tibor fiatal pap kezdeményezésére és vezetésével, hat falu lakosainak összefogásával épült fel a mostani, Kisboldogasszony asszony templom, Bokros Levente új szolgálati helye.

A falu felett, a Pelecke dombján, a temetőben a régi templomnak csak a tornya maradt meg, amelynek falára 2009-ben került emléktáblán az évente megrendezett világtalálkozó résztvevői mindig elhelyezik a megemlékezés koszorúját.

A Historia Domus (a templom története) könyv adatait is figyelembe véve, Bokros Levente atya a falu 55-ik papja. Ő váltotta Urus Attila plébánost, aki hét évig szolgált Cserhátszentiván és a filiálék, Garáb, Felsőtold, Alsótold, Kutasó, Bokor híveit.

Urus Attila 47-ik születésnapját követően az új plébánossal közösen mutatott be úgynevezett koncelebrációs szentmisét.

Bokros Levente atya mozgalmas életútja és papi pályája Gödöllő, Vác, Cegléd, Hatvan és Csömör után Cserhátszentivánon folytatódik, ahova Marton Zsolt váci püspök nevezte ki 2019. novemberében. Egyúttal még további öt falu, Garáb-Felsőtold-Alsótold-Kutasó-Bokor lelkipásztora is. A szentmiséket megadott rend szerint tartja a különböző helyeken.

A csömöri és a máshonnan jövő hívek szeretetét és ragaszkodását mutatja, hogy papjukat követve a szentmisékre eljönnek, s ilyenkor a templom melletti főutcán, a Kossuth Lajos utcán hosszan sorakoznak a vendég autók.

Első áldozásra is sokan elhozták gyermekeiket, és az úrnapi körmeneten is sokan vettek részt.

Középen Urus Attila a régi, és bal oldalán Bokros Levente, az új plébános közösen mutatták be a szentmisét 2019 novemberében. A kép bal oldalán Kovács József akolitus Hatvanból.

Levente atya több újítást hozott. A helyzethez alkalmazkodva, nem a szószékről, nem is a mikrofonnal ellátott pulpitról, hanem a hívekhez közel, mellettük, a padosorok közötti helyről tarja szentbeszédeit, amelyeket a nagy felkészültség, intellektualitás, ugyanakkor közvetlenség, a hallgatóság számára a jó érthetőség, és az érzelmekre is ható bölcsesség jellemez.

A COVID járvány okozta nehézségek ellenére, rövid idő alatt igen sokat tett nem csak a hívekért, hanem a templomért és a plébánia épületének felújításáért. A templomba új elektronikus orgonát szerzett, ami régi, ámbár híres, Hörl Nándor féle, de már megviselt harmónium mellett új akusztikus élményt nyújt a szentmiséken és más szertartásokon.

A plébánia épületének felújítása a szokásos tisztasági festésen túl, magába foglalta új tetőszerkezet és tetőt, a nyílászárók cseréjét és az épület hőszigetelését, ami energiatakarékossági szempontból is jelentős beruházás volt.

Bokros Levente, az új plébánosi kormányzó első szentmiséje Cserhátszentivánon 2019.12.22-én

A szentmisére eljöttek Csömörről, ahol korábban szolgált Bokros Levente atya, Salgótarjánból Szabó Gyula, a Szent József Katolikus Szakiskola volt igazgatója és Alsótoldról többen is.

Az evangélium nem a szószékről, nem is a pulpitusról, hanem közvetlenül a padokban ülő hívek mellett hangzott el. Háttérben az oltár és az oltárkép (Takács István alkotása) és a fénykép bal oldalán Bakallár József Cserhátszentiváni Corpus műve.

Agnus Dei, Isten báránya és a kenyértörés.

Kezdődik a szentáldozás.

Corpus Christi, Krisztus teste.

Bokros Levente szentmisét mutat be 2020. január 5-én

*Még Vizkereszt előtt.
A hívek meleg, téli ruhákban.
A feldíszített karácsonyfa és a
betlehem mutatják az ünnepi
hangulatot.*

Bokros Levente plébános szentmisét mutat be 2020 január 19-én

*Az olvasmányt Tiszai Árpád
(Csömör) és Dr. Csiha Gábor
(Budapest) olvasta fel.*

*Balra Kovács József akolitus
Hatvanból a könyörgést olvassa.*

Szentmise a COVID járvány idején

Ekkor még maszkot kellett viselni, amit csupán a szentáldozás idején lehetett levenni.

A szentmisék a COVID járvány idején sem maradtak el.

Közben a pasztorációs munka mellett Bokros Levente atya hatalmas szervezőmunkát végzett a templom felszerelésének javítása, az elektromos orgona megszerzése, az ülések fűtésének kibővítése és a plébánia épülete felújításának megszervezése érdekében.

Most már minden padsorban minden ülés fűthető, ami a fagyzugos Cserhátszentivánban a téli hónapok idején nagy áldás.

Bokros Levente atya első szentáldozó gyermekek körében 2021. júniusában. Hosszú évek óta ez volt az első alkalom, hogy elsőáldozók voltak Cserhátszentivánon. Lord Angus cserhátszentiváni fiú (a kép bal oldalán) mellett Alsótoldról és máshonnan is jöttek a gyermekek, akik Cserhátszentivánhoz kötődnek.

Úrnapi körmenet 2021. júniusban. A felnőttek még maszkot viseltek.

A COVID járvány enyhülését, a szabályok lazulását követően a szentmiséken ismét nagyobb számban vesznek részt a hívek.

Bokros Levente plébános atya kitűnő pasztorációs munkáját, a híveket mozgósítani képességét jól mutatja, hogy korábbi szolgálati helyeiről is rendszeresen eljönnek szentmiséire a hívek. Ilyenkor a templom melletti főutcán, a Kossuth Lajos utcában alig férnek el a személyautók. Ministránsok is vannak, és. 2021-ben voltak elsőáldozók.

Megtiszteltetését jelzi, hogy Töröcsik Mari többszörösen kitüntetett művésző végakarata szerint 2021. április 22-én a hamvainak beszentelését ő végezte.

A modern kommunikációs eszközöket, a világháló adta lehetőségeket rendszeresen használja, ami hívekkel való kapcsolat tartását segíti.

Nagyon szép gesztus, több, mint gesztus volt, hogy 2020. július 25-én, Szent Kristóf napján a Hármaskorás piknik alkalmával megáldotta az megújított Cserkészkeresztet.

Tehát rövid idő alatt sok eredményt ért el. Csak sajnálni lehet, hogy Cserhátszentiván állandó lakosainak száma az elöregedés, elhalálozások miatt egyre fogyatkozik. Szerencse, hogy sok házat megvásároltak, és a „hétvégi cserhátszentivániak” és ők is egyre jobban kötődnek a faluhoz. Reméljük, hogy a hitélet is erősödni fog.

A cserhátszentivániak is jó egészséget, sok sikert és örömet kívánnak szép hivatásának gyakorlásában.

*Írta és összeállította
Dr- Szalay Ferenc
professor emeritus
Budapest - Cserhátszentiván*

Családi Nógrád-totó, avagy kvíz

A totót 2019. szilveszter este, a kultúrházban lehetett kitölteni, ám most is minden olvasó ellenőrizheti, gyarapíthatja tudását. Minden kérdésre egy helyes válasz van, amelyek lentebb olvashatók.

1.) A Cserhát legrégebben befogott forrása

- 1 a Hármás-forrás Cserhátszentiván közelében.
- 2 a bujáki Egidius-forrás.
- 3 az Arethusa-forrás Herencsénynél.

☐

2.) A Kelet-Cserhát legmagasabb csúcsa:

- 1 Tepke
- 2 Purga
- 3 Macskahegy

☐

3.) A nógrádsipekiek legkedveltebb kirándulóhelye:

- 1 Dobos-kút
- 2 Várkút-forrás
- 3 Szent-kút

☐

4.) Kazár leghíresebb természeti látnivalójának anyaga

- 1 dácittufa.
- 2 riolittufa.
- 3 bazalt.

☐

5.) Hol található a „Kőfotel” nevű szikla?

- 1 A Bézmán.
- 2 A Peleckén.
- 3 A Középhegyen.

☐

6.) Melyik helység közelében találjuk a világritkaságnak számító homorúan ívelt andezitoszlopokat?

- 1 Buják
- 2 Szanda
- 3 Bér közelében

☐

7.) A „Palócgulyás”-t Gundel János

- 1 Madách Imre
- 2 Mikszáth Kálmán
- 3 Krúdy Gyula tiszteletére kreálta.

☐

8.) Melyik festőnk kedvelt modellje volt a bujági Szép Böske (Sáfrány Erzsébet)?

- 1 Glatz Oszkár
- 2 Hollósy Simon
- 3 Rippl-Rónai József

☐

9.) Mi a címe a Cserhátszentivánon forgatott játékfilmnek?

- 1 Üvegtigris
- 2 Szamba
- 3 Mázli

☐

10.) Melyik világhírű tudós töltötte gyermekkorát a Terényhez tartozó Kiskérpusztán?

- 1 Teller Ede
- 2 Neumann János
- 3 Szentgyörgyi Albert

☐

11.) Mohora emlékházzal tiszteleg

- 1 Tolnai Klári
- 2 Blaha Lujza
- 3 Ruttkai Éva művészete előtt.

☐

12.) Mi a „szakácska”?

- 1 ruhanemű
- 2 kiskukta
- 3 a szakács kislánya

☐

13.) Ha „igazi gombát” szedtél, mi került a kosaradba?

- 1 nagy őzlábgomba
- 2 vargánya
- 3 róka gomba

☐

+1.) „Sőt még a masinát is megveszem” mondja az ócskavasas!

Mire vágyik?

- 1 lepukkadt motorkerékpárra
- 2 használt fűrógépre
- 3 kiszuperált tűzhelyre (sparherd)

A helyes válaszok:

1 - 3	8 - 1
2 - 2	9 - 3
3 - 1	10 - 3
4 - 2	11 - 1
5 - 3	12 - 1
6 - 3	13 - 2
7 - 2	+1 - 3

*A kérdéseket összeállították Bocsor Ede és Bocsor Magdolna
Hódmezővásárhely - Cserhátszentiván*

2020

Események és ekkor kelt írások

Úrnapi körmenet

Egy szentiványi zsidó család története

Látogatás Cserhátszentivánon 2019-ben

Cserkészkereszt újra állításának kezdete

2021

Forrás piknik

Hármas forrás és környéke

Cserkész tábor 1938

Cserhátszentiváni képeslapok

Bakallár József festőművész kiállítása

Babosi sportpálya

Útfelújítások

2022

Táncestek

Színházi előadás a művelődési házban

„Szerelmes földrajz” Rosivall professzorral

Alapítványok

És egyéb írások

Úrnapi szentmise és körmenet 2020. június 14-én

A COVID járvány első hullámának lecsendesedése után 2020 június közepén bizakodni lehetett, és még nem lehetett tudni, hogy ősszel újabb hullám következik. Ezért Cserhátszentivánon úrnapiján a Bokros Levente plébániai kormányzó atya által bemutatott szentmise után megvolt az úrnapi körmenet. A régen szokásos gulipka állítás elmaradt, a négy égtáj felé egy-egy virágokkal feldíszített asztal szolgált oltárként, ahol a körmenet megállt. Énekek, a bibliából felolvasott rész, tömjénes füstölés, az aranyozott úrmutató szentségtartó (monstrancia) felmutatása után vonultak a hívek a következő égtáj felé.

Képek a szentmiséről. Az olvasmány és szentlecke felolvasását anyai biztatással alsótoldi iskolás gyermekek végezték. Az anyuka: Sándor Szandra polgármester.

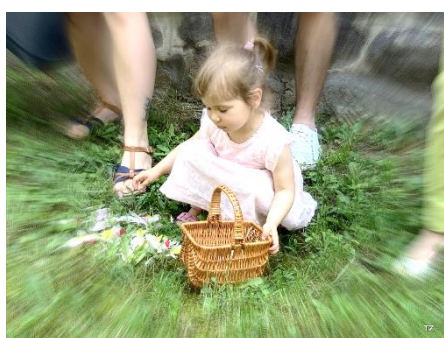
Ezután a templomból elindultak a hívek a körmenetre.

Az első megálló, a szentségtartó felmutatása.

*A feszületet szokás szerint, most is Balás István (88 éves),
a templomi zászlókat cserhátszentiváni asszonyok vitték.
Meleg nap volt. Jól látszik, hogy mindenki igyekezett az árnyékba
húzódni*

A virágszirmok hintése mindig örömet okoz a kis gyermekeknek.

Körbeért a körmenet.

Voltak, akik elfáradtak. Jólesett a pihenés és a szeretetvendégség

Vidámság és mókás kedv a körmenet után.

Egy szentiványi zsidó család története

Írta Lancz Edina 2020-ban

Tavaly, 2019-ben első ízben vettem részt családommal a világtalálkozóon, ahol nagyon jól éreztük magunkat. Édesanyámmal együtt a Rosenfeld család leszármazottjaiként voltunk jelen. Ez a család a XX. század elején, Cserhátszentivánon élő másik öt-hat zsidó családdal együtt külön kis szigetet alkotott a falu közösségében a maga sajátos, a többségtől nagyon különböző vallásával és szokásrendszerével.

Ebbe a közegbe született 1914 tavaszán a nagymamám, Rosenfeld Mária, becenevén Mariska. Édesapja, Rosenfeld Hermann agyagedényekkel házaló kereskedő volt, édesanyja, Breznitz Berta pedig a hét gyereknek viselte gondját. Hívő emberek, szigorú szabályok szerint élő ortodox zsidók voltak. Mariska születése után csak hat évig maradtak a faluban, azután Pásztóra költöztek, majd Budapesten állapodtak meg.

Jelen írásomban arról szeretnék számot vetni, hogy a család kilenc tagjának hogyan alakult ezután az élete. Szomorú történet lesz, de úgy érzem, tartozom az emléküknél azzal, hogy elbeszélem azt a keveset, amit tudok róluk. Lássuk hát.

A már említett dédapám, Hermann, Pesten is kereskedőként dolgozott, majd balszerencséjére vakbélgyulladásra lett a város ostroma idején. Miközben a Zsidókórházban műtötték, az épület belövést kapott, amit sem a beteg, sem az orvosok nem éltek túl.

Gyermekei közül Illés korán meghalt, 1936-ban vitte el a veséje. Ő üvegesként dolgozott, ahogy üveges lett a fia, az unokája, de még a dédunokája is. Utóbbinak ma is műhelye van Pesten a Király utcában. A többi testvérré a vészkorszak borzalmait vártak, amit csak néhányan éltek túl közülük.

Aladárról annyit tudunk, hogy Tiszafüredről vitték el a családjával együtt valamelyik lágerbe. Soha nem tértek vissza onnan.

Terkát, a férjét és két gyermeküket Pestújhelyről deportálták. Ők sem jöttek vissza soha.

Nándi jómódú kereskedő volt, aki Mauthausent még túlélte, de 1949 tavaszán tüdőbetegségben elhunyt. Negyedik gyermeke halálát az édesanyjuk, Berta már nem bírta elviselni, belehalt a fájdalomba.

Arankát, aki női szabó volt, Auschwitzba vitték. Onnan szerencsésen hazatért, és összeházasodott a láger egy másik egykori lakójával, Arnolddal, aki az egyik fiát kivéve a teljes családját elvesztette. Hárman együtt vándoroltak ki Izraelbe, ahonnan soha nem látogattak vissza Magyarországra.

Margit házvezetőnő volt, később pedig a családi hagyományokat folytatva kereskedő lett. Ő és Éva nevű lánya a budapesti gettóban vészelt át a nehéz időket. Nagyobbik lányát, a tizenhat éves Alízt a nyilasok a nyílt utcán teherautóba tuszkolták és Bergen-Belsenbe vitték, ahonnan soha nem tért vissza.

Utoljára hagytam a nagymamám, Mariska történetét. Ő masamód volt, azaz kalaposlány. A vészkorszakot egyéves Péter fiával és az újszülött Mártával próbálta túlélni a gettóban. Az ottani hideg és éhezés életre szóló nyomokat hagyott a testükben, de mivel a gettó felszabadult, mielőtt a deportálások elkezdődhettek volna, megmaradtak. A nagyapám, Weisz Jenő is hazatért a bori munkaszolgálatból, és a párnak a háború után még egy gyermeke született, Zsuzsanna. A nagyobbik lány, Márta lett később az én édesanyám, aki most 76 éves.

A nagyszüleim kereskedéssel foglalkoztak, előbb baromfiboltjuk volt, annak államosítása után pedig párnákkal és más hasznos dolgokkal járták a vásárokat. Ha még élnének, ma hat unoka és tizenegy dédunoka venné körül őket.

*Lancz Edina
Budapest*

Látogatás Cserhátszentivánon 2019-ben

Lancz Edina írása

Lancz Edina vagyok, a Cserhátszentivánon született Rosenfeld (magyarosított nevén Szentiványi) Mária unokája. Édesanyámmal, férjemmel és kamasz fiunkkal együtt csaknem 100 évvel a család elköltözése után tértünk vissza a faluba. Előbb csak látogatóba jöttünk, hogy megismerjük a vidéket, ahol a dédszüleim éltek a hét gyermekükkel, majd részt vettünk a 2019-es világtalálkozáson is, ahol találkozhattunk a mai lakókkal és a vendégként érkezett leszármazottakkal.

Bár a 76 éves édesanyám hamar elfáradt és emiatt nem maradtunk sokáig, így is részt tudtunk venni a szentmisén, az ebéden és a temetőben tartott megemlékezéseken. A zsidó temetőben Szalay Ferenc professzor megható beszédet mondott, majd a hagyományoknak megfelelően kavicsot helyeztünk a sírkövekre. A kopott feliratok között sajnos hiába kerestük a dédnagyapám nevét, de így is jó volt látni ott fent a dombtetőn a szépen gondozott temetőt, egy rég elveszett, de számunkra sokat jelentő világ lenyomatát.

A következő képeken a megemlékezés néhány pillanata látható.

Érkezés a zsidó temetőhöz. Piros felsőben Lancz Edina, e sorok írója és mellette tarka felsőben és oldaltáskával édesanyja, Szentiványi (szül. Rosenfeld) Mária leánya.

Látszik az öröm az arcokon.

Lancz Edina és édesanyja az izraelita temető sírjai között.

A találkozó résztvevőinek egy csoportja a Memento mori emlékműnél a kavicsok elhelyezése után.

A fenti eseményen kívül a keresztény temetőben tartott megemlékezés is mély benyomást tett ránk, a közös ebéd pedig alkalmat adott a személyes beszélgetésekre, a helyiekkel és más elszármazottakkal való ismerkedésre is. Összességében a találkozó nagyon kellemes élmény volt, szeretnénk máskor is részt venni majd rajta.

Lancz Edina, Budapest

Cserkészkereszt újraállítása 2020-2021

Barna Péter írása *a bajor Neuburg an der Donau városból*

Valamikor a háború előtt, az 1933-as Cserkész Világtalálkozót (Jembori) követően, egy cserkészkeresztet állítottak a Cserhátszentiván és Ecseg községek között csobogó, csörgedező Szuha-patak festői völgyében. A 309-es Assisi Szent Ferenc Cserkészcsapat történetében például az szerepel, hogy 1940-ben Cserhátszentivánon volt a táborhelyük. Szabó Bendegúzt a tábor Közben SAS behívóval behívták katonának, így a tábor vezetését Pathy Nagy Ernő vette át.

1938-ban a budapesti Törekvés Sport Egyesület forrásfoglalást végzett a kereszt közelében, Hármás-forrás lett a műtárgy neve. Mindkét alkotás fogalommal, kedves túracéllá vált nem csak a környék kirándulói számára. Háború előtti üdvözlőlapok fotóin dokumentált mindkét emlékhely. Lásd a cserhátszentiváni képeslapok fejezetet.

Sikerült megtalálnom Reményi Pál urat – jelenleg az „Északi-Fény Természetjáró Egyesület” elnökét -, aki 1960-ban fiatalemberként a Törekvés SE tagjaként részt vett a Hármás-forrás felújításában. Ha egészsége engedi, ő is részt vesz a 2021. július 25-én „Forrás piknik” keretében rendezendő Cserkészkereszt avatáson. Továbbá felvettük a kapcsolatot két nógrádi (Pásztó, Bátonyterenye) cserkészcsapattal, akiket meghívtunk a rendezvényre.

A Cserkészkereszt melletti tisztáson cserkészcsapatok táboroztak nyaranta. A háborút követően úttörőtáborok foglalták el az immár a cserkészkereszt nélküli tisztást. A romantikus, festői patak völgy kiváló pihenést, kikapcsolódást, különös nevelési lehetőséget kínált az ifjúságnak. Lehetőséget a természettel együttélésre, annak tisztelete, megbecsülése mellett.

Csak kósza hírként jutott el hozzám, hogy valamikor a kilencvenes években is állított valaki cserkészkeresztet. Az említett tisztás az eltelt évtizedek során fákkal besűrűsödött. Aki bármit hozzá tud tenni a cserkészkeresztek történetéhez, szívesen bővítjük annak történetét.

2020-ban, Szalay Ferenc professzor úr közvetítésével, megismertem Gyürky Máriát, aki egy régi képeslapon látható cserkészkereszt mintájára szeretne volna azt újra állítani. Azonnal társultam az elképzeléshez. Időközben felkarolta ötletünket a Cserhátszentivánért Alapítvány (Murányi Gyula sokat segített a kérelmek beadásában és anyagi segítséget is felajánlott az alapítvány részéről). Hivatalosan is engedélyt kértünk a Nógrád Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Osztályától a kereszt és egy információs tábla felállításához. Az engedélyt megkaptuk. A tervből tett lett. Jelenleg áll a kereszt. A kereszt kivitelezésében segítségünkre volt Noskó Pál (Alsótold). Sikerült elérni, hogy a helybeli plébános (Bokros Levente) megszenteli azt, 2021. július 25-én, Szent Kristóf napján, az általunk szervezett „Forrás piknik” keretei között. Ezt a napot szeretnénk hagyománnyá tenni és évente találkozni a Hármás-forrásnál olyan emberekkel, akik szeretik a természetet és tesznek is érte.

Ez az egész történet azzal kezdődött, hogy 2020 tavaszán a Hármás-forrás közelében lévő hatalmas enyves éger rádőlt a forrásokra. A terület kezdett mocsárrá változni, mert a fa elzárta a vízfolyások útját. Gyürky Mária jelezte ezt a cserhátszentiváni falugondnoknak, aki Harmos Krisztiánhoz (a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságának területi megbízottja) irányította. Krisztián segítőkész volt, embereket küldött a fa eltakarítására. A faaprító munkások után még bőven volt tennivaló, hogy a forrás környéke elfogadható állapotba kerüljön. Az elfűrészelt farönköket, üllőkének állítottuk be. A forrásokat és a környéket kitisztítottuk. Sok szemetet és törmelékelt kellett eltávolítani.

A terep rendezésében Sándor Dóri (Cserhátszentiván) jeleskedett. A rozsdás feliratot felújítottuk. Az információs tábla készül, jelenleg Sramkó Gábor dolgozik rajta. Segítőnk volt még a „forrás projektben”: Littai Zsolt (Angyalkert tábor vezetője), Csonka Erika és Magyar Erika (Budapest).

*Eligazító tábla mutatja a Hármass forrás irányát. Sok szemetet kellett összegyűjteni, aminek csak egy részét mutatja kép.
A brigád tagjai: négy tagú Barna család Órbottyánból és egy páratlan páros Barnáéktól, Halásztelekről*

Lent: A szokatlanul nagy esőben lezúduló hordalék eltömte az egyik forrást az avatás előtt. A forrásmentő brigád: Sramkó Gábor taligával, Littai Zsolt ásólapáttal és Gyürky Mária.

A felújított cserkészkereszt hátul a fák között, és a Hármassforrás megtisztított környezete. Csobog a tiszta forrásvíz. Itt még a rozsdás tábla látszik

A rozsdamentesített, lefestett táblán a jobb alsó sarokban előtűnt a TÖREKVÉS SE felirat, ami utal arra, hogy 1938-ban a budapesti Törekvés Sport Egyesület végzett forrásfoglalást

És elérkezett 2021. július 25., Szent Kristóf és a Hármassforrás Píkník napja

Nagy Csaba tárogató művész az újraállított Cserkészkereszt mellett. Játéka megindító volt, elbűvölte a hallgatóságot.

Az érdeklődők egyre szállingóztak a Hármassforrás köré. Egyszer csak megszólalt Nagy Csaba tárogató művész hívogató hangú hangszere, miközben az idelátogatók közelebb húzódtak. A jelenlévőket „Kedves természetbarátok, kedves barátaink” titulussal szólítottam meg, s fejeztem ki elismerésemet a 40-50 fős érdeklődésre. Elmondtam, hogy 8-10 éves koromban, azaz 60 évvel ezelőtt, két alkalommal is meglátogathattam az akkora már úttörőtáborrá lett helyszínen, táborzáró esti sötétedéskori tábortüzére szervezett, kis úttörők által a tűz körül előadott gálaprogramot. Ekkor már nem állt a régi Cserkészkereszt! De nagyapámtól hallottam róla, s ismertem a helyét. Amikor Gyürky Mária rátalált háború előtti ecsegi képeslapokra, melyek a Hármassforrást és a Cserkészkeresztet is ábrázolták, megszületett a gondolat: a Cserkészkeresztet újra fel kell állítani. Mária megkeresésére azonnal az ötlet mellé álltam, s 1-2 hét múlva új helyén állt az új Cserkészkereszt! (A hagyományápolás érdekében cselekedtem, engem is „megcsapott” a történelem szele, elődeink romantikával átszőtt odaadása, hazafisága.) Külön köszöntöttem a prominens vendégeket s megköszöntem a sok segítő kéz munkáját.

Ezután felolvastam a Magyar Cserkész, XX. évf. 5. szám, 1938. november 15-i számából Dr. Peja Győző „A cserhátszentiváni táborhely” című cikkének első bekezdését:

„Csonka hazánk táborozásra alkalmas helyeinek sorában, elsőik között áll Cserhátszentiván vidéke. A Kárpátok vadregényes bérceire emlékeztető zord, sziklás hegyoldalak, sűrű csalikok és árnyas erdők, zöldellő rét és álomba ringató csörgedező patak teszik változatossá ezt a táborhelyet. A Cserhát hegység közepében, annak legrejtettebb helyén található meg ez a vidék. Vadregényes és rejtett helyzete miatt, már a megközelítése is cserkészszerű feladatok elé állítja az ide igyekvőket. Pásztó, Magyarnándor és Szécsény községek vasútállomásai közelítik meg (15-20 km-re) legjobban. A cserkész-táborozások legkedveltebb helye, Cserhátszentiván községtől kelet felé húzódó Szuha-patak érdekes, szűk völgyrészlete. Az 563 méter magasra kiemelkedő Bézma hegy meredek lejtőjével körülhatárolt szűk völgy fenekén, a csörgedező patak két oldalán, összehajló égerfák alatt áll a tábor...”

*A kereszt stabilitását a kövek biztosítják.
Jól látszik, hogy a Cserhátra jellemző vulkanikus eredetű kövekről
van szó.*

*A kereszt tövén elhelyezett kerámia tábla felirata:
Cserhátszentivánért Alapítvány 2021. A cserkészkereszt fő védnöke.
A kereszt felállítását az Alapítvány támogatta.*

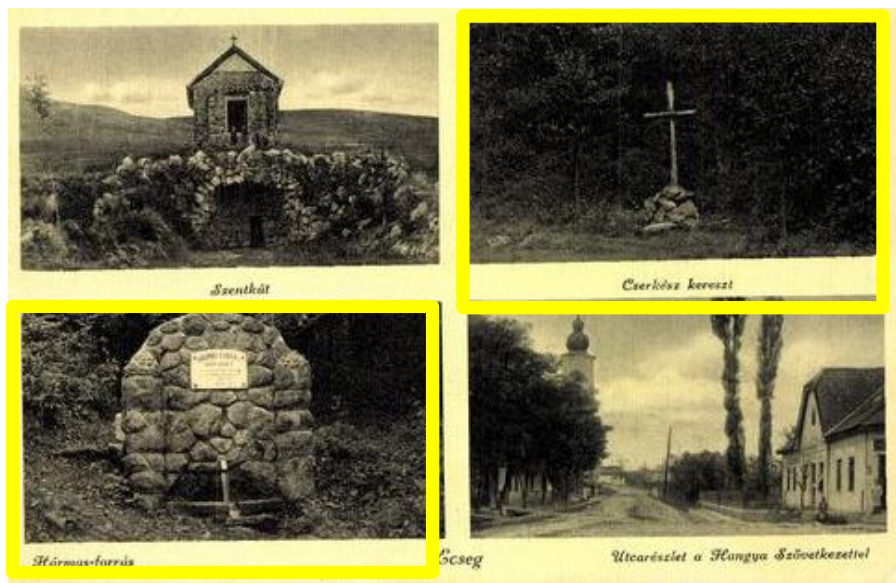
Barna Péter ismerteti a Cserkészkereszt múltját és újraállításának történetét. Bokros Levente atya elkezd a kereszt megáldásának ceremóniáját. Lent: A résztvevők egy csoportja.

Mottónk: „Próbáljátok meg úgy itt hagyni ezt a világot, hogy jobb legyen, mint ahogy kaptátok!” (Bi-Pi-, Lord Baden Powell a cserkész mozgalom megalapítója)

*Látszik, hogy a letört ágakkal, kidőlt fákkal sokat kellett dolgozni.
A terep megtisztítása a szeméttől nem minősült
környezetkárosításnak.*

Képeslap dokumentum az 1930-as évekből, ami mutatja régi cserkészkeresztet és a Hármasforrást. A lapon Ecseg felirat szerepel, ami annyiban jogos, hogy a két objektum Ecseg és Cserhátszentiván között található, ám az utóbbihoz közelebb. Sajnos nem lehet elolvasni a forrás felett az eredeti tábla szövegét.

Utószó: Reméljük, hogy az elkövetkező esztendőök során is marad az utókor érdeklődése, s Szent Kristóf napján jövőre és azután is sokan meglátogatjuk e szakrális helyet! Mindeközben gyakorolhatjuk a fokozottan védett mikrokörnyezet megkímélését, még alaposabban megismerhetjük rejtelmeit, tanulhatjuk és taníthatjuk a dicső természet, és elődeink törekvéseinek megbecsülését.

*Barna Péter
Neuburg an der Donau
a bajor városkából, 2021.08.04.*

MEGHÍVÓ

FORRÁS PIKNIK

IDŐPONT

JÚL. 25. 10 és 16 óra között
Szent Kristóf napján

Szent Kristóf a vándorok védőszentje

HELYSZÍN

Hármas- forrás (Cserhátszentiván és Ecseg között)
GPS KOORDINÁTÁK: 47 fok 55' 26,9 É, 19 fok 35' 16,9 K

A RENDEZVÉNY TÁMOGATÓJA A CSERHÁTSZENTIVÁNEÉRT ALAPÍTVÁNY

Mi várható? Források/erdő/patakok takarítása, evés-ivás, beszélgetés, szemétszedés, találkozások... Hozz fürge kezeket, jó kedvet, ételt-italt!

KIEMELT PROGRAM

**A cserkészkereszt szentelése 14 óra –Bokros Levente helybeli plébános
Meghívott tárogató művész Nagy Csaba**

Az avatás kezdete előtt a tárogaton a cserkészekhez kapcsolódó dallamok szólnak meg. / Cserkész daloskönyv alapján / 14.00 a kereszt szentelése előtt tárogaton elhangzik a cserkész induló / a jelenlévők közül aki ismeri, énekl / Barna Péter köszönti a jelenlévőket, elmondja a keresztállítást történetét. A Plébános Úr elvégzi a szentelési szertartást / a szertartás záró dallama a régi magyar himnusz - Boldog asszony anyánk ... / A szentelés után történelemidézés a tárogató segítségével. /történelmünk jeles időszakait idézi a tárogató kb. 30 perc/. A záró dallam: Kodály Zoltán: Esti dal

Próbáljátok meg úgy itt hagyni ezt a világot, hogy jobb legyen, mint ahogy kaptátok!

*A Forrás Pikk megihívója, amit Gyürky Mária készített.
Az ő kezdeményezésére jött létre 2021. július 25-én a pikkik,
s azt megelőző szervezési eseményorozat.
A sikeres eseményről szóló beszámolót külön fejezetben lehet olvasni.*

Megújult a Hármás-Forrás környéke

Írta Gyürky Mária

Előzmények

Őshonos szentiváni vagyok. A temetőben nyugszanak ükk-és dédszüleim. Nem élek folyamatosan a faluban, de ahogy öregszem egyre több időt töltök a szülői házban. Szeretem Szentivánt. Nekem ez a nógrádi falu, a hozzátartozó csodálatos természettel a világ közepe. A Hármás-forrás, és az odavezető patak menti út különösen kedves számomra. Az utóbbi tíz évben nyár végén mindig úgy megyek haza, hogy a forrás környékét kitakarítom, összeszedem a szemetet, elsimítom a kvadosok nyomait.

A forrás projekt

Forrás projektnek nevezem azt a tevékenységsorozatot, amely egy év leforgása alatt valósult meg egy segítő csapattal. Eredmény: a forrás közelében felállítottunk egy információs táblát, és egy megújított cserkészkeresztet. Továbbá megszerveztük az első Forrás-pikniket július 25-én, Szent Kristóf napján. A piknik célja, hogy olyan emberek találkozzanak évente ugyanabban az időpontban, akik kedvelik a természetet, és tenni is szeretnének érte. MOTTO: „Próbáljátok meg úgy itt hagyni ezt a világot, hogy jobb legyen, mint ahogy kaptátok!” /Bi-Pi/

A felállított, megújított cserkészkereszt. Erről Barna Péter írását külön fejezetben lehet olvasni ebben a könyvben.

Az információs tábla. Sikertült egy tájékoztató táblát elhelyezni, amelyen hat egység található. A tábla tartalmi részében Sramkó Gábor segített, és a fotókat is ő készítette.

1. Mikszáth idézet Nógrádról + térkép
2. Múltidéző (cserkészélet, malmok, hajdani játszótér)
3. A Hármás-forrásról +Forrás-piknik
4. Erdő
5. Növényvilág
6. Állatvilág

Az új tájékoztató tábla. A látogatók biztosan szívesen fogják megtekinteni.

A projekt napló

2020 Tavasz

A forrásokra rádőlt egy hatalmas égerfa. Elzárta a vízfolyások útját. A terület elmocsarasodott. Vaddisznók dagonyázó helye lett.

2020 Nyár

Segítségkérés többszörös telefonbeszélgetések útján: falugondnok, helybeliek. Szalay professzor támogatást ígér a Cserhátszentivánért Alapítványon keresztül is. Harmos Krisztián, a Bükki Nemzeti Park tájegységvezetője segített. Embereket küldött a területre, akik fát szétfűrészelték. Segítőkkal a rönköket ülőalkalmatosságnak állítottuk be.

2020 Ősz

Találtam egy régi képeslapot, azon látható volt egy hajdani cserkészkereszt, amely a forrás közelében állt. Ötlet: jó volna állítani egy új cserkészkeresztet és egy információs tábla is indokolt lenne. Segítőkre találtam a tereprendezésben. (Barna Péter, Sándor Dóra, Csonka Erika). Később az ötletet felkarolta a Cserhátszentivánért Alapítvány. Kérvényt adtunk be a Nógrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Osztályához.

2020 Tél

A kormányhivataltól megkaptuk az engedélyt a cserkészkereszt és az információs tábla felállítására. Elkezdődött a háttérmunka (tervezés, adatgyűjtés, formába öntés, lektorálás...).

2021 Tavasz

Kivitelezők keresése (nyomdász, grafikus, asztalos). Anyagok beszerzése. A Forrás-piknik résztvevőinek felkutatása. Kapcsolatfelvétel: öreg és fiatal cserkészek, Törekvés SE, szentiváni plébános, tárogató művész.

2021 Nyár

Az elkészült objektumok kiszállítása a helyszínre kézi erővel. Segítők szervezése. Összeszerelés. A hegyről a forrásra zúdult kő és sártörmelék eltávolítása, tereprendezés.

Július 25. Az első Forrás- piknik sikerrel zajlott. A COVID járvány ellenére, többen eljöttek. A cserkész keresztet megszentelte a helybeli plébánosi kormányzó, Bokros Levente. Ünnepélyes keretet adott Nagy Csaba tárogató művész szépen hangzó tárogató előadása.

Egyéb programok is voltak: kavics festés, tudáspróba, közös éneklés, szemét gyűjtés. A rögtönzött Farakás Büfében pogácsa és zsíros kenyér várta a vendégeket.

A Forrás-piknikről és a cserkészkeresztről bővebben Barna Péter írt külön fejezetet ebben a könyvben.

A tájekoztató tábla hátoldalán Sramkó Gábor Gábor felvétele látható. Látkép a Pelecke felől. Lent a falu, amelyből csak a templom torony és egy háztető látszik. Háttérben a Kettős hegy (413 m). Előtte balra a Kangyikó egy részlete.

Köszönet a közreműködőknek

Nekem ez az egész olyan volt, mint a mesebeli kőleves készítése. Körbehordtam a fazekat, és ki-ki beletette a saját erejét. A végén közösen örültünk az alkotásnak. Mindenkinék köszönöm a munkáját.

Barna Péter, Barna Virág Ilona, Bakai Katalin, Bognár Károly, Bercsényi Péter, Bercsényi Zoltán, Bokros Levente, Csonka Erika, Földváry Katalin, Harmos Krisztián, Kabács Jánosné, Kricha Gabriella, Littai Zsolt, Lord Eszter, Magyar Erika, Murányi Gyula, Nagy Csaba, Noskó Pál, Pásztói Cserkészcsapat, Reményik Pál, Sándor Dóra, Schmidt Gábor, Sramkó Gábor, Stadler Árpád, Szakály György, Szabó Éva, Szalay Ferenc, Ugróczky Gábor.

Megszületett az elhatározás, hogy évente legyen Forrás Piknik Szent Kristóf napján, július 25-én 10:00 és 16:00 óra között a Hármaskör forrásnál

Mi várható?

Források/erdő/patak takarítása, evés-ivás, beszélgetés, szemétszedés, találkozások. Hozz fürge kezeket, jó kedvet, ételt-italt!

„Amikor az erdőn jársz, és rábukkansz valahol egy forrásra, ülj le melléje csöndesen és figyelj. Nagyon csöndes légy, és akkor hallani fogod a zöld ruhás tündérke hangját a surranó vízből. Ha pedig jó füled van, és érted az erdő nyelvét, akkor meghallhatod azokat a csodaszép meséket, amiket a forrás, a csermely, a patak tündére elmond ilyenkor a fáknak.” (Wass Albert)

Rátok bízom az itt maradó kincseket: a harangszót, a kakukkfű illatú mezőt, a szitakötők táncát s források csobogását. (Gyürky Mária)

Mottó: Próbáljátok meg úgy itt hagyni ezt a világot, hogy jobb legyen, mint ahogy kaptátok!

Gyürky Mária, Cserhátszentiván

Murányi Gyula felvételei a Hármassforrás piknikről 2021.07.25.

Bal oldali képen: Négy fős cserkészraj Pásztóról. Az „öregcserkész” Ugróczky Gábor, Budapestről. **Jobb** oldali képen: A cserkészcsapat pihenője Gyürky Máriával, az esemény ötletgazdájával, aki motorja volt a Cserkészkereszt újraállításának és a Hármassforrás rendbehozatalának.

Murányi Gyuszi és Szabó Gyula megérkezést követő pihenője a Hármassforrás csobogó vize mellett.

Rögtönzött büfé a készítőikkel. A Hármassforrás mellett, a kis erdei tisztás szélén. Zsíros kenyér lila hagymával, friss pogácsa a kínálat. Áll az új információs tábla. Tervezője Gyürky Mária.

Bal oldalon.: Mária is részt vett a kézműves foglalkozásban. Jobb oldalon: Kabácsné Kalocsa Erika képviselő asszony, Cserhátszentivánról. Háttérben az ifjú Barna család.

Áhítatos természetbarátok Cserkészkereszt avatása közben.

Avatás alatt. A csendes erdőben a túloldalról is jól lehetett látni, hallani.

Cserhátszentiván, mint cserkésztáborhely egy 1938-ban megjelent újságcikkben

A Cserhátszentiváni táborhely címmel jelent meg Dr Peja Győző írása a Magyar Cserkész című újság 1938 november 15-i számában. Már akkor, mint a cserkésztáborozók egyik legkedveltebb helyéről ír a „Cserhát hegység közepében, annak legrejtetteb helyén található vidékről”, „a Cserhátszentivántól keletre húzódó Szuha patak érdekes szűk völgyéről”, ahol „az 563 méter magasra kiemelkedő Bézma hegy meredek lejtőjével körülhatárolt szűk völgy fenekén, a csörgedező patak két oldalán, az összehajló égerfák alatt áll a tábor...”

A cserkészekről, a cserhátszentiváni táborokról már több írás jelent meg ebben a sárga könyv sorozatban. Itt most közreadjuk Dr. Peja Győző fényképekkel illusztrált írásának első részletét faximile formában.

*A Magyar Cserkész újság cím oldala 1938 november 15-én.
Nem lehet elfelejteni, hogy az újság, és benne cikk megjelenésekor még
húsz év sem telt el a trianoni békediktátum után.*

A CSERHÁTSZENTIVÁNI TÁBORHELY

IRTA: DR. PEJA GYÖZÖ

A Cserhát hegység és környékének vázlatos térképe. A = Aszód; B = Bujáki vár; C = Cserhátszentiván; D = Drégelypalánk; BGy = Balassagyarmat; BP = Budapest; H = Hatvan; I = Ipolság; K = Hollókői vár; M = Magyarnándor; N = Nógrád vára; P = Pásztó; S = Salgótarján; Sz = Szécsény; V = Vác; Z = Szanda vár. Az egyenes vonalak a vasútvonalakat, a szaggatott vonalak pedig vezető kocsit, illetve gyalogutakat jelzik.

vasútállomásai közelítik meg (15–20 km-re) legjobban. A cserkésztáborozások legkedveltebb helye, Cserhátszentiván községtől kelet felé húzódó Szuha patak érdekes szűk völgyrészlete...

Az 563 m magasra kiemelkedő Bézma hegy meredek lejtőjével körülhatárolt szűk völgy fenekén, a csörgedező patak két oldalán, összehajló égerfák alatt áll a tábor...

IRTA: DR. I

Csonka hazánk táborozásra alkalmas helyeinek sorában, elsőik között áll Cserhátszentiván vidéke. A Kárpátok vadregényes bérceire emlékeztető zord, sziklás hegyoldalak, sűrű csallitok és árnyas erdők, zöldelő rét és álomba ringató csörgedező patak teszik változatosá ezt a táborhelyet. A Cserhát hegység közepében, annak legrejtettebb helyén található meg ez a vidék. Vadregényes és rejtett helyzete miatt, már a megközelítése is cserkészszerű feladatok elé állítja az ide igyekvőket. Pásztó, Magyarnándor és Szécsény községek

A tábornűz pattogó lángja vörösre festi a körülötte űlő cserkészek arcát. Jólesik a hűvös esti levegőben a lobogó láng simogató melege. Jólesik a napi munka után néha szótlanul is nézni a ropogó tüzet, az izzó parazsat... Az izzó parázs, a csendes tábornűzi hangulat egy gondolatot ébreszt fel bennűnk, itt a Cserhát közepén... Egy pillanatra úgy érezzűk, hogy az iskola padjaiban űlűnk... és halljuk, tanuljuk, hogy az acélos búzátermő Alföldűnköt kialudt tűzhányóhegyek — Börzsűny, Cserhát, Mátra stb. — veszik körül... A kérdéseknek egész raja fut át az agyűnkön.

A Cserhát tűzhányó volt régen?... A táborűnk helyén, itt, ahol most űlűnk; tűzes láva folyt valamikor?... Hihetetlennek és hátborzongatónak érezzűk a felébredt gondolatot... Cserkész tudásvággyal és akaraterővel azonban, bizonyítékot keresűnk ennek a tanításnak, ennek az érdekes valóságnak. A bizonyítékokat a táborhely környékén, egynéhány kiránduláson, portyázás közben szerezhethűk meg...

Elhangzik a parancs... és egy kis csapat, már a Bézma hegy oldalában kutatva törtet a csűcs felé! Utűnk meredek, sziklás lejtűn vezet. A lejtűből nagy, hordóformájűű, néhol zűzmű és mohapárnával fedett, kemény szikladarabok (kűbűrcűk) állanak ki. Némelyik közülűk 500 hektoliteres hordó nagyságát is eléri. Tűbb helyen fej és őkűl nagyságűű, könnyen gurulű szikladarabok halmazá (kűtenger) fedi a lejtűt és akadályoz a haladásban. A kisebb kűdara-

A eserhátűszentiváni szurdok, keleti végéről tekintve. A cserkészűtáborozások keresett helye. (A szerző felbűtele).

bok közül felveszünk egyet. Ketté törjük. Így látjuk meg az igazi színét, belső szerkezetét. Kemény, sötétszürke, összeütve csengő hangot adó kőzetdarab tárul szemünk elé. A friss törési felületén, kisebb, nagyobb fényesen csillogó szem (földpát kristály) tűnik fel. Ujjongó örömmel kiáltunk fel: íme itt az első bizonyíték! A régi tűzhányóból kiömlött folyékony lávának, kőkeményre megszilárdult darabja ez a kőzet. Tűzhányó eredetű, mert ehhez hasonló kőzet képződik a ma is működő Vezuv és Etna tűzhányó hegyekből kiömlő lávából, megszilárdulás után. A Bézna hegy láváját *andezitnek* nevezzük. Nem bazalt! A bazaltban nincsenek csillogó szemek. Különbözik könnyen összetéveszthető a két kőzet. Andezitből épül a Bézma kívül a Cserhátnak minden magasabb hegye. A Cserhát kőbányáiból az andezitet hordják a városi utcák, országutak, vasúti pályák kövezésére.

Amint tovább kutatunk a hegyoldalban, csakhamar ráakadunk egy másformájú, az előbbinél puhább, világosszürke, faragható kőzetre. Ez is tűzhányó eredetű, csak hogy nem láva, hanem hamu (tufa) alakjában tört fel a mélységből. Tehát vulkáni hamuszórás is volt ezen a vidéken! Nem sokat kell keresgelnünk, hogy a harmadik fajta tűzhányóeredetű kőzetet is megtaláljuk. Lukacsos szerkezetű. Ha kezünkbe vesszük, úgy tűnik fel, mintha egy darab kenyeret tartanánk. Kenyérkőnek is nevezi a nép. Azért ilyen lukacsos szerkezetű, mert amikor még sűrűn folyós olvadt láva volt, benne gőzök és gázok helyezkedtek el. A gőzök és gázok a kenyérkőből csak a megszilárdulás után szabadultak ki, a helyük azonban kisebb, nagyobb lyukak alakjában ottmaradt...

Ezek az érdekes és furcsa eredetű kőzetdarabok a kezünkben vannak... Csodálattal szemléljük, mert ebben is a Teremtő Isten bölcsességét látjuk, érezzük, aki a lobogó, parázsló tűzben nemcsak sugárzó meleget, hanem hegyeket építő erőt is el tudott rejtetni!

Így jutunk fel a Bézma hegy tetejére. Nagyszerű kép tárul elénk. Déli irányban az Alföld tengersík vidéke tűnik el a messze nyúló, ködös látóhatárban. Keleten a Mátra, északon és nyugaton a Cserhát, Börzsöny kiemelkedő bércei látszanak. Mögöttük a távolabbi hegyek kéklő ormai a megszállt területről integetnek felénk!

Égerfák alatt, a csörgedező Szuha patak partján áll a tábor.

A tűzhányó működése mellett szóló bizonyítékok gazdag zsákmányával megrakodva visszafordult a buvárcsapat. A Bérma-vonulat keleti, lankás lejtőjén haladunk tovább, figyelő szemekkel, hátha valami újabb megfigyelést tehetünk! ... A kemény sziklák elmaradnak. Helyettük fehéresszürke mészkő, agyag és homokkő fehérlik a fű között. A mészkőben megkövesült kagyló és csigahéjak találhatók. Mesélnek nekünk, régmúlt időkről, amikor még ők is mozgó, élő lények voltak, vidáman úszkáltak, hatalmas, mély tengerek vizében. Meséjüket megértjük ... A Cserhát hegység felépítésében nemcsak vulkanikus eredetű rétegek vesznek részt, hanem tekintélyes mennyiségben találhatók tengeri eredetű kőzetek is. (6. ábra.).

A cserkész otthon sem pihen! A szalmazsákon is tovább görgeti gondolatait, hánnya-veti fel a kérdéseket magában. Így jutott eszünkbe, hogy a régi vulkán tűzhányónylásait (kráter) is meg kellene keresni. Itt a táborhelyen azonban nem találhatók meg, mert több száz méter lávatakaró (pl. a Bézma) fedi el, tömi be. Hogy láthassuk a nyílásokat, a krátereket, kirándulást kell tennünk a távolabbi környékre. Meg kell látogatnunk a Cserhát dicsőmultú várromjai közül a hollókői és szandai várromokat és azoknak környékét. Külön, külön is nagyszerű táborozó helyek.

Ezek a várromok az emberi történet letűnt idejéről mesélnek, a

várromokat hordozó magas gerincek pedig a Föld történetének sokkal régibb multjából tartogatnak számunkra sok érdekes mondanivalót. Többek között a régi vulkánok nyílásait is itt tanulmányozhatjuk. A tűzhányó nyílását általában kör alakú mélyedésnek képzeljük el, mert ez a leggyakoribb formája. Ilyen alakú mélyedést itt hiába keresünk. A hollókői és szandai várromok egy-egy északnyugat-délkelet irányba húzódó, több km. hosszú, háztetőformájú hegyláncnak, hirtelen elvégződő északnyugati végén helyezkednek el. A hegygerinceken végig kemény andezit kőzet bukkan elő. A hegylejtők puhább agyagból és homokkőből állanak. Ha a térképünkön a hollókői és szandai hegyvonulatok hosszú gerincét külön-külön ceruzával jelöljük meg, akkor a hosszú ceruzavonal a gerinceken előbukkanó andezit elhelyezkedését és elterjedésének irányát mutatja meg nekünk. A hosszú vonalak, vagy másszóval a gerincek mentén régen repedés támadt. A több km hosszú, 10—20 méter széles és ismeretlen mélységig lenyúló hasadékokból tüzes andezitláva tört elő. Ezek a hosszú hasadékok voltak a tűzhányók kráterei. Nevezetesek ezek a hasadék-vulkánok, mert Európa más területéről hozzájuk hasonlókat nem ismerünk. A Cserhátban ezeken kívül még több helyen találunk andezit-lávával kitöltött vulkáni hasadékokat. Ezekből a hasadékokból feltörő tüzes láva jobbra, balra folyott szét az egész

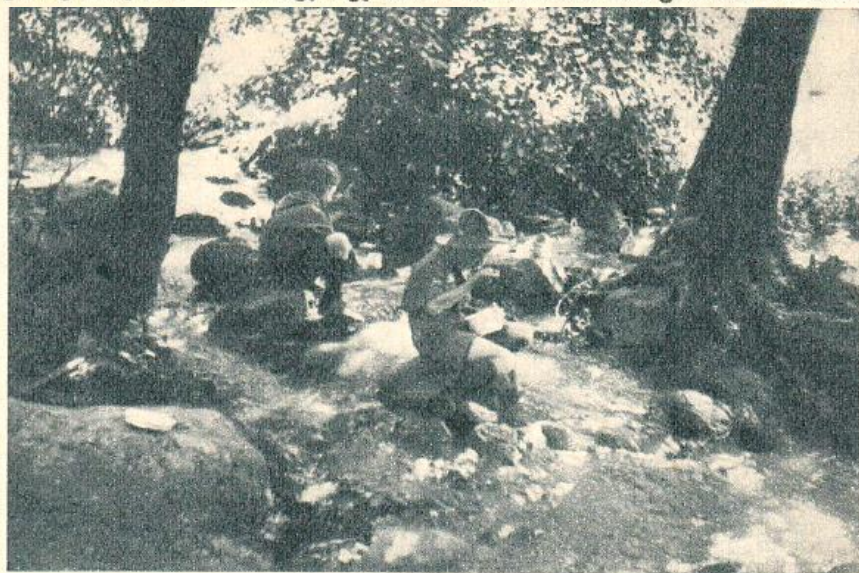

A Szuha patak sziklás medre. Háttérben a táborhely. (A szerző felvétele).

vidéken. Tüzes láva fedte be, takarta be a Cserhát területét. Ezért a nagy lávatömeget, *lávatakarónak* is nevezzük. A tüzes láva kihűlt és megszilárdult. Az andezit-lávából bármilyen kemény kőzet lett, mégsem volt állandó. A víz, a szél, a mállás koptatni kezdte. Ahol vékony volt, ott már teljesen le is kopott, úgyhogy a régi nagy lávatakarónak csak a roncsait találjuk meg ma. Ilyen takaróroncs a Bézma-vonulat is. A hollókői és szandai vonulat ellenben, kemény andezit kőzettel kitöltött vulkáni hasadék. Azért maradtak meg oly feltűnő meredek gerincvonulat alakjában, mert a kemény andezit nehezebben kopik, mint a körülötte lévő puha kőzetek. A régi tűzhányók nyílásait tehát csak kitöltve találjuk meg!

Ezzel azonban még nem ismertük meg a cserhátszentiváni táborhely minden érdekességét. Ki hinné azt, hogy a tűzhányók működése és a tenger kiszáradása után, ennek a vidéknek a hegyei, medencéi mozgásba jöttek. Túlzott cserkészhumorral mondhatjuk azt is, hogy a rossz idők elmúltával lassú táncot jártak... Ez aztán már nagyon érdekes lehet! Lássuk, hogyan történt?

A jelenség könnyebb megértése végett figyeljük a 6. ábra tömbszelvényt. Az I. tömbszelvény mutatja vidékünknek a vulkanizmus elmulása és a tengerek kiszáradása után előállott eredeti felszínét. Ez a felszín a Zagyva völgye felé lankásan lejtősdött. A betűkkel jelzett Galambos (G); Egres (E) és Szuha (Sz) patakok is a lejtősdés irányát követték. A V-V-vel jelzett vonal törésvonal. A törésvonal mentén a vidékünk rétegei mozgásnak indultak, még pedig úgy, hogy az A darab nyugati vége emelkedett, a keleti vége pedig süllyedt. Tehát egy egyszerű billenőhinta mozgásához hasonló,

Jólesik az ebéd a csobogó patak közepében a sziklák tetején.

(Sáros A. felvétele.)

billenőmozgás játszódott le. Ugyanezt végezte a B darab is. E mozgás természetesen a felszínt is megváltoztatta. A II. tömbszelvény a Földkéreg mozgása által előállott felszínváltozást mutatja be. Az A darab nyugati vége itt már kissé kiemelkedett. A III. tömbszelvény a vidékünknek mai formáját, arculatát mutatja. Az A darab nyugati vége ezen a tömbszelvényen a mai magasságára emelkedett fel. Az egész kiemelkedett vonulatot Bézma-vonulatnak nevezzük. (6. ábr. F. K. H.)

A Föld kérgének hasonló, süllyedő és emelkedő mozgását több helyen is tapasztalták. Így pl. az Alföldön és a Bakonyban, ahol meg is mérték a süllyedés ill. emelkedés nagyságát. Az Alföld, a Maros—Körös vidékén 50 év alatt 93 mm-t süllyedt, a Bakony ezzel szemben ugyanannyi idő alatt 157 mm-t emelkedett!

A törésvonalak mentén természetesen mély „sebek” képződnek a Föld kérgében. A nehezen „gyógyuló” sebhelyeken rendszerint melegvízű források buggyannak fel. Hazánkban legnevezetesebbek Budapesten, a Budai hegyek lábánál húzódó törésvonalon feltörő hévízek. A törésvonal jelenlétét mutatja vidékünkön a táborozó hely langyosvízű, bőven folyó Hármaskút forrása. A vízből kicsapódó vasvegyület (limonit) sárgára festi a mederben elhelyezkedő kődarabokat. Hasonló körülmények között tör elő a cserhátszentiváni strandfürdő langyosvízű forrása is.

A cserhátszentiváni táborhelyen a Föld arculatát faragó szobrásznak, a folyóvíznek a munkáját is megfigyelhetjük, amint vési, faragja a felszínt. A keresett táborozó helyet, a gyönyörű szakadékos völgyrészletet is (6. ábr. III. tömbszelvény Z.) a folyóvíz munkájának köszönhetjük. A Szuha patak csobogó vize a faragó, véső szobrász. Kezdetben nem meri az ember ráfogni erre a kedves, színes ritmussal csörgedező patakocskára azt, hogy a 370 m mély völgyet a kemény andezitből álló hegyen ő véste volna keresztül! Erejében való kételkedésünk azonban gyorsan elrepül, ha egy nagyobb, zivataros esőt élünk keresztül táborozásunk ideje alatt a patak partján. A szelíd patak egyszerre változik át álmokat kergető, zúgó, sziklákat, fákat és sátrakat tépő, vadul törtető folyóvízzé. Ekkor mutatja meg nekünk hatalmas erejét! Jobbra, balra csapódva, a sziklás völgylejtőket mossa alá. Az alámosott szikla nagy robajjal omlik le a völgy fenekére. A meder tele van ilyen leomlott sziklatörmelékekkel. Sziklás mederrészlet látható a 2. és 4. ábrán. A sziklatörmelék hosszú időn át felaprózódik, a megduzzadt patak azután tovább szállítja. Hosszú évezredekken keresztül úgy fűrészelte, véste ki ezt a mély völgyet, a cserkész-táborozások ideális szép helyét a Szuha patak. Az ilyen meredek völgyrészletnek *szurdok* a neve.

Ugyanígy jött létre, ettől a völgytől 2 km-re dél felé, a cserkúti szurdok is. (6. ábr. C.) Bizonyos tekintetben talán még ez érdekesebb is, mint az előbbi. Érdekesebb azért, mert a cserkúti szurdok fogadta magához az elhagyott, elárvult Galambos patakot. (Folyt. 21. oldalon.)

13

A cikk szerzője a Galgagyörkön 1907-ben született **Dr. Peja Győző** kiváló geográfus, a földrajztudományok kandidátusa, akinek geomorfológia iránti érdeklődését a Magyar Királyi Pázmány Péter tudományegyetemen Cholnoky Jenő professzor keltette fel. 1931-ben földrajz-természettan szakos tanári diplomát szerzett, majd doktorált. 1949-ben Kossuth díjjal tüntették ki. Miskolcon hunyt el 1983-ban.

Mintegy nyolcvan tudományos, ismeretterjesztő és iskolatörténeti közleményt jelentetett meg. Kiemelten foglalkozott a tektonikus eredetű morfológiai formák kialakulásával.

Nógrádi kötődését mutatja, hogy még hallgatóként Noszky Jenő mellett bekapcsolódott a Cserhát földtani térképezésébe, megismerve a terepi kutatómunka gyakorlati módszereit. Az 1930-as években folytatta a Cserhát és az Ipoly-völgy természetföldrajzi kutatását és 1934-től hét évig Balassagyarmaton tanított.

Az írás értékét a nagyszerű tájleírásokon túl emeli a tudományos igényű ismeretek átadása a vulkanikus eseményekről, a különböző kőzetek leírása és geológiai változásokat szemléletesen bemutató rajzok közlése.

Nagyon jók a fényképek, amelyek remekül illusztrálják a táj szépségét, a Szuha patakot és a cserkészelet eseményeit. A patak Szuha elnevezése, ami

szláv eredetű, utal arra, hogy aszályos időkben a patak vízhozama jelentősen csökken, akár a kiszáradásig. A szuha szó azt jelenti, hogy száraz.

Amilyen egyszerű, annyira szemléletes a cikk elején bemutatott térkép. A lényegét emeli ki. Jól látszanak a hegyek, a nevezetes helyek és a közlekedési útvonalak. Ha valaki a Hatvan felől (a térképen H betű) a ma 21-es számot viselő úton északfelé megy Salgótarján irányába, akkor a térképen P-vel jelölt helyre, azaz Pásztóra érkezik, akkor jól láthatja, hogy jobbra a Mátra, balra a Cserhát hegyei látszanak.

Valamikor a Cserhát is olyan magas volt, mint a Mátra, de a nagy földmozgások idején geológiai helyzet megváltozott, és a cserhádi hegyek ma alacsonyabbak a Mátránál.

Később a cserkészek a Hármas forrásnál keresztet állítottak, amelyről külön írás található ebben a könyvben.

Ide kötődik a kereszt és a Hármas forrás felújítása, amiről a Hármas forrás piknik írás is szól e könyv másik fejezetében.

Összeállította:

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Budapest – Cserhátszentiván*

Cserhátszentiváni képeslapok és postai küldemények

Kassay Árpád (Bp. Várfoke u) és Kriston Péter (Pásztó)
gyűjteményeinek felhasználásával szerkesztette Dr. Szalay Ferenc

A képes levelezőlap

Előzményének a postai levelezőlapok, és a borítékban elküldött üdvözlő kártyák tekinthetők. A nyomdai úton előállított kártyák már a 19. század elején népszerűek voltak, de a nyílt formában elküldött levelezőlapot csak 1869-től alkalmazták, elsőként éppen az Osztrák-Magyar Postaigazgatóság területén.

A képes levelezőlap boríték nélkül is feladható küldemény, melynek a mérete megszabott, és az egyik oldalát vagy annak egy részét illusztráció, kép díszíti. Két kategóriáját különböztetnek meg: postai és magánkiadványokat. A képeslap a postai levelezőlapból fejlődött ki, de előfutárai már korábban megjelentek. Az Osztrák-Magyar Monarchiában 1869. október 1-jén hozták forgalomba az első „levelezési lapot”, amin a „Correspondenz-Karte” feliraton kívül az osztrák és a magyar címer volt látható. Egy hónappal később a német feliratot felváltotta a magyar „levelezési lap”.

Az 1870-es évek elejétől illusztrált levelezőlapok is forgalomba kerültek. Hogy mikortól tekinthetünk egy illusztrált, tehát képpel, rajzzal ellátott levelezőlapot képeslapnak, arról megoszlik a kutatók véleménye, mint ahogy arról is, hogy hol és mikor jelent meg az első képeslap.

Párizsban, 1878. június 1-jén a nemzetközi postakonferencián elfogadták hivatalos postai küldeménynek, és meghatározták a méretét 140×90 mm-ben.

Előttörténet

Franciaországban már a XVII. század elejétől ismerték az üdvözlő- és köszönőlapokat, amik igazából inkább névjegykártyáknak minősültek. A Soffar által készített illusztrált névjegykártyák voltak a

legnépszerűbbek, hatásuk volt a cári udvarra is, ahol Szuворov marsall kártyái voltak a legismertebbek. Az angoloknál és a skótoknál a XIX. században az volt a szokás, hogy a fiúk és a lányok egymásnak tréfás lírai üdvözlőket küldözgettek Valentin-nap alkalmából. Divatban voltak az illusztrált levélpapírok is. A képes levelezőlap elődjének tekinthetők a köszöntőkártyák és a „Kunstbillet”-nek nevezett színes nyomatok. Ezek az Osztrák-Magyar Monarchiában is nagyon népszerűek voltak. A szöveg és az illusztráció egyenrangú volt.

Kezdetben kézzel festették, majd később a színezett metszetek lettek jellemzőek. A levelezőlap ötletét először Heinrich Stephan vetette fel 1865. november 30-án, az V. karlsruhei konferencián. A postai lap díjszabását akarta olcsóbbá tenni.

A képeslapok megjelenése nagy feltűnést keltett, már az első napon 10 ezer példány fogyott belőle, 1871-ben 2,5 milliót adtak el, 1873-ban pedig 6,5 milliót kézbesített a magyar posta. 1874-ben a berni nemzetközi postai konferencián az amerikaiak létrehozták az Egyetemes Postauniót, így a 22 európai ország és az amerikaiak megállapodtak abban, hogy a levelezőlapok a zárt levél díjának a feléért árusíthatók és nemzetközileg is felhasználhatók.

A magyar képeslapkiadás

A magyar képeslapkiadás 1896-ban, a millennium évében kezdődött. Addig csak két alkalmi levelezőlap jelent meg, de a kiadók ismeretlenek. Az egyiket 1891-ben adták ki a temesvári dél-magyarországi ipari- és mezőgazdasági kiállításról, a másik 1895-ben jelent meg Kis-Czellről, a király látogatása alkalmából. 1896-ban megjelent egy 32 lapos sorozat a millenniumi Ezredéves Kiállításra, amelyeknek a témái a következők voltak: *millenniumi kiállítás, budapesti látképek, tájképek, történelmi jelenetek és életképek, Horvátország és Szlavónia*.

Ezzel elindult a tömeges képeslapterjesztés. A kor ismert festői és illusztrátorai – Dörre Tivadar, Kimnach László, Vágó Pál, Cserna Károly – készítették a levelezőlapok eredetieit. Az eredeti akvarellek

közül 14 darab található a budapesti Postamúzeum gyűjteményében. A képeslapok nyomatai színes fametszetek és litográfiák. A sorozatot a Posner és Fia, a Pesti Könyvnyomda Rt., és a Morelli budapesti nyomda készítették. A lapok bal oldalán a magyar korona képe van, a címzési oldalának felirata: „Magyar Királyi Posta Levelező-Lap”. Kivételt képez két lap, melyeknek a címzési oldalán horvát nyelvű szöveg is van és csak Horvátországban kerültek forgalomba. A millennium évében több magánkiadó is megjelentetett képeslapokat, de Eisler G. sorozata volt az első, amely nem a kiállítást választotta témául, hanem „Üdvözet Budapestről” felirattal a magyar népi kultúrát.

A levelezőlap gyors elterjedéséhez hozzájárult a praktikusság, az olcsóság és a vasúthálózat kiépítése.

Elsők között ábrázolták a fővárost és a legnagyobb településeket, hegyi és tengeri üdülőhelyeket, fürdőket és turisztikai látványosságokat. Budapestről több mint 1800 fajta képeslap készült, de a legrégebbi tájlapok közé az 1892-es fiumei és az 1893-as nagyszebeni képeslap tartozik. 1900-ig zömében osztrák és német kiadóktól importálták a képes levelezőlapokat, amelyek Magyarország legismertebb helyeit mutatták be. A népszerűségüket mi sem bizonyítja jobban annál, hogy a XX. század első évtizedeiben mintegy 60 gyógyfürdőről és üdülőhelyről készült képes levelezőlap. Forgalmazásukkal többnyire a könyvkiadók, könyv- és papírzüzetek tulajdonosai, nyomdák és fotóműhelyek foglalkoztak. A fő profiljuk nem a képeslapkiadás volt. Nagyon ritkán tüntették fel a lapokon az előállító nyomdát, általában csak a kiadó neve szerepelt a képeslapon.

A magyar képeslevelezőlap-kiadás és a hazai fotózás története több ponton összekapcsolódik, hiszen a képeslap egyik előfeltétele a fotó volt, így az első vállalkozók általában fotósok és kiadók is voltak egyben. Rajtuk kívül könyvkiadók és kereskedők, papírzüzetek tulajdonosai, nyomdák foglalkoztak kiadással.

Az egyik leghíresebb fényképész- és képeslapkiadó vállalkozás a Divald család nevéhez fűződik. Az 1890-től Budapesten és Eperjesen

is működtettek „sokszorosító műintézetet”. A korai időszakban a Budapesten működő vállalkozások közül kiemelkedik a Kosmos műintézet, a Globus, a Posner Grafikai Műintézet, Klösz György fényképészeti, térképészeti és könyomdai intézete, valamint Lengyel Lipót műintézete. Vidéken ekkor még kevesen foglalkoztak kiadással, példaként említhetjük a soproni Török és Kremszer könyvnyomdát, a debreceni Csokonai nyomdát, az aradi Bloch nyomdát vagy Herger Ágoston Újvidéken működő vállalkozását.

Az 1948-as államosításkor megszűntek a magán képeslapkiadók. A 60-70-es években monopolhelyzet alakult ki, mert a Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata adott csak ki képeslapokat. 1970-ben a Kartográfiai Vállalat is csatlakozott a kiadáshoz. A rendszerváltás után visszaállt az államosítás előtti szabadpiaci verseny.

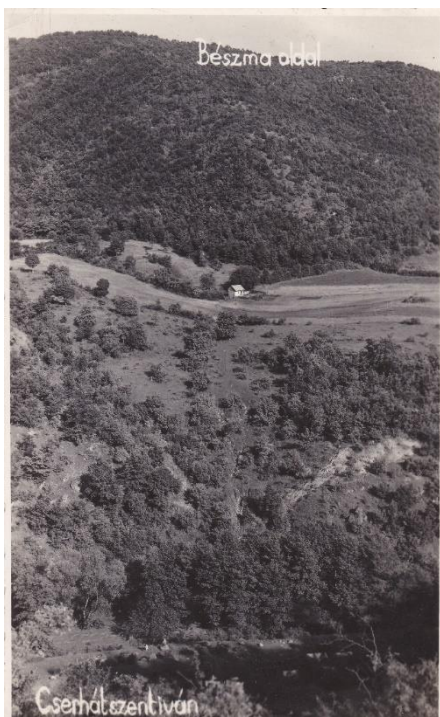
Cserhátszentiváni képeslapok és postai küldemények

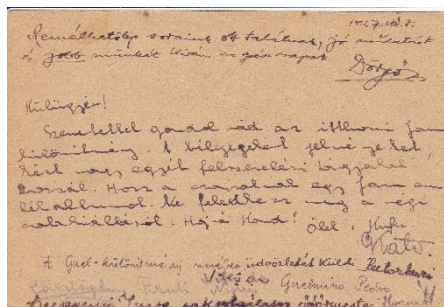
A Feladó: Cserhátszentiváni körjegyzőség Nógrád m. A címzett: Tekintetes Magyar Királyi Államvasutak aczél és gépgyár igazgatóság. A hivatal által a 30-as években használt boríték képe, amely egy felvételt is ábrázol a strandról. Az egykori településmarketing kiváló példája. Sajnos a levél tartalma nincs meg. (Kriston Péter gyűjteményéből)

Sztanek Ede pásztói fényképész kb. 1932 és 1952 között készített képeslapokat elsősorban Nógrád és Heves megye különböző településeiről, tájairól, köztük Cserhátszentivánról.

Sztanek Ede pásztói fényképész felvételei Cserhátszentivánról.
A feliratokon Cserhátszentiván mellett szerepel a Szuha-völgyi
részlet (ami lehet, hogy nem is itt készült) és a Bészma oldala.

Egy érdekes levelezőlap 1947-ből, amely kifejezetten egy akkori itteni
cserkésztábor számára készült, és amelyet egy akkor éppen
Franciaországban táborozó másik cserkészvezetőnek küldtek.

A Barasits Kiadó egy képeslapja 1937-ben lett postára adva. A kiadó felirata szerint ugyan "Alsótold" lenne ez a település, de a megjelölés hibás, ugyanis a melegvizű strand nem Alsótoldon, hanem Cserhátszentivánon volt. Igaz, a különbség csak néhány kilométer. Sajnos a strand már nem működik, csupán néhány kisebb kőfaltöredék mutatja a helyét.

A címzés egyszerű. A 3 km-re lévő Alsótoldon a postás ismerte Sziucs Bélát, több adat nem kellett. A Cserhátszentiváni körjegyzőség Nógrád m. lapja nagyszerű reklámot tartalmaz.

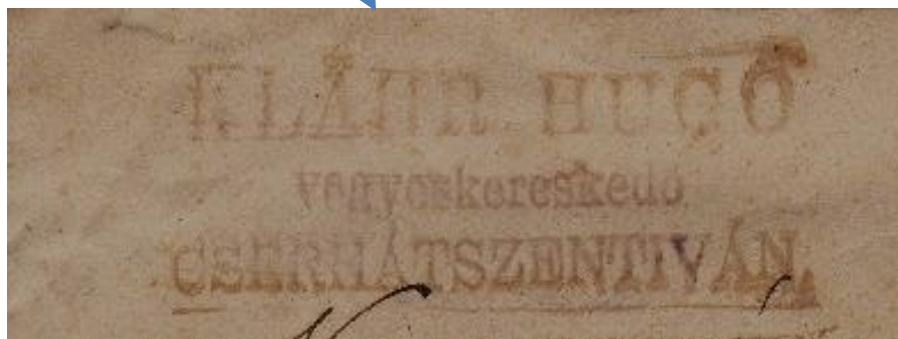
*A lap bal oldalán felőlről lefelé olvasható:
NYARALJON CSERHÁTSZENTIVÁNBAN.*

A képek felett és alatt a hívó mondatok:

Pormentes levegő! Olcso árak!

A lapot Balassagyarmaton nyomták.

Az 1930-as években Cserhátszentiván a melegvizes strandnak köszönhetően ismert és igen kedvelt kirándulóhely volt. Nemcsak a környékről, hanem Budapestről is érkeztek vendégek. A korábbi könyvekben már volt szó az itteni strandéletről. Kabinok, étkezést biztosító egységek működtek. A táj szépsége megragadó volt és most is az. A fenti lapra nem véletlenül kerültek a cserhátszentiváni hegyek és dombok.

Ez a lap a régi bélyegek mellett azért is érdekes, mert a feladó helyén lévő bélyegző az egykor sikeres kereskedések egyikét mutatja. KLÄHR HUGÓ vegyeskereskedő CSERHÁTSZENTIVÁN. A család neve olvasható a vészkorszakban elhurcoltak között a kultúrház mellett lévő emlékművön.

Egy 1961-ben kiadott tablóképes képeslap a Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalatától. A felhasznált négy fotó azonban korábban is készülhetett, akár 5-10 évvel korábban is.

A következő oldalon látható képek története érdekes. A Barasits-féle képeslapkiadó vállalat 1949-es államosításakor a tárgyak átkerültek a létrejött új állami kiadóvállalathoz, majd az ottani későbbi selejtezésből egy dolgozó kimentette, akitől Kriston Péter megvásárolta több érdekes fotóval együtt.

A képeken olvashatóak a Barasits Kiadó egykori illetékesének tollal ráírt instrukciói az előhívás vagy a nyomdai előkészítés, retusálás számára: "a hegyet erősen kiemelni", vagy a másikon "hegyet kiemelni, felhőket berajzolni"

A fotók hátoldalai is informatívak az egykori képeslapgyártásra vonatkozóan. Innen tudhatjuk, hogy a "Látkép" című lapból 1000 darabot készítettek. A cégpecsét felett: 2.Cserhátszentiván. Falurészlet.

özv Barasits Jánosné
képeslap kiadóvállalat
cégpecsétje

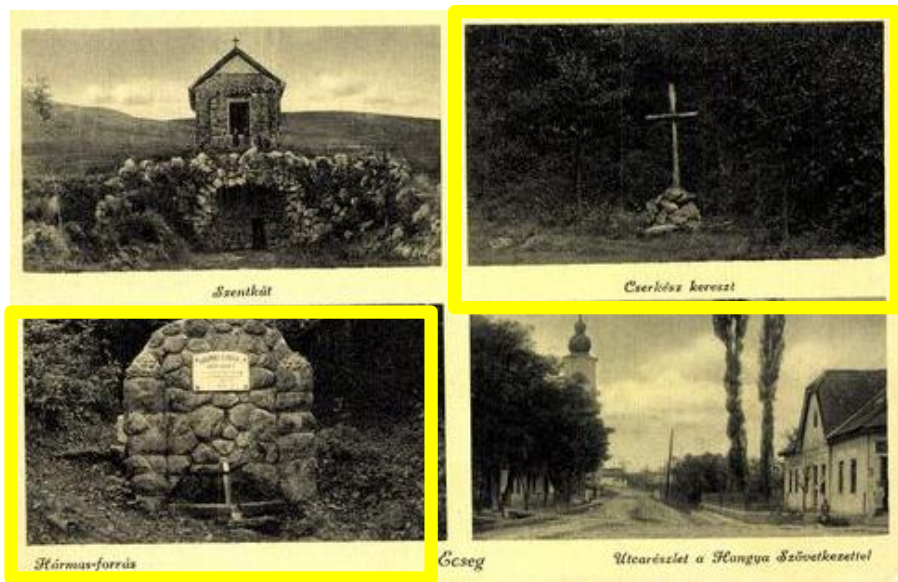

Kégyes Kőművelin: felhőz lecsapodni.

a kégyes, erősen Kőművelin.

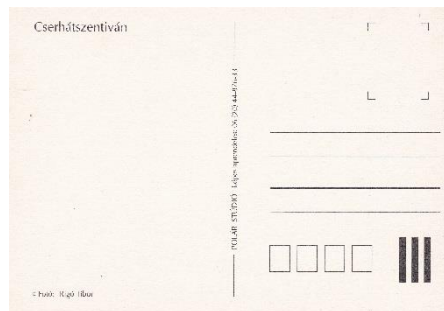
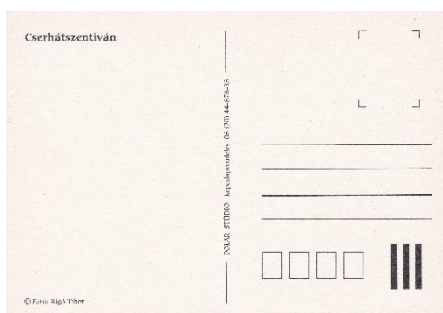
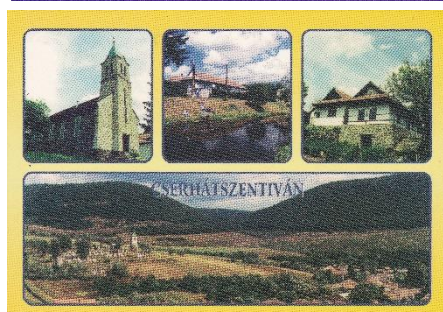

Ez a képeslap azért is érdekes, mert kettőséget mutat. A lap alsó részén szereplő „Ecseg” felirat és a jobb alsó inzertkép ecsegi utcaképet mutat a Hangya Szövetkezet épületével, ami Ecsegre utal. A sárga kerettel kiemelt Cserkészkerezt és a Hármas-forrás azonban Ecseg és Cserhátszentiván között, az utóbbihoz közelebb található. Mind a két falu joggal érzi sajátjának, de területileg Cserhátszentivánhoz tartozik, amúgy pedig közkincs, mindenkié.

A cserhátszentivániak gondozzák mind a kettőt. A természeti erők, a viharok, vízmosások, fakidölések többszörös kárt okoztak. A falubeliek összefogásával 2021-ben felújították a cserkészkerezt és rendbe hozták a sérült Hármas-forrás víznyerőt és környékét.

Mindezekről ebben a könyvben külön fejezet szól, s több fénykép is mutatja az erdő fái közötti szép területet, ahova elsétálni igazi felüdülést jelent.

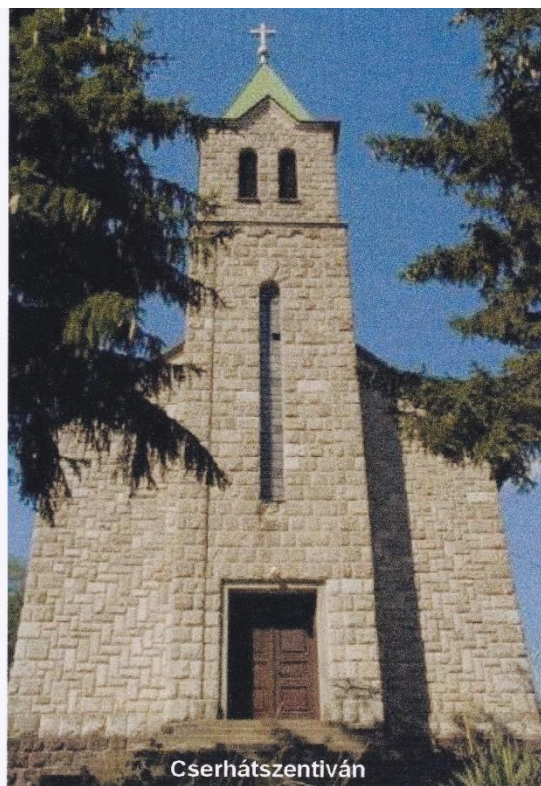

A Polár Stúdió által készített képeslapok.

A fényképeket Rigó Tibor salgótarjáni fotós készítette.

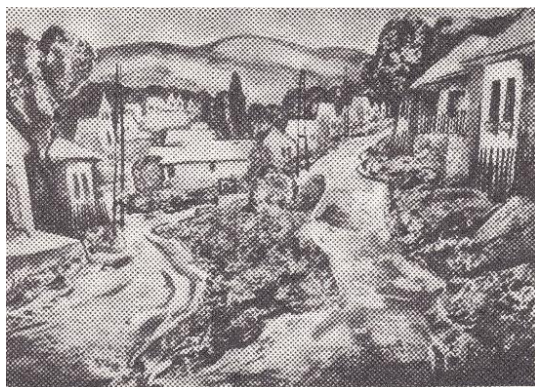
A színes képeslapokon a falu különböző részletei láthatók montírozva.

A kilátó, a látképek, a hősök emlékműve, a Zsunyi-patak, a Kisboldogasszony templom, a régi templom tornya a temetőben, a típusos kontyos palóc házak, a régi iskola épülete ismerhetők fel.

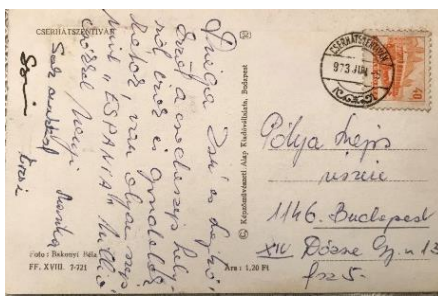
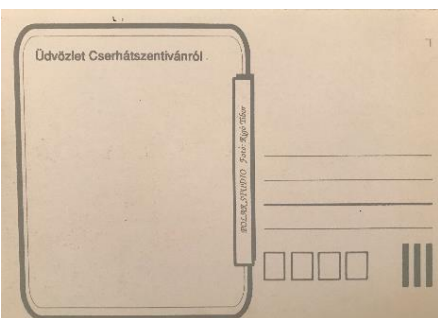

Cserhátszentiván

Kedvelt volt az 1941-ben épült és 1942-ben felszentelt Kisboldogasszony templomot ábrázoló képeslap.

Ez a lap egy sorozat része, amely Bakallár József festményeiről készült, a kiadó feltüntetése nélkül, valószínűleg még a 80-as években. Ez a lap a "Cserhátszentiváni táj" című festményének a fekete-fehér reprodukciója.

Ezeket a képeslapokat a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata hozta forgalomba. A bal felső sarokban olvasható: Üdvözlét Cserhátszentivánról, Cserhátszentiván. Az ár egységes, 1,20 Ft. A lap túloldalán Bakonyi Béla fotói.

Az élet rendje, a technikai fejlődés velejárója, hogy az okostelefonok korában a képeslapok jelentősége egyre csökken, sok helyen már nem is lehet kapni, a posta szerepét pedig az internet vette át.

A régi képeslapok azonban olyan képet adnak a világról, a városokról és a falvakról, közöttük Cserhátszentivánról, ami pótolthatatlan. Megőriznek olyan emlékeket, amelyek ma már nem láthatók. Ugyanakkor örömmel lehet felfedezni a képeken azt, ami ma is úgy néz ki, mint régen. A kézirásos címezések, az üzenetek, a levelek olvasása külön tükör a múltból.

Kriston Péter, Pásztor

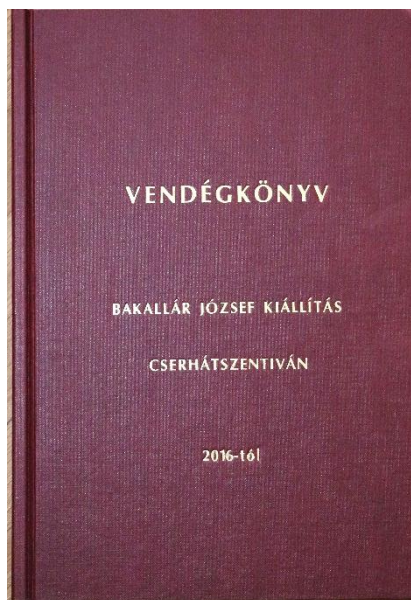
Kassay Attila, Budapest Várfook u. 4.

képeslap gyűjtők anyagának felhasználásával

Szerkesztette Dr. Szalay Ferenc Budapest –Cserhátszentiván

Bakallár József festőművész kiállítása

Lesz-e új helye? Lett.

A felújított plébánia-épületben 2016. szeptember 10-én nyílt meg Bakallár József (1940-2013) festőművész, Cserhátszentiván díszpolgárának állandó kiállítása.

A művész életéről, cserhátszentiváni kötődéséről, a kiállítás létrejöttéről és a megnyitóról fényképes írásokban számoltunk be a Cserhátszentiván 2017 könyvben. Igazi ünnep volt a megnyitó, amelyen Pálos Frigyes prépost, a Váci Egyházmegyei Kulturális

Gyűjtemény igazgatója és Fertőszögi Péter művészettörténész méltatták a művész munkásságát. A művész lánya, Bakallár Imola megható beszédet mondott, s Geiger György Kossuth-díjas, Liszt Ferenc-díjas trombitaművész és Kalász Máté hegedűművész is emelték az esemény ünnepélyességét.

A kiállítás 30 alkotását és sok más dokumentumot a művész özvegye bocsájtotta a falu rendelkezésére, aki maga is és családja segítségével közreműködött a képek elhelyezésekor. Nem csak a falakra, hanem a pásztoi Fabogár Kft által gyártott igényes állványokra is kerültek nagyszerű festmények, grafikák.

Az ünnepségen a művész felesége Erzsébet (Pötyi), leánya Imola és unokái, Dávid és Péter, a művészettörténészek és az előadóművészek és a falu számos lakója és vendégei mellett, a művész tisztelői, barátai és ismerősei és még sokan mások vettek részt. Külföldről, az USA-ból

hazalátogató Kiss Barbara is eljött rokonaival, s Németországból Barna Péter is itt volt.

A kiállítás létrehozásának ötlete és a megvalósítás jelentős része Murányi Gyulának volt köszönhető, aki a művész feleségével apró részletekig kimunkálta ezt a közjót szolgáló rangos tárlatot.

A kiállítás engedélyezéséért, a plébánia épületének erre a célra történő használatáért, ami külön funkciót jelent, csakúgy, mint a felújításhoz nyújtott segítségért, a Katolikus Egyházat, és személy szerint Dr. Urus Attila plébánost illeti köszönet.

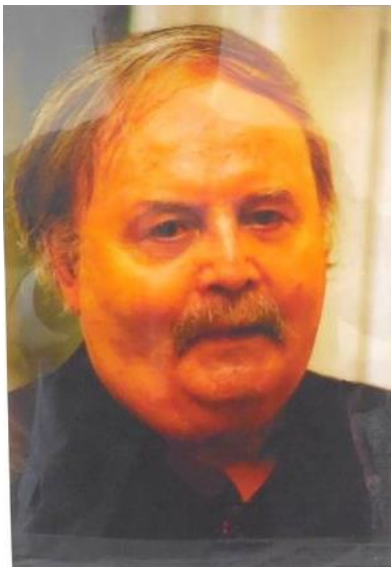
A kiállítás megnyitásakor megnyílt egy Vendégekönyv is, amelybe az évek során a látogatók közül sokan beírtak, s amelyekből itt közreadunk egy válogatást. A bejegyzések bizonyítják, hogy a falu kulturális és idegenforgalmi értékét is emelő kiállítás milyen élményt nyújtott a látogatóknak.

Új helyzet állt elő, mert 2020-tól a kiállításnak új helyet kell találni. Ugyanis a mostanáig üresen álló plébánia épülete új lakót kapott, a püspök által kinevezett, a falu immár állandó plébánosa Bokros Levente személyében.

És sikerült. 2021-től a falu kultúrháza ad méltó otthont az értékes gyűjteménynek, ami közkincsként okoz örömet a falu lakóinak és minden idelátogató turistának, vendégnek.

A kiállítás megnyitóján 2016.09.10-én. Jobb oldali képen a művész özvegye, Bakallár Józsefné (Pötyi) és a két művészettörténész Pálos Frigyes prépost és Fertőszögi Péter.

Bakallár József

1940-2013

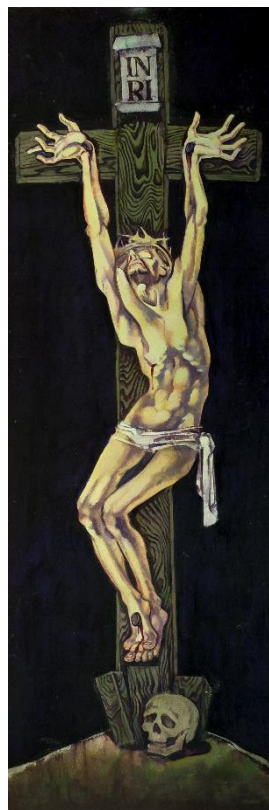
A Magyar Képzőművészeti Főiskolán Fónyi Géza és Barcsay Jenő voltak a mesterei. Tagja volt a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének és a Képzőművészek Szövetségének. 1967-ben Derkovits-díjat kapott. Két Biennálé nagydíjat ítéltek munkásságáért. Több murális alkotása díszíti középületeinket: mozaikok, pannók, üvegablakok, oltárképek. A monumentalitás, a miniatúra, illusztrációk minden műfajban kísérték életművét. A Magyar Nemzeti Galéria és Vidéki Múzeumainak több ízben vásároltak tájképeiből.

A mester művei a világ minden tájára eljutottak (Chile, Amerika,

Olaszország, Ausztria, Franciaország, Németország, Dánia, Svédország, Jugoszlávia, India). Közel négy évtizedig Japánban rendszeresen mutatkozott be önálló kiállításokkal, s oktatói mesterkurzusokat is tartott. Hokkaidóban és Hawaiiiban (150 darabos) örökös Bakallár-Collekciót nyitottak. Japánban 1995-ben “Kultúra és Béke” díjat kapott.

A művész gazdag életművével, munkásságával kapcsolatos könyvek, kiadványok a falakon és állványokon nem is fértek el.

A művész sokoldalúságát mutatja, hogy egy iskola részére, a diákok honismeretének gyarapítására, megfestette Hajós Alfrédet, az első magyar olimpiai bajnok nagyméretű képét. Fertőszögi Péter művészettörténész felhívta a figyelmet a kezek ábrázolására, ami a Cserhátszentiváni Corpust is idézi

*Képeimmel fejet hajtottam kedves
falam - Cserhátszentiván - látvány
is csillapítóan emberrel előtt.
Bakallár József*

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Budapest-Cserhátszentiván*

A Bakallár kiállítás vendégekönyvének bejegyzéseiből Érdekes a kéziratos bejegyzéseket elolvasni

A SZENTIVÁNI "COOL-TÚRA" résztvevői nevében
köszönjük, hogy megtekinthettük Bakallár József
művészt és kiállítását. A CSERHÁTI NATÚRPARK,
mint a túra társasvezetője nevében
Ligeti Zoltán
2016. november 5.

Székely Zoltán
Tóth Zoltán
Barnai
TARACSI JANKA
Lukács Zoltán
Barnai
Barnai
Károly Zoltán
Károly Zoltán
Miklós Zoltán

Dósa Zoltán
Barnai Zoltán
Barnai Zoltán
Barnai Zoltán
Barnai Zoltán
Barnai Zoltán
Barnai Zoltán
Barnai Zoltán

2016. november 5-én a Szentiváni Cool-Túra résztvevői között voltak
gyermekek, fiatalok és tapasztalt túrázók.

Budapest V. Kerületi Szent István
Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű
Általános Iskola
tanárai:

Dr. Csipe Andor, Dobó Zsuzsanna, Földes Katalin
Lőrincz Anna, Tóth László

és diákjai: Földesi Virág, Raffay Gyöngyvér,
Budai Lilla, Ladányi Anna, Sipos
Suzsán, Jendrőczy Zoltán, Mezős Maudula,
Tóth János, Tihanyi Bóra,
Tenyési Dóra, Raffay Viola,

Bentamra Hanna, Székely
Patrik, Székely Zoltán,
Kötél Kriszta, Kötél Bortolán,
Daniel, Székely Kincső, Veronika
Kut Laura Anna, Mezős Bernadett, Sipos
Anna, Mezős Zsófia
Jászmin, Gál Veronika
Földesi Koppány János, Raffay Zoltán,
Farhas Zsuzsanna, Székely Péter Dorottya,
Gerhardt Erzsébet, Horváth Anna Veronika
Zhou Xin-yi (Mimi)
Székely Kata, Jászmin, Mezős Bernadett
Sik Anna, Pataki Zoltán, Sipos
Katalin, Sipos Anna, Tóth László
Balogh Berta, Zoltán

Székely Zoltán
Illyés Ágoston
Fehér Petra Krisztina
Székely Lilla Judit

Németh Nóra
Sipos Karin
Kötél Kriszta

Karsai Anna

Tenyési Lilla
Wang Ruoting Bori

Székely Zoltán
Mezős Mária

Ladányi Nóra
Kötél Kriszta
Székely Zoltán

Itt a bizonyíték, hogy a kiállítás milyen értéket jelent
Cserhátszentiván és a látogatók számára. Budapestről az V. kerületi
Szent István Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola 5
tanára és 53 tanulója tekintette meg a kiállítást.

Csodálattal kiállítás! Ha csak felhívom
kiből és kiből megismerem
Kovács János

2017. június 24.

Gyönyörű kiállítás. Remélem régebb
is megismerkedtem

Kovács János és János

2017. június 24.

A műveltség műve és műveinek
szerepét, a kultúra és a gazdaság között
jelentő, lehet-e egyáltalán? Mind!
Gyakorlat a kultúrának is!

2017

Megvan tehát a kis kiállítás

Megvan tehát a kis kiállítás

János János

Tüneményes példák
a kiállításban, és hogy
megjelenik a kultúra
2017.06.24

János János

Ezek már 2017
évi bejegyzések.

Önmagukért
beszélnek.

Írhatóan fejthajtók a művészi elött.
Nekem üdvözléseim származnak ebből a család-
tól főlől.

szeretettel: Nagyosi Párkád Lóránd Lóránd
és családja

Nagyon szépek a festmények, tetszett a kiállítás.

Jó tudni, hogy egy ilyen művészi is tartozott
a falukhoz. Köszönjük:

Jeremi Bernadett és Bea
Viki Péter

Köszönjük az elmeit, hogy látthattuk!

Bakay-Végh Viktória
Bakay Péter

Nagyon különlegesek a festmények.
Köszönjük az elmeit.

2017. 07. 14.

Olga Jurek
Pomázi Tóth Judit
Szabolcs Gondogó S.F.

Köszönjük a szíves vendéglátást! Szép,
különleges képek. 2017.09.16 Vass Csabai

Csodálatos módon
 mindig tartogat nép
 megfigyelését. Valóban
 látogatásosra gondolt,
 mindig feladatokat új
 területek elhárít a néptől
 világhoz. Most Batallia
 főnök püspökének volt
 az újabb feladata!
 Csodálta a népet, amely
 mindig lelket-lelket adja
 tanácsot az ide-átvitelnek.
 Mindennek a hiálát
 megrendezését és azt az
 újabb népi életét!

Beer László
 váci püspök

2017. szeptember 9.

Beer Miklós
 váci püspök
 2017
 szeptember 9-
 én, a Falunap
 alkalmával
 tekintette meg
 a kiállítást, és
 írt elismerő
 szavakat az
 emlékkönyvbe.

Nagyon tetszett
Todor Péter
2018. jún. 30.

Igazán gyönyörű!!!

Siraki család Bérnől
2018. 06. 30.

Igyáságotmal idén ezatalálkozás
- csodálatos, gazdag és gyönyörű
életmű - igazán teljes életet
éltél - Köszönöm ezt az életművet

Budai (Todor) Veronika
Soroksár - Eörs

2018. 06. 30.

Nagyon köszönöm a lehetőséget, hogy
ezt a kiállítást megtekinthetem. Sajnálom,
hogy ilyen sok szövegesírtot sugároznak
ezek a képek.

2018. 06. 30. Magyarországi Párizsi Látogatás
Magdolna

Winkler Márta

V.00 Gyendrin 2018.07.09
2018. 07. 09 József Zoltán

Ezek már 2018-as bejegyzések.

Most megpróbáltam, átköltésbe
nézve meg a kiállítás.

Deo Gratias!

2018. június 2.

Tóth Péter László

turai kántor-karnagy.

Tóth Péter László turai kántor-karnagy bejegyzése.

- Teljesen csendi, önállóan, békés
formát fejtő világ: talán ezért
érezhető és magyarázható -

Tóth Péter

2018. 08. 03.

Egy másik bejegyzés 2018. augusztus 2-án.

2018. 08. 18.

IT VOLTUNK DRÁGA TELEFÓN
CSONK FRISSZET TÖRDE HALLAT
MÁRT A TEMPORALIZÁCIÓ.
MÉRTÉKÜLTÉK A KILÉPÉST.
NAGYAN SZOROS KÉPEK...
TÖBBRE VOLTUNK A KI TEMPORALIZÁCIÓ
RÉSZ. IS... ISTEK MEGFÉRTÉK...
DRÁGA - DRÁGA (DOK) →
PÁRÓK JÓHELY

Volt, akit képek szomorúsága fogott meg.

Nagyon szép, gondozott kis'lelő.
Létezésének érdekében...

2018. 09. 07. Karizma y Karizma

Köszönjük hogy itt járhattunk!
Csodás környezetben, csodálatos emberekkel
találkoztunk.

Jászapátiól érkeztünk, 27-án
táboroztunk itt.

2019. június 27.

Jászapáti Gróf Széchenyi István
Katolikus Középiskola

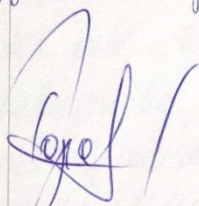
2019. június 29.

Krisztina, Judit, Mária

Ezek már 2019-es bejegyzések.

A Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola 27 diákja a faluban az Angyalkertben táboroztak és meglátogatták a kiállítást. Biztos, hogy nem csak a táj, az emberek, hanem a képek is hatással voltak rájuk.

Nagyon szépen köszönöm Pöttyikényi/Boballórnéná/
hogy lehetőséget adott a kiállítás megtekintésére

Tazylórné Olgi

2019.06.29.

Köszönet a művész feleségének.

A 2019-es világtalálkozó alkalmával többen újra megtekintették a képeket

Mindegyik szívesen fel-
be kedvezték a képeket,
és az összes többi szépséghez.
2019. június 29. Winkler Márta
társaság

Winkler Márta visszatérő vendége a kiállításnak.

Évente meglátogatom a múzeumot és
örömmel látom, hogy újabb képek is
láthatók. Köszönettel: Magyarfiné Parádi Mária
2019. június 29.

Magyarfiné Parádi Mária is évente meglátogatja a kiállítást.

7. VOLT ISMÉT VISSZATÉRŐNK A VILÁG-
TALÁLKÓRA, S BAKALLAR MESTER
ALKOTÁSÁBAN ELREVEDEZNI!
2019. 06. 29.
Zsolt János
Zsolt János
Zsolt János, László, György, Péter!
2019. 06. 29.
Zsolt János
Zsolt János

Váramkörrel érkezem ebbe a nép helységbe.
Bakallát törtet kidaltott a mezei elhagyottak.
Heródel Eza érte megjelöltetésa feljelen
elbogydotta tett "Bakallát" mezei inat.

A település, a rendszertelen megismeret
személyekből, közösségekből nép elhagyottak
háborúval nékelt a mezei, mezei.
Körömet a mezei, mezei, a mezei
és a mezei a mezei, mezei, mezei
csodálatos hírvéi mezei, mezei
mezei, mezei, mezei

Wagy szerettel jöttem Csokatszentivára,
melyet Bakallát jöret festőművésze bepei
ty nagy szerettel szobrosolva. Először
meghívtam Istent, hogy őt ajándékol
adta nekünk; gyönyörűsödhetünk legeg
zet elhagyottak a mezei, mezei, mezei
peleket nekünk igaz hitből és
hosszúvártatból. Prága mezei
öröm barátságát és emléket!

Köszönöm az itteni emberek mezei
szeretetét, melyet a mezei, mezei
együtteltes olyan bőséggel mezei
felénk! Isten bídja és bídja az
ittani kedveseket! Jóslat! Szerettel:
Heródel Eza

Komáromból a Szalay család
örömmel tekintettük meg a
kép kiállítást.

Cserhátszentiván

Ly / ...
☺ / Galagru' szék terüke
☺ / Lacika és terüke

Nagy emélynben részesültünk,
amikor a családok kiállítást
megtekinthettük.

A gyermekek is nagy csodálattal
nézték a kiállított képeket.

Andorcsó család

Budapestről

2019. 08. 25.

Az emlékkönyv utolsó
bejegyzései Komáromból és
Budapestről érkezett család-
doktól. A gyerekek is itt voltak.
Volt, aki már oda is tudta írta
nevét.

Andorcsó T.
Andorcsó
FERENC ☺

A Babosi sportpálya

Cserhátszentiván Vörösmarty u.13.

Mielőtt a pályáról írnék, pár szóban bemutatkozom. Turcsányi Attila vagyok, Kasza Vera és Turcsányi István fia. Itt nőttem fel Szentiványon. A sors úgy hozta, hogy már több évtizede Pesten élek és könyvelőként dolgozom. Ildi feleségem pedagógus. Két gyerekünk van, Bence és Máté. Igyekszem családommal minél több időt Szentiványon tölteni. A családukra még annyit, hogy bátyám Turcsányi Zoltán, akinek feleségétől, Laurától két lánya született, Emese és Borbála.

A Turcsányi-család tervei és kivitelezése alapján 2014. októberében megtörtént az első kapavágás a Babosi pálya megvalósításában, a Babos végében. A saját telkünkön, de a köz javára hoztuk létre a pályát.

Az indíttatást az adta, hogy a család tagjai és nagy baráti köre szívesen rúgják a bőrt. Mivel mi fontosnak tartjuk a falu fejlődését, közösségi életét, ezért jó ötletnek gondoltuk a focipálya kialakítását.

2014-15-ben nagy földmunkákkal megkezdődött a pálya élete. Munkálatokban oroszlánrészt vállalt: Kasza Vera, Turcsányi-Kardos Ildikó, Turcsányi István, Buda István és a barátok.

A pályaaavató tornára 2015 nyarán került sor, melyen közel ötvenen vettek részt. A résztvevő csapatok: szentiváni lányok-asszonyok, pesti lányok-asszonyok, gyerekek, pesti srácok, helyi fiúk. A „nagy meccs”, Szentiván-Pest döntetlen lett, büntetőkkal a helyiek nyertek. Gólt még Mezősi Béla is rúgott.

A pályán olyan nagy nevek is feltűnnek (a teljesség igénye nélkül), mint Buda Pityu a kapuban, Buda Sanyi, Holecza Bandi (aki a gólt is kivédi), Turcsányi István, Star Peti, Östör Balázs, Stefán Tamás és Molnár Gábor (Putyu). A régi Cserhát Kupához hasonlóan évente tornát rendezünk, ahol már képviseltette magát a fent említetteken túl: Alsótold, Bokor, Pászto csapata. Nagy örömeinkre a pálya nem csak a foci szerelmeseinek ad lehetőséget kikapcsolódásra, volt már itt kézilabda és tánc is. Az erdei iskolások is szívesen veszik birtokukba.

Az évek során igyekeztünk fejleszteni, amelynek látható jelei a labdafogó háló és egy kisebb fedett lelátó. A munkákban nagy segítségünkre vannak a fiaink, Bence és Máté, keresztlányaink, Mesi és Bori, illetve Kardos János.

A szomszjaszó sportolók, kikapcsolódni vágyók a Babosi kerekcs kút vízénél tudnak felfrissülni.

A hangulat fergeteges, a foci kedv töretlen, csak a labdák bújnak meg néha a bokrok rejtékében.

Bal oldalon: Az első „kapavágás”. Jelentős földmunkát kellett végezni a terep rendezéséhez. Az agyagos föld egyengetése után jött a füvesítés. A jobb oldali képen már tábla mutatja, hogy a dombocská után van a „BABOSI sportpálya”. A bejárat a táblától jobbra.

A 2020 évi torna. Itt már nem csak a kapu, hanem mögötte a labdafogó háló is látszik. Mivel a pálya mögött lejtő és azon bokrok és erdő van, jó, hogy a labdafogó háló védelmének köszönhetően nem kell sok időt tölteni a labda keresésével.

A Turcsányi család által kialakított és gondozott Babosi sportpálya. Háló a futballkapun és mögötte.

A Turcsányi István által felújított közkút, amelynek friss vizében jól esik lemosakodni a meccs után.

A Babosi pálya nyitva áll kicsik és nagyok előtt. Egyet kérünk, a rendre és a tisztaságra ügyelj!

Turcsányi Attila, Budapest

Az híres nevezetes Toldi Miklósról

Írta Murányi Gyula

Több évszázados szájhagyomány szerint Toldi Miklós, az egykor Alsótold és Felsőtold között fekvő Told község („tód” - mondtuk gyerekkorunkban) lakója, majd földesura volt.

Bél Mátyás nagy, hazánkat ismertető műve (1742) negyedik kötet 26. oldalán írta, hogy a hatalmas testalkatú Toldi Miklós, aki Mátyás király kíséretéhez tartozott, és akinek rendkívüli méretű fegyverzete a budai Bécsi-kapun van kifüggesztve, a nógrádi Toldon született és valamikor ennek a falunak volt a földesura.

Ez a megállapítás szöges ellentétben volt a Toldi-mondát kéziratos krónikák vagy énekgyűjtemények alapján feldolgozó, és versezetét 1574-ben nyomtatásban is kiadó, Ilosvai Selymes Péter állításával. Ilosvai szerint Toldi Miklós 1320-ban született a nagyváradi közelében lévő Nagyfaluban, Biharban, s Nagy Lajos királyt szolgálta. Ezt a forrást vette át Arany János is Toldi c. művében (1846).

A szabadságharc után a Cserhát falvaiban bujdosó – költőnek induló, de történésszé lett – Nagy Iván kutatásai során arra az eredményre jutott, hogy a Toldi-család nem csak a két Toldon, de Kéren is birtokos volt, és ezért a családnak két ága különböztethető meg, s Nagy Lajos király idején élt egy Miklós nevű Toldi is. Más forrásból bizonyítottnak tűnik, hogy a Toldi családból, az ősi Kökényes-Radnót nemzetség nógrádi ágából szakadtak Biharba. Az ősi monda a család egy fölemelkedő vitéz tagja körül teljesedett ki, aki a népmesei Miklós nevet is hordta.

Lássuk mit ír erről Ribisánszky János plébános, a szentiváni templom latin nyelvű történetében (Historia Domus-ában) 1797-ben:

„Ez a hagyomány a toldiaknál: Amikor Mátyás Budáról ezen a szécsényi kereskedelmi úton ment, ahol most a toldiaknak a rétje van, volt egy virágzó és sötét árnyas erdő, nehogy talán az utat az erdőben elveszítsék, az út túloldalán szénát gyűjtő két férfit fedezett fel a király és kérdezte őket: Egyenesen megy-e az út Szécsénybe? A gyűjtők közül

Inter duas Romanas Toll
exhibet rudera ^{hinc}
do. q. d. Lantura ^{ad}
Ant. Quos? ^{ut}
hinc. De Quado ^{et}
risos? ⁱⁿ ^{indaga}
Et prope viam etiam
per hanc ^{concreta}
Tollenda ^{hinc} ^{fuisse}
viam in ^{plur} ^{puberum}
offendit Rex, et ^{poenit}
ex duobus collectoribus
Omerat Cuzim ^{et} ^{hinc}
fuit ^{prehendit} ^{hinc}
et ^{hinc} ^{hinc}
Rex ^{hinc} ^{et} ^{hinc}
et ^{hinc} ^{et} ^{hinc}
Nomen ^{Collectoribus} ^{et} ^{hinc}
viam ^{hinc} ^{et} ^{hinc}
erat ^{hinc} ^{et} ^{hinc}
hinc ^{et} ^{hinc}
Epellu ^{hinc} ^{et} ^{hinc}

Történelmi tény, hogy Mátyás király 1461. szeptember 17-én járt Szécsényben. Ha Hatvan felől jött, akkor is érintette Toldot, mert évszázadokon keresztül, már a honfoglalás előtt is, itt vezetett a Szuha patak mentén a Hatvan - Ecseg - Szentivány - Told - Lóc - Szécsény "országút", s olyan várak között futott, mint Buják, Ecseg, Told(vár), Hollókő. Szeptember 22-én már Pásztón volt, szinte biztos, hogy a Szurdokon keresztül és így Tódon keresztül lovagoltak.

Alsótoldi barátaink sokáig szépen ápolták hagyományaikat, hiszen kilenc alkalommal rendezték meg a Toldi Versenyt, és rendszeresen részt vettek a "Magyarország legerősebb faluja" elnevezésű vetélkedésen is – igen eredményesen.

A falu közepén lévő kőszobor, ami 2004-ben készült, a hódmezővásárhelyi Kotormán László és Norbert alkotása.

"Hé fiúk! amott ül egy tűzok magában,
Orrát szárnya alá dugta nagy buvában;
Gunnyaszt, vagy dög is már? lássuk, fölrepül-e?
Meg kell a palánkot döngetni körüle!"

Arany János. Toldi Harmadik ének 3.szakasz

„Túrte Miklós, túrte, ameddig túrhette,
Azzal álla bosszút, hogy csak fel sem vette;
Úgy mutatta, mintha nem is venné észre,
Fülét sem mozdította a nagy döngetésre.”

Arany János. Toldi Harmadik ének 6.szakasz

Toldi Miklós emlékét őrzi a Told Gold panzió és étterem elnevezése és az étterem falán található freskó is.

*A freskó Kiss Károly (Pásztó) alkotása.
Arany János Toldi című művének eseményét idézi a kép.*

*Murányi Gyula
Cserhátszentiván - Budapest*

Az angyali kert. Az Angyalkert

Igaz mese a jövőből

Egyszer volt, hol nem volt, Heves megyén innen és a nagyvárosok zaján túl, Szécsénytől délkeletre, Alsótold és Ecseg között, volt egyszer egy kicsi település, Cserhátszentiván. A Cserhát lankái közt megbúvó falu határában bűbájos tábor áll, az Angyalkert. Ez a mese arról szól, hogyan vált e híres-neves kert a Sai Közösség nyári „otthonává”.

Hosszú esztendőök viszontagságai után az országán uralkodó Öreg Király időszámításunk szerint az Ő 2008. esztendejében legkisebb fiának, Zsoltnak és az akkor már általa elvarázsolta feleségének, Andreának ajándékozta királyságának egyik legszebb birodalmát, melynek ezt a nevet adta: *Angyalkert*. S nem véletlen lett a név! Napközben Zsolt és Andrea szorgos kezeinek munkájától egyre tündöklőbbben pompázott a kert, amikor pedig leszállt az este és minden nyugovóra tért, huncut szemű, mezítlábas, fehér ruhás angyalok szálltak alá, hogy az Öreg Király parancsára a kert köré teremtetett láthatatlan védőburokra varázsport hintve megerősítsék és kifényesítsék azt, mire felkel a nap. Az Öreg Király elégedetten szemlélte legszebb birodalmának összhangját és boldog életét.

Hogy milyen volt ez az élet? Hancúrozó gyerekseregtől hangos, vidám, eleven, izgalmas és mozgalmas. Sosem unatkozott benne senki! Élményekből mindig jutott bőven, és lakói az élelemnek sem voltak híján sosem. Sokszor és szívesen választották átutazó vándorlegények és menyecskék is a kertet azért, hogy vendégeik színe előtt (és a nap közben láthatatlan, huncut szemű, mezítlábas, fehér ruhás angyalok társaságában) életüket összekössék, és innen induljanak új, közös útra tovább. Egyszóval, boldogabban távozott mindenki, aki csak egyszer is megfordult itt.

Történt pedig – úgy négy esztendővel a birtokba vétel után –, hogy különös társaságot küldött az Öreg Király az Angyalkertbe. Ez a csapat korábban már számos helyen megfordult, de sehol sem érezték azt a megfoghatatlan bűvös erőt, amely azóta is évről évre is visszahívja őket Cserhátszentivánra.

Kik alkották hát e különös csapatot, és hogyan keveredtek erre a varázslatos helyre? Sai Közösségnek nevezték magukat, az ország minden tájáról érkeztek, és bár korukat, nemüket és mesterségüket tekintve sokfélék voltak, mégis egy emberként vallották, hogy

*„Csak egyetlen vallás létezik, a szeretet vallása;
Csak egyetlen szó létezik, a szívnek a szava;
Csak egyetlen kaszt létezik, az emberiség kasztja;
Csak egyetlen Isten létezik, és Ő mindenütt jelenlévő.”*

Hogy honnan fakadt ez a bölcsesség? A messzi Keletről, a mesés Indiából, a híres-neves világtanító, Sathya Sai ajkairól – szavai pedig a világ minden szegletébe eljutottak (köztük Magyarországra is), milliók és milliók életének adva friss erőt és új értelmet.

A Sai Közösség tagjai számára az Öreg Király szeretete és bölcs tanácsai a legfontosabbak, ezekre támaszkodva formálják életüket. Testük mellett minden nap lelküket is ápolják. Idejükből és javaikból sokszor áldoznak mások megsegítésére, az éhezők megetetésére, az magukra hagyottak megvigasztalására, no és persze a Földanyáról és teremtenyeiről való gondoskodásra.

Egyformán elfogadják az Öreg Király minden arcát és a hozzá vezető számtalan utak mindegyikét, és egymásban is az azonosságokat keresik – így törekszenek az egységre. Igyekezetüknek köszönhetően napról napra könnyebben teremtenek kapcsolatot az Öreg Királlyal, aki (különös módon) hol külső jeleket hagyva, hol belső, személyes útmutatás útján segíti a hozzá fordulókat. Közös céljuk, hogy béke legyen az egész világon.

Ez az út sokszor nehéz, ám együtt mindig könnyebb járni azt, ezért különféle csudás tevékenységeket végeznek a központjaikban, amelyek Budapesten, Kaposvárott, Szegeden és Nyíregyházán működnek: énekelnek, imádkoznak, elcsendesedve keresik a belső hangot (az Öreg Király szavát), szolgálják embertársaikat – és minden nyáron táborot vernek a nagyvárosok zaján túl, hogy közösen kapjanak új erőre.

Így történt, hogy egy tavaszi napsütötte reggelen, amikor épp a megfelelő terepet keresték következő nyári táborukhoz, futár érkezett

hozzájuk. Az Öreg Király küldött levelet, benne az Angyalkerthez vezető titokzatos térképpel. A közösség vezetője – *egy életem, egy halálom, ezt a helyet megvizsgálom!* – összetoborozta társait, hogy személyesen is meggyőződjenek a rejtélyes kertről.

Óvatosan indultak útnak, de hála az Öreg Királynak, se három-, se hét, de még tizenkétfejű sárkány sem állta útjukat. Sőt, a mindent átlépő óriások és a vasorrú bábák sem ezen a vidéken ütöttek tanyát. Ám amikor megérkeztek, Uram Fia, mit láttak? Ámulatba ejtő vidék és barátságos kézfogás fogadta őket – Zsoltnak és az ő akkor már általa rég elvarázsolt feleségének, Andreának a barátságos kézfogása, akik körbevezették a csapatot a birtokon. A csapatvezető felmérte a terepet és megállapította: a szálláshelyek otthonosak, a mosakodó helyek tiszták, a közösségi tér tágas és hívogató, a konyha takaros, a környező vidék varázslatos, a vendéglátók tisztességesek, az árak erszényhez igazodóak – egyszerűen a kert minden tekintetben tökéletesnek bizonyult. Így az alku újabb kézfogással megkötetett, mert ugyebár, egy erős kézfogás írásba vétel nélkül is felér a becsületszó erejével!

Hogy mi lett a történet vége? A csapat vezetője azóta minden évben kezét fog Zsolttal és az őáltala már rég elvarázsolt feleségével, Andreával, hogy alkut kössenek, és néhány gondtalan nyári napra birtokra vegyék az Angyalkertet testi-lelki jóllétüket szolgáló tevékenységeikhez.

Ottlétük alatt gyerekek és felnőttek együtt énekelnek, imádkoznak, elcsendesedve keresik a belső hangot, tornáznak, kézműveskednek, kirándulnak, játszanak és sokat, sokat nevetnek – saját értékeiken keresztül fedezik fel a világ szépségét és egységét.

Hogy ez mese-e vagy valóság? Nem mese a fele se’ – bízhatok bennem, mert én is ott voltam a legutóbbi kézfogásnál!

És aki mégsem hiszi, járjon utána!

Simon Melinda és Váczi Vincent

További információ:

Sathya Sai Nemzetközi Szervezet Magyarországi Központja –

www.sathyasai.hu

Angyalkert Tábor Cserhátszentiván – www.angyalkert-tabor.hu

*Vándorlásunk közepette az "Üveghegyen" megpihenve.
Kirándulásunk a Boszorkánykőre a közeli Salgóvár mellett, 2016.*

*Angyalkertben jártunk, egységünkben erőt találtunk!
Cserhátszentiván, csoportkép 2017 nyarán*

*Királyságunk, hogyha volna, ez volna a lovagi torna.
Játékos vetélkedő, 2017.*

*Bűvös körünkbe ki beül, kihívástól nem menekül!
Csapatépítő játék. Cserhátszentiván Angyalkert, 2017.*

Madarak Cserhátszentivánon, Alsótoldon és a környéken

Írta Dr. Szalay Ferenc

A 2019-es könyvben a vadvirágokról írtam, most a madarak következnek.

Mindig nagy öröm az ég madarait látni, hallani. Szerencsére a belső Cserhát falvai, közöttük Cserhátszentiván és a környező erdők-mezők madárvilága igen gazdag. Vannak egész évben itt lévő madarak, és vannak költözők. Ezek egy része ősszel-télen érkezik északról, más részük pedig tavasszal, délről, főleg Afrikából jön. Az utóbbiak itt raknak fészket, itt költenek és nevelik fel fiókáikat, hogy ősszel nekiinduljanak a hosszú útnak. Csodás a vonuló madarak tájékozódása, útvonaltartása, hogy a kis madarak hogyan képesek megtenni a sok száz vagy ezer kilométeres utat, s az is, hogy hogyan találják meg ugyanazt a helyet, ahol születtek és ahonnan elindultak.

Sajnos a fecskék, köztük a **füsti fecskék** (*Hirundo rustica*) száma drámaian csökken. Ebben nemcsak a fészkelési nehézségek és a a repülő rovarok mennyiségének nagyüzemi mezőgazdasági művelés miatt történő csökkenése játszik szerepet, hanem a déli országokat sújtó aszály, illetve a repülési útvonalon, a szárazföld és a tengerek felett zajló hatalmas viharok is. 2020-ban például több tízezer madár halálát okozták a rendkívüli viharok.

Cserhátszentivánon sok fészek üresen maradt, az évek óta visszatérő madarak most nem érkeztek meg. Pedig az „Isten madarai”, amelyek kizárólag repülő rovarokkal táplálkoznak, igen nagy hasznót hoznak.

Eszünkbe juthat, hogy a fecske a „szabadság madara”. Ez az elnevezés a madár héber nevében (*dor*) is megmutatkozik, mely szó egyben „szabadság”-ot is jelent. Ezt a nevet annak köszönhetik a fecskék, hogy nem lehet őket fogságban tartani. Ha mégis elfogják őket, nem szaporodnak tovább.

Nem véletlen, hogy Verdi Nabucco című operájában a szabadságra vágó rabszolgák kórusa is úgy kezdődik:

„Mint a fecske, repülj messze földre,
Színarany szárnyú gondolat repülj el!
Rég nem látott hazámba kerülj el,
Vár a hön szeretett szép otthoni táj.”

A **fehér gólyák** (*Ciconia ciconia*) sajnos már nem fészkelnek Cserhátszentivánon, de korábban gyakran lehetett látni őket. Alsótoldon, az önkormányzati épület melletti szirénaoszlopon már évek óta nincs meg a gólyafészek, s most már az oszlop sincs. A száraz, aszályos évek nem kedveznek ezeknek a madaraknak.

Néhány évvel ezelőtt a gólyák nagy csapata repült be Cserhátszentivánra, majd elrepültek Bokor felé. Régen Bokor szomszédságában mocsár volt, arra utal a falu határában, a Szuha patak mellett a térképeken látható Mocsárospusztja megjelölés. Ez a terület jó hely volt a gólyák számára, s most is e környéken fordulnak elő.

Ide kívánczik Barna Péter megfigyelése egy különleges eseményről, ami 2019 augusztus elején a délutáni órákban történt. A tiszta égbolton csak foltokban volt néhány felhő. Az ecsegi Ilonavár szomszédságában, az Aranyhegyen egy tisztáson állva lett figyelmes a nagy magasságban zajló drámára, amit két percig tudott követni: „Szemtanúja voltam egy különös jelenetnek az Ecseg és Szentivány között lévő Középhegy fölött. Egy fehér gólya menekült nagy magasságban üldözőivel viaskodva Ecseg felől. Négy-öt ragadozó madár fárasztotta a gólyát támadásaikkal, fajtájukat nem tudtam megállapítani. A csata végét csak elképzelni tudtam, mert elhúztak a Középhegy fölött Bokor irányába”.

Ez az esemény azért különleges, mert a gólyának Magyarországon nincs természetes ellensége. Persze a villanyvezetékek sok gólya halálát okozzák. A ragadozó madarak inkább a fészekben lévő gólyafiakat szokták megtámadni, s nemigen vadásznak csoportosan. Lehet, hogy egy fiatal gólya volt a támadás célpontja? Lehet, hogy hollók támadtak? A világhálón nem találtunk leírást hasonló eseményről.

Persze az is lehet, hogy gólya volt a ludas. Néha a más madarak fészkeiben lévő fiókákat törserű, erős csőrével megöli és elfogyasztja. Talán erre következett a többi madár támadása.

A gólya eredendően ragadozó madár. Eszik halat, kígyót, békát, egeret, pockot, sáskát, bogarakat, de nem veti meg a kis fácáncsibét és a nyulat sem. Szereti az ember közelségét, s az ember is őt, és nem csak a baba váró családok. Petőfi Sándor nagy szeretettel ír „A gólyához” című versében:

„Nekem valamennyi között legkedvesebb
Madaram a gólya,
Édes szülőföldem, a drága szép alföld
Húséges lakója.
Tán ezért szeretem annyira, mert vele
Együtt növekedtem;
Még mikor bölcsőmben sírtam, ő már akkor
Kerepölt fölöttem.”

Tompa Mihály „A gólyához” című versében, amit az 1848-49-es forradalom és szabadságharc leverése utáni fájdalmában írt, az első versszakban még a tavaszról, a gólyamadár érkezéséről ír.

„Megenyhült a lég, vídul a határ,
S te újra itt vagy, jó gólya-madár!
Az ócska fészket megigazgatod,
Hogy ott kikölthesd pelyhes magzatod.”

Ezután jön a fájdalom, a vereség, a veszteség hangja, amellyel a költöző madárhoz szól, de az egész nép boldogtalanságát énekli meg.

Csak vissza, vissza! dél szigetje vár;
Te boldogabb vagy, mint mi, jó madár.
Neked két hazát adott végzeted,
Nekünk csak egy - volt! az is elveszett!

Tavasszal, amikor egymás után érkeznek meg délről a madarak, amikor zsong az erdő, amikor a madarak éneke a szerelemről, a terület kijelöléséről, a párok megtalálásáról szól, érdemes kora reggel, sőt hajnalban kinyitni az ablakot és élvezni koncertet.

Persze van éjszakai koncert is, például amit a legszebb, leggazdagabb énekű **fülemüle, más néven a csalogány** (*Luscinia megarhynchos*) ad. Különleges gégeje révén egyszerre négy hangot, akkordot is képes kiénekelni.

A csalogány az éjszaka, a pacsirta a hajnal és a nappal madara. Tudta ezt Shakespeare is, aki a Rómeó és Júlia című drámájában a harmadik felvonás ötödik színében a két szerelmes párbeszédében így ír:

Júlia:

Már menni készülsz? Messze még a reggel.

Ne félj, szerelemem: nem pacsirta szól!

Csalogányunk csattog minden éjjel:

Amott tanyáz a gránátalmafán.

Hidd el, szívem, hogy csalogány dalol!

Rómeó:

Pacsirta szól, a reggel hírnöke.

Nem csalogány az! Nézd, kelet felől

A felleget irigy sugár szegi:

Mészöly Dezső fordítása

Azt, hogy a fülemüle néha még korán reggel is énekel, Arany János Fülemüle című költeményéből is tudhatjuk.

„Történt pedig egy vasárnap,

Hogy a fentírt fülemile

Ép' a közös galyra üle,

Azt szemelvén ki oltárnak,

Honnan Istent jókor reggel

Magasztalja szép énekkel:”

A pacsirtáról Arany János a Télben című versében utal a népi megfigyelésre, hogy mindig fent, a magasban, vagy fölfelé repülve énekel, de sohasem akkor, amikor a föld felé közelít.

Kis pacsirta is szánt,

Mint a szegény költő, fényes levegőben:

Dalt zengve repült fel, dalt zeng a magasban...

Hallgat leesőben.

Nagy öröm, amikor februárban, Zsuzsanna napján megszólal a **pacsirta** (*Alauda arvensis*).

A pacsirta énekét hűen idézi Dinicu népszerű virtuóz hegedűdarabja, a „Pacsirta”, aminek egy motívuma honfitársa, George Enescu első román szimfóniájában is megjelenik.

Eszembe jut Szinyei Merse Pál híres festménye, „A pacsirta”, amelyen a tekintet a nyári, virágos, zöld réten a nézőnek háttal fekvő női akt ragadja meg, aki könyökölve figyeli a magasban, a fehér felhőktől övezve a kék égen a festmény névadó parányi madarát.

Ősszel megkezdődik a madarak vonulása délre, de cserébe jönnek mások északról, közöttük sok ragadozó madár, például az ölyvek. Nem véletlenül írta Petőfi Sándor a Puszta télen című versében, hogy

„S a dalos madarak
Mind elnémultanak,
Nem szól a harsogó haris a fű közül,
Még egy kicsiny kis prücsök sem hegedül”

A kemény téli hidegek idején a **cinkék** (*Parus major*) és a hosszú farkú, piciny csőrű **őszapó** (*Aegithalos*) mellett különleges tollazatú **csonttollú** madarakat (*Bombycilla garrulus*) is lehet látni. A fekete-fehér-piros tollazatú **nagy fakopáncs**, más néven tarka harkály (*Dendrocopos major*) gondosan kopogtatja a fákat, és sok kártevő lárvát fogyaszt. Tavasszal messze hangzó „dobolással” jelzi szerelmi vágyát.

A szép tollú, kecses **barázdabillegető** (*Motacilla alba*) is a tavasz madara, a neve is jelzi, hogy nem fél az emberek, a mezőgazdasági gépek közelségétől, sőt kihasználja a helyzetet és elkapja a rovarokat, legyeket, szúnyogokat, felszedegeti a lárvákat. Szereti a vizes környezetet, és az itt folyó Zsunyi-patak közelében azt is megtalálja.

Érdekes és szép látvány a hollók és a ragadozó madarak nászrepülése.

A **holló** (*Corvus corax*), a legnagyobb énekesmadár, gyakori ezen a környéken; nem véletlen a közeli falu, Hollókő elnevezése.

Arany János itt is eszünkbe juthat. Többszörös a kapcsolódási pont. A Mátyás anyja című versben olvassuk:

„Ahol jön, ahol jön egy fekete holló
Hunyadi pajzsán ül ahhoz hasonló”

Alsótoldon Toldi Miklós az általános iskola neve, s a parkban láthatjuk Toldi Miklós szobrát. A hagyomány úgy tartja, hogy a Toldi család nagyszalontai ága innen származik.

A madarak nagy része hasznos, mert sok rovar, kártevőt fogyasztanak. Persze kárt is okoznak, mint például a **seregélyek** (*Sturnus vulgaris*), amikor nagy csapatokban támadják a gyümölcsöket s a gabonaféléket is. Különösen szeretik a cseresznyét, a meggyet és ősszel a szőlőt. Néha szinte nagy felhőt alkotva, hullámzóan repülnek, mielőtt elindulnának délre.

Amikor a kakukkfű virágozni kezd, a városi embert a vekker vagy jó esetben a kakukkos óra ébreszti, a cserhátszentiváni és alsótoldi emberek viszont az igazi **kakukk** (*Cuculus canorus*) hangjára ébrednek. Ilyenkor nem gondolunk arra, hogy ez a szép tollazatú, kecses és szép hangú madár fészekparazita, azaz saját fészket nem épít, hanem kilesi, hogy a kisebb madarak mikor hagyják őrizetlenül a fészket, s gyorsan oda rakja tojását. A gyanútlan madárszülők kiköltik a kakukktójást és etetik a „vendég” fiókát, aki hamarabb kikelvén kilöki a fészekből a többi tojást, sőt a fiókákat is. Látszólag igazságtalan és kegyetlen esemény, de a természet így alakította.

Fészekrabló és mindenevő a varjúfélék családjába tartozó **szarka** (*Pica pica*), ami inkább a 21-es út Hollókő-Szécsény felé vivő leágazása környékén látható csapatosan, és az Alsótold és Cserhátszentiván erdeiben gyakori, lármás **mátyásmadár** (*Garrulus glandarius*), más néven szajkó. E madarak azonban nem költöznek el,

a telet is itt töltik. A szajkó kitűnő hangutánzó, képes az egerészölyv, a holló, a fácán hangját is imitálni. Igen éber madár, a vadászok bosszúságára hamar ad jelzést a jellegzetes „mátyás, mátyás” hangot hallatva. A „szajkózza” kifejezés is utal a hangutánzó, ismétlő képességére. A tollazata igen szép, a barna, a világoskék, a fehér, a fekete szín harmonikus képet nyújt benne.

A **fekete rigók** (*Turdus merula*) itt telelnek, tavasztól őszig már kora reggel betölti a teret hangos énekük. Csak a hímek csőre sárga. Ha macska van a közelben jellegzetes riasztó hangot adnak, s máskor elcsalják a ragadozót a fészek környezetéből. A gyermek mondókájából is ismert, hogy:

„Répa, retek, mogoró,
Korán reggel rikkant a rigó”

Rokonuk az **énekes rigó** (*Turdus phylomelos*), amely március és október között tartózkodik és költ minálunk. Amint a neve is mutatja, igen szépen énekel, a strófákat többször megismétli. Hasznos madár, mert sok rovar, hernyót, gilisztát, csigát, lószúnyogot fogyaszt. Ősszel persze kedveli a gyümölcsöket, bogyókat is, így néha érdemes madárhálóval védekezni ellene.

A **sárgarigó** (*Oriolus oriolus*) a verébalkatúak külön családjának tagja, gyönyörű arany-sárga és fekete tollazata miatt a régi magyaroktól az aranymálinkó nevet kapta. Ha nem is látszik a sűrű lombok között, jellegzetes éneke elárulja. Már a latin neve is dallamos, idézi a „füttyül a rigó” vagy „huncut a bíró” éneket.

A **zöldike** (*Chloris chloris*) szeret a legmagasabb fa csúcsáról énekelni, zsírozni – e szó magyarázata a jellegzetes, könnyen felismerhető „zsiír-zsiír-zsiír” énekhang. Repülés közben a zöldikét a ”tyű-tyű-tyű” hangjáról lehet felismerni. A hímek tollazata zöld, a nevét is erről kapta. Erős csőrével a fák és növények magvait fogyasztja, mezőgazdasági területen kárt is okozhat, de költés idején a hernyók és ormányos bogarak pusztításával hasznot hajt. Állandó fajnak számít, bár telente alkalomadtán kóborol, amikor is gyakran

megfigyelhető madáretetők közelében. Északabbi élőhelyeiről egyes egyedei Magyarországra is idevándorolnak a hidegebb időjárás elől.

Szinte minden ház kertjében megtalálható az igen szapora, kedves énekesmadár, a kerti- vagy **házi rozsdafarkú** (*Phoenicurus ochruros*), ami nem idegenkedik az embertől, sőt kedveli annak közelségét. A legkülönbözőbb helyekre rakja a fészket. Egy védett deszkalap, egy ablakbeugró megfelel számára, de szívesen elfoglalja a füsti fecskék elhagyott fészket is. Nevét a jellegzetes rozsdaszínű faroktollazatáról kapta. Rovarokkal, pókokkal táplálkozik, de ősszel a vonulás előtt sok bodzabogyót is fogyaszt, s ilyenkor megtámadják Cserhátszentivánon a Bakay család bodzaültetvényét.

A tyúkalkatúak rendjébe tartozó **fácán** (*Phasianus colchicus*) kakatolását gyakran hallani, s az Alsótold-Cserhátszentiván közötti út szélén még az autósok is találkozhatnak a gyönyörű, színes tollazatú, hosszú faroktollú fácskakasokkal. A tyúkok óvatosabbak, s a fészek körül több a teendőjük.

A madarak osztályán belül a tyúkalkatúak rendjébe, a fácskafélék családjába tartozik a **fürj** (*Coturnix coturnix*), ami a fácskával ellentétben nem marad itt télre. Tavasszal, április-májusban érkezik és szeptember-októberben repül vissza Afrikába. Nyaranta kora hajnalban vagy alkonyt felé hallatja jellegzetes „pity-palaty” hangját, melyről a népies pitypalaty-madár nevét is kapta. Felröppenésekor halk „krak-krak” hangot is hallat.

Az üzletekben kapható kedvelt fürjtojás nem a vad-, hanem a tenyésztett madaraktól származik.

És persze a **verebek**. Gyakoribb az emberi környezetet is kedvelő, kicsit szemtelen házi veréb (*Passer domesticus*), de előfordul a mezei veréb (*Passer montanus*) is. Sokak gyermekkori emléke a „csurik” csúzlizása.

Cserhátszentivánon is megjelent a délről érkező és az elmúlt évtizedekben egyre nagyobb területet meghódító **balkáni gerle** (*Streptopelia decaocto*). Korábban csak **vadgalamb** (*Streptopelia turtur*) bűgását lehetett hallani. Mindkettő a madarak osztályán belül

a galambalkatúak rendjébe és azon belül a galambok nagy családjába tartozik. A galamb évezredek óta velünk él. Noé madara az olajággal a béke, továbbá Jézus megkeresztelkedése óta a szentlélek jelképe. Magyarországon a szegények mészárszékének nevezték a galambdúcot, s Tiborc panaszában is megjelenik a galambfi. A balkáni gerle vagy török gerle csak a huszadik században indult európai hódító útjára. Magyarországon 1930-as években észlelték először, az első madarat 1932-ben egy amatőr ornitológus ejtette el.

Nem csoda, hogy a nagyszerű természettudós, a francia Becsületrenddel is kitüntetett Herman Ottó 1901-ben megjelent, „A madarak hasznáról és káráról” írt könyvében, sőt ennek a könyvnek a szerző halála évében, 1914-ben megjelent, negyedik kiadásában sem szerepel a balkáni gerle, csupán a **gerle**. Érdemes ide idézni Herman Ottó leírását:

„*Egyéb neve: gerlicze, gelicze, gilicze, gilimadár, görlicze, gölicze.*(*Turtur turtur L.*)

Leírás. Igazi galamb. A házi galambnál kisebb, karcsúbb, nemesebb formájú. Fejébúbja, homloka szép mákszürke; pofája, fületája rozsdásan futtatott; a nyakán kétfelől sorosan álló fekete-fehér kaláris. Dolmánya hamuszinü sötét foltokkal, melyeket rozsdás szín beszegett. Farcsíkja hamvaskék rozsdásan befujva, torka és begye pirosas, ibolyás zománczczal, hasa fehér. Szárnya fekete, palaszinüen futtatva; farka palaszinü, a szélső tollak körül legalább négynek fehér a vége. Csőre fekete, szeme csillaga tüzespiros, lába vérvörös. A fiak kevésbbé színesek. Fészke sűrűségekben és jól elrejtve áll, bizony csak tákolt alkotmány, ágakból és ágacskákból oly ritkán rakva, hogy a tojás és a tojó madár alulról látható. Fészekalja két fehér tojás.

Élete módja. Gyönyörűen járó, roppant sebesen repülő, ügyes és kedves madár; szép, tiszta; párjához ragaszkodó, megindítóan burukkoló jószág. És ki csodálkozzék akkor azon, hogy a nép szerelmének és a szerelemben hűségének madarát látja benne? Romlatlan lelkülete nyilatkozik meg a nép hitében, hogy az özvegyen maradt gerlemadár utána pusztul elveszett párjának. A gerle szereti az erdők szélét, nálunk a vetéstáblákat szegő ákác és jegenyesorokat; szereti a vízmelléket, hol itatóhelyre pontosan és nagyszámmal jár el.

Eledele majdnem csupa mag, de legnagyobb sokaság szerint dudvák magva. Éppen ezért a gazdaságra nézve hasznos madár.”

A ragadozó madarak, azaz a vágómadarak közül talán leggyakoribb az **egerészölyv** (*Buteo buteo*), amelyi hosszú ideig képes, a szembe fújó szelet is kihasználva, egyhelyben lebegni, szitálni, míg le nem csap hirtelen a mezőn előbukó egérre vagy más kistermetű állatra. Nálunk télen is itt marad. Ilyenkor az erdőkből, hegyekből a táplálékban gazdagabb, sík, mezőgazdasági területekre jön. Az autópályák mellett gyakran látni kerítésoszlopokon, karókon is. Télen megjelennek az északról a hideg elől idejövő rokonai is, mint például a **gatyás ölyv** (*Buteo lagopus*). Ritkán látni **héját** (*Accipiter nisus*), s Cserhátszentivánon többször előfordult a **hamvas rétihéja** (*Circus pygargus*) is. Néha parlagi sas (*Aquila heliaca*) is portyázik környékünkön. Volt, amikor méltóságteljes repüléssel érkezett, s foglalt helyet a kertünkben lévő több, mint 80 éves cseresznyefa égbenyúló csonka ágán.

Kakukk a kertben.

Nem kis meglepetésemre, 2020. május 1-én a délutáni órákban, a kertünkben a kerítés mellett egy kakukk tetemét fedeztem fel. Semmilyen külsérelmi nyomot, vagy betegség jelét nem láttam, a tollazata ép volt. Nem tudom, hogy mi okozhatta a halálát. Valamilyen ragadozó ütötte le? Mérgezés? Baleset? Nekirepült volna a kerítésdrótnak? Boncolásra nem került sor. Néhány óra múlva, amikor visszamentem, már nem volt ott. Talán egy portyázó macska vitte el? Aznap este hiányzott az éneke, de a kakukkszalád többi tagja másnapról egész nap hallatta a jellegzetes hangot, jelezve, hogy az élet megy tovább.

Kakukk (Cuculus canorum) a kertben.

Nem tudni, hogy mi okozta halálát.

Szép rajzolatú tollazat, sárga lábak.

Énekes rigó fióka, aki nekirepült a konyhaablaknak

Egy kis énekesrigó-fióka 2020. június 6-án nekirepült a konyhaajtó üveges ablakának, talán enyhe agyrázkódást szenvedett, de túlélte. A verébalkatú madárka szürkésbarna, a háton olajbarna tollazatán látszanak a fehéres foltok, amelyek szem körül fehéres területet mutatnak, s a mellen és hason a világos alapon a csepp alakú sötét foltok látszanak.

Sajnálom, hogy nincs teleobjektíves fényképezőgépem, mert igen sok madarat és érdekes jelenetet örökíthetnék meg. A következő fejezetben közreadjuk Bercsényi Kinga újságíró, régész és természetfotós írását és számos fényképét, amelyeket itt, Alsótoldon, Cserhátszentivánon és a környező erdőkben, mezőkön készített.

Lentebb felsorolom az itt előforduló, általam Cserhátszentivánon észlelt madarakat, a rendszertani latin név megadásával. Lehet, hogy a felsorolás nem teljes. Ha valaki másféle madarat is látott, kérjük, jelezze, hogy a jövő évi könyvbe beletehessük.

A felsorolás ötletszerű, nem követi pontosan a rendszertani besorolást, sem az ábécét. Az énekesmadarak vannak elől, s a ragadozók a végén.

Barázdabillegető (*Motacilla alba*)

Házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*)

Feketerigó (*Turdus merula*)

Énekes rigó (*Turdus phylomelos*)

Sárgarigó vagy régies nevén aranymálinkó (*Oriolus oriolus*)

Házi veréb (*Passer domesticus*)

Mezei veréb (*Passer montana*)

Szécinege vagy szécinke (*Parus maior*)

Kék cinege vagy kékcinke (*Cyanistes caeruleus*)

Mátyásmadár (*Garrulus glandarius*)

Zöldike (*Chloris chloris*)

Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*)

Őszapó (*Aegithalos*)

Fülemüle vagy Csalogány (*Luscinia megarhynchos*)

Csonttollú (*Bombycilla garrulus*)

Kakukk (*Cuculus canorus*)

Füsti fecske (*Hirundo rustica*)

Holló (*Corvus corax*)

Seregély (*Sturnus vulgaris*)

Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*)

Fácán (*Phasianus colchicus*)

Fürj (*Coturnix coturnix*)

Vadgalamb (*Streptopelia turtur*)

Balkáni gerle (*Streptopelia decaocto*)

Fehér gólya (*Ciconia ciconia*)

Szürke gém (*Ardea cinerea*)

Egerészölyv (*Buteo buteo*)

Hamvas rétihéja (*Circus pygargus*)

Parlagi sas (*Aquila heliaca*)

Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus

Betlehemek Alsótoldon és Cserhátszentivánon

Írta Dr. Szalay Ferenc

Alsótoldi betlehem életnagyságú figurákkal

Ha a 21-es főútról Pásztónál az irányt Hollókő-Szécsény felé vesszük, tölgyfák között a kanyargós szép erdei úton, a Bableves Csárdát elhagyva, éles jobb kanyar után csodálatos, szinte Svájcot idéző látvány tárul elénk. A hegyektől körülvéve lent a völgyben két falu, balra Cserhátszentiván és előre felé a tiszta, rendezett, virágos, esővízelvezető csatornával ellátott Alsótold tűnik fel. Alsótold neve is mutatja, hogy a szájhagyomány szerint a Told család valamikor itt volt, s hogy innen származott a család egyik ága Szalontára, Nagyfaluba, ahol az Ilosvai Selymes Péter és Arany János által megénekelte híres Toldi Miklós élt.

Ahogy ereszkedünk lefelé, a faluban a Községháza és a Toldi Miklós általános iskola épülete előtt feszületet látunk, amelyen mindig van virág. Advent és karácsony idején itt hosszú évek óta kedves látványt nyújt az életnagyságú figurákkal felállított betlehem. Az utazó tekintetét odavonzza a nádból készült „istállóban” elhelyezett bájos bábuk képe, akár nappal, akár sötétedés után érkezik, mert estétől a fényfűzerrel körülvett istállóban a karácsonyt, a megszületett megváltót, a kis Jézust jelképező fényesség világít.

A betlehemet a falu fiatal és nem fiatal lakói nagy gondossággal készítették és újítják fel időnként. Az önkormányzat tárolja az elemeket, a bábukat, és biztosítja az éjszakai megvilágítást. Sándor Szandra polgármester asszony szerint nem csak a gyermekek, hanem felnőttek, az átutazók számára is örömet okoz a látvány. Az idősebb asszonyok keresztet is vetnek és néha elmondanak egy-egy imát a szent család előtt.

A betlehem állítása, készítése Asszisi Szent Ferenc szerzetes nevéhez fűződik, aki az ünnepek ünnepének tartotta a Megváltó születésének napját. Az itáliai Greccióban Ferenc 1223-ban megkérte egyik barátját, hogy rendezzen be egy barlangot, készítsen jászolt, hozzon

szalmát, szamarat és ökröt, értesítse a pásztorokat, és így alkalmi színészekkel felelevenítették a szent éjszaka eseményeit.

A betlehemállítás azóta világszerte részévé vált a templomok és a közterek karácsonyi programjainak. A betlehemállítás lényege az egykori események átélése, ami hozzásegíti az embereket, hogy saját szívükben is elkészítsék a jászolt, amelybe minden karácsonykor beleszülethet az isteni kised, aki hajléktalanul, nincstelenül jött a világra, magára véve minden emberi fájdalmat és nélkülözést, vagyis egy lehet velünk e szent éjszakán.

Az alsótoldi betlehem látványa örömet okoz mindenkinek, a hívőknek és nem hívőknek egyaránt. A következő oldalakon különböző időpontban készült fényképfelvételeken mutatjuk be az Alsótoldon évente felállított, életnagyságú betlehemet.

A felvételek 2016. december 31-én készültek Alsótoldon. A községháza előtt a nádelemekkel bélelt betlehemi istálló, amelyet fenyőgallyak díszítenek. Jobbra a feszület, amelyen mindig van virág, néha persze művirág. Távolabb a háttérben a cserháti hegyek.

Életnagyságú figurák, középen a szentcsalád, jobbra a pásztorfiú, szamár és bárány, balra háromkirályok. A bibliai történet időben összesűrítve.

Szilveszterkor napsütéses délután, amit a fotós árnyéka is mutat. Az előtérben és középen a kis Jézus, mellette van az édesanyja, Mária és Szent József.

A Hollókő-Szécsény felé vivő út bal oldalán évek óta ez a látvány fogadja az utazót adventtől vízkeresztig. Sokan megállnak, hogy megtekintsék az alsótoldiak által állított betlehemet.

Két nappal később megjött a tél. A fák zúzmarásak, a hideg éjszakában a havas út mellett betlehemi fények. Ezek a felvételek 2017. január 2-án készültek. A fényfüzért, a világítás költségét az önkormányzat fizeti.

A falu közössége megőrzi a betlehemi figurákat, hogy minden évben újra be lehessen őket mutatni, de időnként szükséges a felújítás, és mindig van egy kis eltérés a korábbiakhoz képest.

A lenti képek 2019 advent idején, december 22-én készültek.

A betlehemi istálló mellé feldíszított karácsonyfa is került. A szentcsalád, Mária öltözete más, mint korábban volt, de a kék szín, Mária színe, megmaradt.

A háromkirályok vagy napkeleti bölcsek megjelenésében is van változás. Jobb oldalon a pásztorlegény, a szamár és a kis juhocska mellett egy pulikutya most is itt van.

Szívet melengető látvány 2019. december 22-én este. Betlehem fénye, a szeretet melege beragyogja az éjszakát. Az alsótoldiak hagyományörző közösségének ereje jól érezhető.

Közel 100 éves betlehem Cserhátszentivánon a Kisboldogasszony templomban

Alsótoldtól alig három kilométerre, Cserhátszentiván Kisboldogasszony, azaz Mária Születése templom bal oldalán, a szószék és Árpádházi Szent Erzsébet szobra előtti térben minden évben egy kedves Betlehem kerül felállításra sok színes kerámiafigurával. A betlehemi istálló és a kerámiaszobrocskák közel 100 évesek, a régi templomból kerültek át az 1942-ben felszentelt mostani templomba.

A régi templom a Pelecke déli lejtőjén, a temetődombon állt. A török hódoltság megszűnése után, a törökök kiűzését követően, amikor az

elnéptelenedett faluba az elmenekült családok leszármazottai visszatértek, s 1759-ben a falu névadójának, Keresztelő Szent Jánosnak szentelt templomot újjáépítették. Akkor Szentivány (János=Iván) volt a falu neve, amely az országban lévő sok más Szentivántól való megkülönböztetés céljából 1906 óta a Cserhátszentiván nevet viseli. Ennek a templomnak ma csak a műemlék tornya áll, mivel 1942-ben néhány száz méterrel odébb, a főutca mellett, hat falu összefogásával, közadakozásból, a fiatal Bándi Tibor plébános szervezésével felépült a mostani templom.

A több mint 200 éves padok, a Keresztelő Szent Jánost ábrázoló festmény, a templomi zászlók és lobogók, a Münchenből származó passióképek, számos szobor és a harangok mellett a betlehemi istálló és a bájos kerámiaszobrok is átköltöztek ide.

A szobrokat évközben gondosan őrzik, és csak adventkor kerülnek elő a szalmával kibélelt ládából. A kerámiamázon csupán néhány apró sérülés mutatja, hogy sok-sok évtizede vannak használatban.

A szobrokon nincs jelzés, valószínű, hogy német nyelvterületről, talán München valamelyik kegytárgyműhelyéből kerültek ide. A passióképekre vonatkozóan a Historia Domusban van feljegyzés 1909-ből. A figurákon lévő öltözet, főleg a pásztorfiú piros kalapja és ruhája jelzi, hogy nem magyar alkotásokról van szó.

A lentebb bemutatott fényképfelvételek jól idézik a betlehemi hangulatot.

A méretet és arányokat jól mutatja a bal oldali kép. Jobb oldalon az esemény központjában álló kis Jézus és a szentcsalád, Mária és Szent József. Megérkezett a pásztorokat jelképező fiú, nyakában a báránykával, a kísérő juhokkal és a számmárral.

Megérkeztek a háromkirályok,
Gáspár, Menyhért és Boldizsár,
akik hoztak aranyat, tömjént és
mirhát.

A pásztorfiú piros kalapja és ruházata
jól mutatja, hogy nem
Magyarországon készültek a mázas
kerámiaszobrocskák.

Német nyelvterületről, talán
München valamelyik
kegytárgyműhelyéből vásárolta
azokat
Cserhátszentiván közössége.

Több szobrocska nem is fért el az asztalon.

2019 advent idején a betlehem még eltakarva, jobb oldalon pedig már karácsonyi fényekkel díszítve.

Szentmisét mutat be Boros Levente atya, az új plébános. Baloldalon a karácsonyfa és a feldíszített, kivilágított betlehem háttérben a falon Bakallár József Cserhátszentiváni Corpus festménye, a szószék a templomépítő Bándi Tibor fényképével, és a sarokban Arpádházi Szent Erzsébet szobra.

Jobb oldalon a betlehem felett az angyal a szöveggel:

GLORIA IN EXCELSIS DEO!, Dicsőség a magasságban Istennek!

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc professor emeritus,
Budapest-Cserhátszentiván*

BETLEHEMI KIRÁLYOK

József Attila verse

Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk.
Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta - biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.
Menyhárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem!

Istenfia, jónapot, jónapot!
Nem vagyunk mi vén papok.
úgy hallottuk, megszületél,
szegények királya lettél.
Benéztünk hát kicsit hozzád,
Üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék, afféle
földi király személye.

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbászunk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékkal,
tömjént egész vassfazékkal.
Én vagyok a Boldizsár,
aki szerecseny király.

Irul-pirul Mária, Mária,
boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál.
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves háromkirályok,
jóéjszakát kívánok!

1929. december

A falu útjainak felújítása

Dr. Szalay Ferenc írása, Cservölgyi Zoltán, Bocsor Ede és saját fényképeivel

Örömteli, hogy a négy sávossá tett 21-es úton, és a pásztói elágazástól Cserhátszentivánig a felújított, kitűnő minőségű, kanyargós, szép erdei úton lehet megközelíteni a falut. Megkezdődött, illetve folytatódott a falu belső útjainak felújítása. Igaz, hogy mindenki azt szeretné, hogy gyorsan és jó minőségben történjenek meg a munkálatok, ám a lehetőségek korlátozottak. A falu főutcájának felújítását a Közút Építő és Szolgáltató Kft vállalat végezte 2020. szeptemberében. Végre megszűntek a kátyúk, a kerékpárosok és motorkerékpárosok is biztonságosan közlekedhetnek. Mindez segíti az idegenforgalmat, a falusi túrizmust. A falu belső útjainak felújítása, gondozása mindenhol az önkormányzatok feladata. Nehéz a pénz előteremtése. Szerencsére vannak pályázati lehetőségek, amit Cserhátszentiván is igyekszik kihasználni.

Rákóczi út csapadékelvezető rendszerének kiépítéséről a legutóbbi könyvben már beszámoltunk. Most az utak felújításáról tudósítunk. Elkészült a Rákóczi út nagy részének felújítása, s megkezdődött Vörösmarty úté. Sajnos az utak nem mindenhol lettek szélesebbek, hiányok maradtak, mert például a Lord család házához és Schmidt Gáborékhoz vezető kis szakasz nem készült el, hiányzik a Parton a kocsiforduló kialakítása, bár itt a falu lakóinak közreműködésével több tonna közúzalékkal sikerült javítani a helyzetet. Hátra van a Vörösmarty út további szakaszának, a Hunyadi utcának, a temetőhöz vezető útnak és a Béke útnak a felújítása. Reméljük, hogy ezekre is előbb-utóbb, de inkább előbb sor kerül.

Kossuth Lajos utca, a falu fő utcájának felújítása 2020-ban szeptember 1-5 között

Már nagyon időszerű volt a kátyús, helyenként balesetveszélyes út felújítása. A kátyúk miatt korábban kerékpáros baleset történt egy verseny kapcsán. A gépkocsik futóművének sem tettek jót a kátyúk.

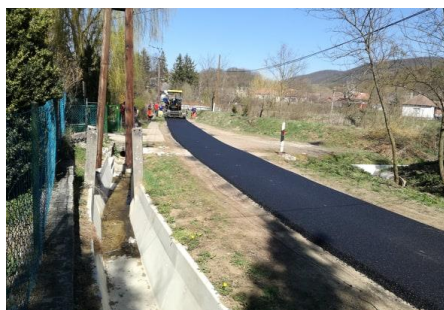
*Hatalmas gépek.
A régi aszfalt felmarása.*

*A lenti képeken már az új aszfalt
burkolat terítése.*

És végül a hengerlés.

A Rákóczi út burkolatának felújítása 2020. április 09-16.

A burkolat felújítása az önkormányzat pályázati pénzéből történt. A bicikliző gyermekek élvezik az új, sima burkolatot. Sajnos maradtak olyan részek, amelyeket még fel kell újítani.

Az út végén lévő kocsiforduló kialakítása önerőből, a Cserhátszentivánért Alapítvány anyagi támogatásával, társadalmi munkával kezdődött meg, s még nincsen kész.

A keskeny, vakon végződő úton sem a mentőautó vagy tűzoltó autó, de még egy személygépkocsi sem tud megfordulni, ezért szükséges az út végén egy autóforduló kialakítása. Az erdő szélén, a természetvédelmi tábla előtt van erre hely, de a süllyedő, sáros terep stabilizáláshoz sok zúzott kő kell.

Az első lépést, a benőtt ágak eltávolítását Cservölgyi Zoltán és gyermekei végezték.

A talajmunkát Bakay József végezte erőgéppel.

Megérkezett az első kő szállítmány, de még több kell. Látszik a sárban a keréknyom. A zúzott kő elterítve, de még kb. 20-40 tonna kell.

Megkezdődött a Vörösmarty utca útburkolati felújítása 2022 májusában

Az önkormányzat elnyert pályázati pénzből megkezdte a Vörösmarty utca burkolatának felújítását.

Reméljük, hogy lesz pénz az egész útszakasz felújítására, szélesítésére, továbbá a többi utca felújítására is.

*Összeállította
Dr. Szalay Ferenc
Budapest - Cserhátszentiván*

Az út menti korlátok lefestése, helyreállítása 2021-ben alapítványi támogatással

A Rákóczi út burkolatának felújítása, aszfaltozása pályázaton nyert állami támogatással valósult meg.

Az út menti korlát lefestését, helyenként javítását azonban a falu lakói társadalmi munkában végezték el 2021-ben.

A szükséges eszközöket, a drótkéfét, a festéket, az ecseteket és kesztyűket az Élhető Cserhát Világa Alapítvány támogatása biztosította.

A munkát közösen végezte a Bocsor, a Cservölgyi és a Schmidt család. A gyerekek is segítettek, amint a fényképek mutatják.

*Sok kilogramm festék fogyott.
A fehérre festett korlát fokozza a közlekedés biztonságát, főleg az esti
éjszakai órákban.*

*Cservölgyiné Dr. Urbán Erika
az Élhető Cserhát Világa Alapítvány kuratóriumi tagja*

„Szerelmes földrajz” Rosivall professzorral a TV-ben

Dr. Rosivall László világhírű, Széchenyi-díjas orvosprofesszorral, a Semmelweis Egyetem tanárával, akinek a faluban a Rákóczi úton van nyaralója, a televízió a "Szerelmes földrajz" sorozatban filmet készített. A film végén Cserhátszentiván is szerepel.

A professzor, aki számos kitüntetés mellett 2022-ben megkapta a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal polgári tagozata állami kitüntetését is, nagyszerűen mutatta be pályafutását, a helyszíneket úgy, hogy sehol sem volt tolakodó hivalkodás, hanem mindig tárgyyszerű, de az értékeket felmutató volt szereplése.

Az egész filmen átsugárzott valóban a "szerelmes földrajz", az egészséges patriotizmus, a múlt és jelen értékeinek megbecsülése. Optimizmust, egészséges önbecsülést, jogos büszkeséget sugárzó mondatai mellett a bemutatott személyek és a tájak megjelenítése is nagyszerű volt. Még a rossz meteorológiai viszonyokat is feledtette a szellem sugárzása, tisztasága.

Öröm volt látni a Cserhátszentivánon forgatott részt, a házat, az erdőt, az özlábgomba bemutatását.

Történelmi hivatkozás és csatlakozási pont, hogy Dr. Kovách Arisztid világhírű kutató orvosprofesszor, aki gyermekként, majd orvosként is éveket töltött Cserhátszentivánon, s akiről egyik korábbi „sárga könyvben” megemlékeztünk, életének utolsó találkozója 1995-ben éppen Rosivall rektorral volt, melyen közösen és lelkesen tervezték az egyetem jövőjét; onnan a Keletibe indult, hogy Münchenben adjon elő, de erre már nem kerülhetett sor.

Az M5 televízió 2021. január 2-án és 3-án sugározta a filmet, amit néhány nappal később a Duna World és a Duna TV is megismételt. A médiaklikk.hu útján most is megtekinthető. Megtekintését mindenkinek szívből ajánlom.

*Dr- Szalay Ferenc professor emeritus
Budapest - Cserhátszentiván*

Táncesetek művelődési házban

A művelődési ház is otthont ad évente néhány alkalommal egy baráti társaságnak, amelynek tagjai a klasszikus társas táncok kedvelői. Angol és bécsi keringő, slow fox mellett latin társas táncokat táncolnak, úgy mint rumba, cha-cha-cha, mambo, samba, argentin tangó stb.

A pásztói táncosok mellett a faluból hatan - Schmidt Gábor és felesége Anita, Littay Zsolt és Andrea, valamint Cservölgyi Zoltán és Erika - vesznek részt a tánceseteken.

A batyus bál 7 órától 11 óráig tart, örömet okozó, közösségi érzést javító, a kalóriák ledolgozásában is segítő hagyomány.

A közreadott fényképek jól mutatják a vidám hangulatot, a közös tánc örömeit.

Piknik a kertben és batyus bál a kultúrházban.

Minden korosztály képviselve volt.

Igaz, hogy gépzene, de jó ritmusban, élvezettel járják a táncot.

A legfiatalabb résztvevőt, Cservölgyi Nándort az édesapja, Zoltán tanítja a lépésekre, mozdulatokra.

Balról jobbra:

Szklenár Ágnes és Kracsál Gábor, Szabó Margit és Kis Károly.

Remélem, hogy a közös tánc örömét még sokáig élvezhetjük, és mások is kedvet kapnak ehhez testnek és a léleknek is örömet okozó, a kalóriák ledolgozásában is segítő aktív pihenési formához.

Cservölgyiné Dr. Urbán Erika, Cserhátszentiván

Színházi előadás a művelődési házban

2022. március 26-án

A Négy Arc Színház művészei „Hármasban a legjobb” címmel kétfelvonásos vígjátékot adtak elő a művelődési házban. A szerző B. Bartha, a rendező Xantus Barbara volt. Maja szerepében Xantus Barbara, Júlia szerepében Gregor Bernadett és Sándor szerepében Magyar Attila remek játékkal örvendeztette meg a hallgatóságot.

A Cserhátszentivánról és környező településekből összejött kilencven főnyi közönség kitűnően szórakozott, vastappsal jutalmazta a művészeket.

Az együttes országjáró útján ezt a darabot 2021 óta már számos helyen előadta, mindenhol sikerrel.

Az est reklámmeghívója. A színpadon a három szereplő.

*A kilencven fős közönség megtöltötte a termet, jól szórakozott.
A jobb oldali képen a háttérben a Bakallár József festőművész
kiállításának képei látszanak.*

*Kár, hogy a fényképfelvételeket zavarták az ablakokon beszűrődő
tavaszi napsugarak. Nyilvánvaló, hogy később meg kell oldani a
terem sötétítését a különböző előadások, konferenciák miatt is.*

*Néhány pillanatkép az előadásból.
Érezni a színpadi feszültséget.*

*Cservölgyiné Dr. Urbán Erika
Cserhátszentiván*

Cserhátszentivánért Alapítvány

Az alapítás éve: 2011

Adószám: 18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

Székhely: 3066 Cserhátszentiván, Rákóczi út 21.

Alapító: Murányi Árpád.

Kuratórium: Lord Eszter, Murányi Gyula, Dr. Szalay Ferenc. Korábbi tagok: Cservölgyi Zoltán és Sándor Józsefné.

Felügyelőbizottság: Dr. Kasza Mónika, Kaszáné Berkó Katalin (könyvelő), Benkóné Turcsányi Ildikó.

Senki, semmilyen díjat vagy térítést nem vesz fel.

Amit eddig tettünk:

A templom és a plébánia felújítását szervezéssel, pályázatok elnyerésével (8,5 és 4 millió) és több mint 2 millió Ft alapítványi pénzzel segítettük.

Létrehoztuk a plébánián Bakallár József festőművész 30 művéből álló állandó kiállítását, elősegítettük a templomi oltárkép felújítását a templomszentelés 75. évfordulójára, 4 db úrnapi asztalt vásároltunk, összesen 490 ezer Ft értékben.

Az Önkormányzatot eddig 7 alkalommal támogattuk (temető, úttervezés, falunapok), összesen 827 ezer Ft értékben.

Most, 2022-ben szervezzük tizenkettediik alkalommal a Cserhátszentivániak Világtalálkozóját, s ezek közül csak egyet segítettünk az Alapítvány pénzéből 100 ezer Ft-tal.

50 ezer Ft-al támogattuk a parti járműforduló kialakítását.

Segítettük a Hármassforrás rendbetételét, információs táblájának elkészítését 190 ezer Ft értékben.

Új tároló állványokat készítettünk a kultúrházi kiállításhoz 533 ezer Ft értékben

Forrásaink:

Mindezeket sokak nagylelkű felajánlása tette lehetővé. Százhuszonhárom fő támogatónk mintegy 3,724 millió Ft-ot adományozott banki, ill. alapítványi készpénz átutalási megbízással. A személyi jövedelemadó felajánlott 1%-ából hét év alatt 732 ezer Ft-hoz jutottunk.

Jelenleg 250 ezer Ft van a bankszámlánkon.

Terveink:

A világtalálkozók további szervezése.

Isten fizessen meg minden múltbeli és jövőbeni segítséget!

Adószám:18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

a Kuratórium nevében
Murányi Gyula

<http://www.cserhatszentivan.com/szentivanert/>

Élhető Cserhát Világa Alapítvány

Az Alapítvány célja

A vidék értékeinek, tárgyi és szellemi kultúrájának megismertetése a helyi közösségekkel kulturális programok keretében és ez által a műemlékvédelem megvalósítása. A vidék fejlesztés társadalmi-gazdasági szerepének erősítése kulturális tevékenységek szervezésével.

A helyi adottságok alapul vételével a természet és a környezetvédelem megvalósítása, az ifjúság megismertetése a természettel és a saját lakó környezetükkel annak szépségeivel.

Ennek keretében különböző táborok, túrák szervezése, kiadványok szerkesztése és terjesztése.

Az emberek megismertetése a helyi értékekkel, az értékek megóvása és ismertetése érdekében különböző rendezvények szervezése.

A helyi gazdaság fellendítése érdekében fesztiválok, kulturális programok szervezése.

Alapító: Kecskés Miklós

Az Alapítvány kezelő szerve: a **Kuratórium**, melynek létszáma 7 fő

Az Alapítvány kuratóriumának elnöke és képviselője: Deák Zsuzsanna

Tagjai: Bakayné Herédi Livia, Bocsor Ede, Dugonics Anita, Cservölgyiné Dr Urbán Erika, Kovács Zsolt, Sándor Józsefné

Kezdeményezésünkre és alapítványunk támogatásával 2017 nyarán felújításra kerültek a faluban található kerekas közutak.

2018 évben alapítványunk vásárolt főző-sütő eszközöket (gázszámoly, katlan üstházzal, grillező berendezés stb) a falu rendezvényeinek segítésére és a közös összejöveteleken történő használatra.

Az Alapítvány 2021-ben vásárolt olyan eszközöket, drótkéfét, festéket, ecsetet, kesztyűket, amivel a faluban az árkok melletti beton korlátokat le lehetett festeni fehérre és ahol szükséges volt a korlátokat helyreállítani.

Segítők: Bocsor Ede és Magdi, Cservölgyi család, Schmidt gyerekek

Számos ötlet megvalósításhoz támogatást, segítséget minden formában elfogadunk.

Köszönjük a Tisztelt pártfogóink eddigi nagylelkű adományait.
Köszönjük a felajánlott 1% támogatásokat, amellyel hozzájárultak az alapítvány működéséhez és a célok megvalósításához.

ÉLHETŐ CSERHÁT VILÁGA ALAPÍTVÁNY

Számlaszám: 11741024-20032056

Adószám: 18644090-1-12

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondok mindazoknak, akik írásaikkal, adatok közlésével, dokumentumok rendelkezésre bocsátásával vagy más módon hozzájárultak e könyv elkészítéséhez.

A könyv gazdag képanyaghoz fényképeket küldtek: Andorkó Ferenc, Barna Péter, Cservölgyi Zoltán, Fenyvesi Attila, Lancz Edina, Kriston Péter, Littai Andrea, Littai Zsolt, Lord Eszter, Lord Martin, Murányi Gyula, Orosz Szilvia, dr. Szalay Ferenc, Szilassy László, dr. Urbán Erika és Zeller Beatrix. Köszönet érte.

Nagy öröm volt tapasztalni, hogy a „cserhátszentivániak” közül sokan szakítottak időt és energiát arra, hogy emlékeiket felidézzék és írásba foglalják. A szerzők nevét mindenhol feltüntettem.

Bízom abban, hogy még sokan vannak, akik a tervezett sorozat részeként megjelenő jövő évi vagy későbbi kiadványokban közkinccsé teszik azt, amit arra érdemesnek gondolnak. Külön felkérés nélkül várom a jelentkezéseket e-mailen: szalay.ferenc@med.semmelweis-univ.hu

Külön köszönetet mondok Andorkó Ferencnek, aki jelentős informatikai tudásával nem csak a képek feldolgozásában, hanem a kézirat technikai szerkesztésében is igen nagy segítségemre volt.

Takarékossági okból a szerkesztés és a tördelés munkáját magunk végeztük. A lektorálást Lancz Edinának, a gondos nyomdai kivitelezést az Europrinting nyomda munkatársainak, személy szerint Gyenes Erzsébetnek köszönöm meg.

E helyen is megköszönöm mindazoknak, akik tevékenységükkel, szellemi vagy kétféle munkájukkal, nyilvános szerepvállalásukkal, természetbeni vagy pénzadományukkal hozzájárultak a korábbi és az idei világtalálkozó megszervezéséhez és lebonyolításához, valamint e könyv megjelenéséhez.

Cserhátszentiván, 2022. június 7-én

Dr. Szalay Ferenc professor emeritus

MEGHÍVÓ

Cserhátszentivániaiak 13. Világtalálkozója

2023. június 24. Szombat

Mindenkit szeretettel vár

C S E R H Á T S Z E N T I V Á N

J E G Y Z E T

Impresszum:

Cserhátszentiván 2020-2022.

Írta és szerkesztette:

Dr. Szalay Ferenc

Kiadó: Felabor Hungary Kft

Felelős szerkesztő: Dr. Szalay Ferenc

Nyomda: Europrinting Budapest

ISBN 978-963-89825-8-2